

(5)

10

C2

Sangita Kalanidhi
First Part.

SANGITHA KALANIDHI

OR
THE THIRD BOOK
IN
MUSIC.

సంగీతకళానిధి

అనునీగ్రంథము

సంగీతవిద్యార్థుల యుపయోగార్థము
తచ్చూరు-శింగరాచార్యుల చేతను,
తచ్చూరు-చిన్న శింగరాచార్యుల చేతను
విర్వఘటించినది.

నాల్గవవూర్పు.

చెన్నపురి:

కలారత్నాకర ముద్రాక్షర శాలయందు
అచ్చుకూర్పించి ప్రచురింపబడియె.

1912.

Registered Copyright.

PRICE 1 R. 4 A. వెల ౧ రూ. ౪ ఆ.

10
C2

SANGITHA KALANIDHI

OR
THE THIRD BOOK
IN
MUSIC.

సంగీతకళానిధి

అనునీగ్రంథము

సంగీతవిద్యార్థుల యుపయోగార్థము
తచ్చూరు-శింగరాచార్యుల చేతను,
తచ్చూరు-చిన్న శింగరాచార్యుల చేతను

విరచింపబడినది.

నాల్గవవూర్పు.

చెన్నపురి:

కలారత్నాకర ముద్రాక్షర శాలయందు
అచ్చువూర్పించి ప్రచురింపబడియె.

1912.

Registered Copyright.

PRICE 1 R. 4 A. వెల ౧ రూ. ౪ అ.

1601

సూచిక.

భాగము.	విషయము.	పుటసంఖ్య.	
పూర్వభాగము.	నాదోత్పత్తివివరణము	3	
	స్వరప్రకరణము	౪	
	దశవిధగమకములు	౯	
	రాగప్రకరణము	౧౧	
	రాగప్రస్తారక్రమము...	౧౧	
	మేళకర్తలు	౧౦	
	జన్యరాగములు	౧౧	
	వాదుకరాగములపథకము	౨౯	
	తాళదశప్రాణములు	3౦	
	రసకౌముది	3౪	
	అభినయదీపిక	3౮	
	ఉత్తరభాగము.	దీక్షితులవారికృతులు	౪3
		శ్యామాశాస్త్రులవారికృతులు	౪౬
సుబ్బరాయశాస్త్రులవారికృతులు		౫3	
త్యాగయ్యగారికృతులు		౫౬	
శ్రీకృష్ణకర్ణాపుత్రము		౯౫	
జానపదు		౧౦౧	
తిల్లానలు		౧౦౭	
పదములు	౧౦౯		

TO
 HIS HIGHNESS
 THE MAHA RAJAH
 OF
 SREE VIJAYA NAGARAM. K. C. I. E.

This Little Volume

Is most respectfully dedicated

(WITH PERMISSION)

BY THE AUTHORS

T. SINGARA CHARYULU & BROTHER.

MADRAS, GANOLLASINI OFFICE December 1912.

10
ca

శ్రీరస్తు.

హిస్ హై నెస్ శ్రీమహారాజామిర్జా
శ్రీ ఆనంద గజపతి రాజు మన్న సుల్తాన్
బహదర్ ఆఫ్ శ్రీవిజయనగరము K. C. I. E. గారికి.

ఉత్పతి

మిగుల వినయపూర్వకముగ

అంకితంబు

గావించినారము.

—ॐ—

చెన్నపురి, } తదాశ్రీతవిధేయులు,
గాసూల్కానీశాల, } త. శింగరాచార్యులు,
ప్రవనామసంకారీకమాసము. } త. చిన్న శింగరాచార్యులు.

T. Singaracharyulu.

T. Chinna Singaracharyulu

PREFACE.

The authors have long been convinced that a series of neat little books systematically arranged with progressive lessons on Hindu Music, whereby the uninitiated may step by step be led to master its more difficult and advanced portions, has not been put forward for the use of the general public. To supply this want they have come out with a work on this noble science and art divided into three books. The first book entitled *Svaramanjari* treats of elementary musical sounds, their simple combinations with easy exercises, the seven *Thalams* and a few *Githams*. The second of the series known by the name of *Gayakaparijatham* embraces the more difficult and advanced portions untouched by the first, the thirtyfive varieties of the seven *Thalams*, and *Githams* and *Thanavarnams* with a few *krithis* from the best authors on Music. The third book, now put forward under the title of *Sangithakalanidhi*, is divided into two parts: The first is devoted to an exposition of the origin of musical sounds, of *Ragaprastharams*, and a host of other equally interesting principles of music, a familiarity with which constitutes proficiency in the science; while the second part contains ample compilations tending to throw light on the principles expounded in the first, from the well known and reputed masters of music.

The authors will feel themselves amply recompensed if their humble attempt to simplify Hindu Music and bring it home to those that have the least knowledge of it be but approved of by the profession and the public.

Any communications suggesting improvements of any kind will be thankfully received.

వీరిక.

సంగీత సాహిత్యములనువిద్యలు రెంటిలో సంగీతవిద్య అఖిల జనానందకరమైనదియు, నాహంవసామివైకుంఠే | నయోగిహృద యేరవౌ - మద్భక్తాయత్రగాయంతి తత్రతిష్ఠామినారద. అనువచ నముచే భగవత్ప్రీతికరమైనదియు, వీణావాదనతత్వజ్ఞ శృతి జాతివిశారదః - తాళజ్ఞశ్చాప్రయానేన మోక్షమార్గం నియచ్ఛతి. అనుష్ఠృతివచనముచే నిరతిశయ గుఖదాయకమైనదియు, నగు టంజేసి, నారదాదులు తమవీణాదివాద్యములచే శ్రీమన్నారాయణు నకు ముఖోల్లాసముఁ గావింపుచు, నిజశిష్యపరంపరచే కాలక్రమ మున ముల్లోకములందును వ్యాప్తిసొందించిరి. అట్టి పురుషార్థసాధ నంబగు విద్యను పురందరదాసాదులు విస్తరించి నిఖిలజనులు గుల భంబుగ గ్రహించునట్లు అనేకలక్ష్యముల నేర్పరచిరి. వానిని సం ప్రదాయపూర్వకముగ నభ్యసించుటకు గ్రంథసాధనము లావశ్యక ములగుటంజేసి, క్రమశిష్యవిద్యార్థుల కుపయుక్తంబగునట్లు గ్రంథము లేర్పఱుపనుత్పహించి, స్వరమంజరి, గాయకపారిజాతము అను గ్రంథములం బ్రచురించి - వాని కుద్ద్రంధముగ నుండునట్లు సంగీత కళానిధియను పేరిట నీగ్రంథము ప్రకృతమునఁ బ్రచురించుటయ్యెను. ఈనవీనకృతిని పూర్వోత్తరభాగములుగా విభజించి పూర్వభాగ మున స్వరరాగతాళసాధనయప్రకరణములును, ఉత్తరభాగమున పెక్కుకృతులును జేర్పఁబడియున్నవి. వివేకసంపన్నులగు బుద్ధి మంతు లీవ్రాయఁబడినపద్ధతని పఠింపించి నీరంబువదలి క్షీరంబు గొను హంసములరితి గుణముగ్రహింతురని యనయము ప్రార్థింపఁ బడుచున్నారు.

Madras, Ganollasini Office 1912.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీరంకస్థలియందురంజిల నునానీరాజ్జబాదులగ్రంథం - డా యంజేరి భజింపఁదావగులువేడఁ దైత్యసూనుండుకే - ల్లోయి న్నోడిచిభక్తిఁ గొల్వ దితిజాతుంగూల్చి సద్భక్తుని - న్నేయంబొప్పఁ గఁబ్రోమశ్రీనృహరి నే నిత్యంబుఁబ్రార్థించెదఁక || క || రవిజుండుజో హారులిఁడగ - నవనిజలత్వఁబుండు భరతుఁడరిసూదనుఁడుం - బవ నజుండుగొల్వమణిమయ - భవసంబునవెలయు రామభద్రునిగొలు తుఁ || క || మురళీనాదముచేభా - సురముగ గోగోపగోపసుందరు లఁగఁడుం - బరవశతనుబొందించెడు - మురహరుండుమదీప్సితముల ముదమునసెసఁగుఁ || తే || జిలధికన్యకయనెడు మింబొలయని ఖిల - భక్తవాంఛితసస్యముల్పూర్ణవముగ - సురుకృపారసవృష్టి చేనుల్లనీల్లఁ - జేయువేంకటఘనునెఱ్ఱచేరికొలుతు || క || కలుముల జవరాలనఁదగి - యిలకున్నీశకును సమతనెట్లుచరింప - న్నెలవగు ననిహరియురమునఁ - జెలఁగెడు రమనెఱ్ఱభక్తిచే వినుతింతుఁ || తే || వాతహతిఁబుట్టు మేరువర్వతగుహాశి - రొదనుబోలిమొగంబుల శ్రుతులెసంగ - జిలజపీతిని బలుకులవెలఁదితోడఁగొలువమరియుండు ధాతమాకోరులూసఁగు || ఆ || తాళవృత్తగతులఁదనరుసంగీతసా - హిత్యములుకుచంబులేఱితితకు - నట్టిసీలవేణియజ్జసంభవురాణి - వాణి మామసంబువదలకుండు || క || శ్రీమద్భూతపురిశుం - గామితఫల దాతభక్తకమలదినకరుం - దామరసపత్రనేత్రు - న్రామానుజు భాష్యకారురహి నేఁ గొల్తుఁ || తే || దానవారికిఁ దల్పకేతనముల గుచు - వెలనెడుననంతగరుడులవేడఁదలఁచి - వివిధగతులగురా రులవేగఁగూల్చు - నైన్యవతినెఱ్ఱమదినిచ్చిసన్నుతింతు || క || మానక కొల్తునురామ - ధ్యానపరాయణునిహాసమదాఘ్నినిసుమతి - ధ్వాన వజలనసమీరుం - గానకళావిమనిభక్తగోరక్షకునిఁ || క || సార తరగానమాధురి - నీరేడుజగంబులందు నింపెసఁగఁగుధా - ధార తెఱంగుననిచ్చిన - నారదతుంబురులనెంతు నాహృదరయమునఁ ||

తే || అనుదినంబునుగొల్తుఁ బ్రహ్మదనార - దార్ద్రనవ్యాస రుక్మాం
 గదాంబరీష - శుకవిభీషణభీష్మశానకవసిష్ఠ - బలివరాశరముఖ్యుర
 భాగవతుల || క || శ్రీమత్కాశ్యపగోత్రు - న్రామానుజపాత్రు శిం
 రార్యసుపుత్రుం - గోమలువైద్యవవరు - న్నామదిమద్దురుండలంతు
 నరసింహర్యుక్ || నీ || ఘనుఁబురందరదాసుఁగడువినిలించినా -
 రాయణతీర్థులరహించలంచి - యేత్రజ్ఞుబుధజనశ్రేష్ఠునిగొనియాడి -
 జయదేవువాస్థురిఁ జాలఁబోగడి - అనిశము రామదాసునివేఁడిలి
 లాశు - కులకుదీక్షితులకంబలియొనర్చి - బహువిధగీతప్రబంధవిరచ
 నావి - శారదుగురుమూర్తి శాస్త్రీఁడలఁచి - కామాక్షీసత్కృపఁ
 గాంచినధన్యాత్ము - శ్యామకృష్ణాభిఖ్యుసన్నుతించి - అభినవనార
 దుండననెందునుపెడుత్యాగరాజునకు వందనమొనర్చి || తే || వీణ
 గురురాయసాంబాదివిబుధవరుల - పెక్కువిధములఁగీర్తించిప్రియ
 ముమీఱఁ - జంద్రగిరిరంగగురువర్యుసన్నుతించి - యితరగాయక
 వర్యులకెఱఁగిభక్తి || క || ఆతత సంగీతకళా - భ్యాత కృతములు
 మఱికతివయాంశమ్ములాగి - న్నూతనముగఁజేరిచిసం - గీతకళా
 నిధియనంగఁగృతియొనరింతు || క || గుణదోషంబులఁగనిబుధ - జన
 ములుదోషములఁడంచి సరసగుణంబుల్ - గొనుదురుగళమునగరళ -
 మ్మునుశిరమునశశినిదాల్చు పురహరుఁబోలె || తే || రాగసంచా
 రతాళస్వరాదినియతి - నించుకేనియుఁడెలియక యెఱిఁగినటుల -
 నెరులదూఱుచు మదమునఁదిరుగుచుండు - గాయకాధములెందును
 గనరుసుఖము || క || అంభోజాక్షునకబ్జజ - జింభారిముఖామరగణ
 సంస్తుత్యునకుం - గుంభింద్రపాలునకుముని - సంభావితునకునుశేష
 శాయికిహారికి || క || ధీరునకుదీనజనమం : - దారునకుహిరణ్యకశి
 పుద్రవహరునకు - షీరవనధిశయనునకు - న్నారదసంసేవితునకు
 నరసింహునకు || వ || సమస్రీణంబుగా నాయొనర్పంబునినసంగీ
 తకళానిధి యనుగానశాస్త్రీంబున కాధారంబగు షడ్జాచిస్వరం
 బుల లక్షణం బెట్లన్నను,

సంగీతకళానిధి.

పూర్వభాగము.

వాణీశాదులుసురలె - వ్యానిభజియించినకలవాంభితఫలముల్ |
 మానుగఁబడయుదురలశ - ర్వాణిసుతుఁగ్రీగణేశుఁబ్రార్థింతుమది ||

చైతన్యంసర్వభూతానాం - నిర్వృత్తిర్జగదాత్మనామ్ |
 నాదబ్రహ్మతదానంద - మద్విత్తీయముపాస్తహే ||

సంగీతము నాదప్రధానంబై జిత్రగాత్రములందు స్వర
 విన్యాసముచే నవ్యక్తమధురమై శిశువశుభాణ్యులకును బారవశ్య
 దాయకంబై విహితాముష్మిక గుఖదాయకంబునై యొప్పచుండు
 శాస్త్రము.

శ్లో || నకారంప్రాణనామానం దకారమనలంవిదుః |
 జాతః ప్రాణాగ్నిసంయోగత్రేననాదోభిధీయతే ||

నాదశబ్దమందలి, నకారమునకు ప్రాణమనియు, దకారము
 నకు అగ్నియనియు సంజ్ఞ గాన ప్రాణాగ్నిసంయోగముచే నాద
 ము గలుగుచున్నదని యెఱుగునది.

శ్లో || వ్యవహారేత్వసాత్రేధాప్యదిమంద్రోభిధీయతే |
 కంఠేమధ్యోమూర్ధ్ని తారోద్విగుణశ్చోత్తరోత్తరః ||

అది, మంద్రమధ్యతారములను పేళ్లచే డత్తరోత్తరముద్విగు
 ణమై హృదయకంఠమూర్ధంబులం బుట్టును.

సంగీతశాస్త్రము - స్వరప్రకరణము, రాగప్రకరణము, తాళ
 ప్రకరణము నని త్రివిధము.

శ్లో॥ స్వతోరంజయతి శ్రోతృచిత్తస్వరః ప్యతే ।
స్వకీయముగ రంజించునదిగాన స్వరమని చెప్పబడును.

స్వర ప్ర క ర ణ ము.

స్వరములు 2.

అవి, షడ్జమము, ఋషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము, ధైవతము, నిషాదము అను పేర్లు గలవి. వానికీఁ గ్రమముగా, స,రి,గ,మ,ప,ధ,ని అనువర్ణములు సంజ్ఞలైయున్నవి.

శ్లో॥ నాసాకంఠమురస్తాఽఽ బిహ్వదంతాంశ్చసంస్పృశన్ ॥
షడ్భ్యస్సంజాయతేయస్తాత్తస్తాత్తక్ష ఇతిస్త్రుతః॥

నానీక, కంఠము, ఉరస్సు, తాలుపు, బిహ్వ, దంతములుఅను నీయాఽస్థానములయందుఁ బుట్టునదిగాన షడ్జమమనంబడును.

ఈస్వరములు ఒకదానికంటె నొకటి హెచ్చుమఁబోయెనేని ఆరోహణమనియు, తగ్గుమఁచెనేని అవరోహణమనియుఁ జెప్పంబడును.

వీనియందు, షడ్జమపంచమములను ఆధారము గాఁ గూర్చుకొని జిత్రగాత్రములయందును వాడుకొనవలయును.

ఇదియే శ్రుతియని చెప్పంబడును.

శ్లో॥ ప్రథమశ్రవణాచ్ఛబ్దస్మైయతే హ్రస్వమాత్రకః ।
సాశ్రుతిస్సంపరిజ్ఞేయా స్వరావయవలక్షణా ॥
శ్రుతియనఁగా షడాది స్వరారంభ కావయవమైన

హ్రస్వమాత్రకశబ్దవిశేషము.

షడ్జమము మొదలు ఆరోహణతిగా మరల షడ్జమమునందుఁ డ్థాయి యనంబడును. అది, మంద్రము, మధ్యము, తారము అని త్రివిధము.

మంద్రము = మెల్లగా పలుకఁబడునది.
మధ్యము = మంద్రతారములకు మధ్యనుండునది.
తారము = స్వరమును అన్నిస్థానములవల్లను తరింపఁజేయునది.
ఉదాహరణము.

మంద్రస్థాయి వృ ద య ము.	మధ్యస్థాయి కంఠము.	తారస్థాయి మూర్ఘము
స రి గ మ ప ధ ని * * * * *	స రి గ మ ప ధ ని	* * * * * స రి గ మ ప ధ ని స

ఇందు నక్షత్రసంజ్ఞగల గుఱుతులు స్వరములకుఁ గ్రిందనుండే నేని తగ్గుస్థాయియని వైనుండేనేని తారస్థాయియని, సంజ్ఞలేకుండే నేని సాధారణస్థాయియనియు నూహించునది.

ఈగుఱుతులు గీతవర్ణాదులందు స్థాయిభేదంబు సులభంబుగఁ దెలుపును. మఱియుఁ బ్రతిస్థాయియును ఈమంద్రమధ్యతారభేదంబు లొందుటచే మూడుస్థాయిలును తొమ్మిదిభేదంబులగును.

ఉ॥ మంద్రమంద్రము. మంద్రమధ్యము. మంద్రతారము.
మధ్యమంద్రము. మధ్యమధ్యము. మధ్యతారము.
తారమంద్రము. తారమధ్యము. తారతారము.

సక్షస్వరంబులయందు షడ్జమపంచమము లెప్పుడును ప్రకృతి రూపంబులైయుండును. ఇతరంబులు వికృతించొందును.

స్వరములు.	ప్రకృతి.	వికృతి.
ఋషభము.	౧	౨
గాంధారము.	౧	౨
మధ్యమము.	౧	౧
ధైవతము.	౧	౨
నిష్ఠాదము.	౧	౨

ఇందుచే స్వరంబులు పట్టమపంచములతోడఁ బదియాఱు భేదంబులగును - వానిపేర్లీ క్రింద వ్రాయఁబడుచున్నవి.

	ప్రకృతి.	వికృతి.	వికృతి.
రి	శుద్ధఋషభము	చతుస్స్పృతిరిషభము	పట్టుస్పృతిఋషభము
గ	శుద్ధగాంధారము	సాధారణ గాంధార	అస్తరగాంధారము
	ఇది చతుస్స్పృతిఋషభమునందుఁబుట్టును	పట్టుస్పృతిఋషభమే	
	ఇట్లు చెప్పబడు		
మ	శుద్ధమధ్యమము	ప్రతిమధ్యమము.	○
ధ	శుద్ధధైవతము	చతుస్స్పృతిధైవతము	పట్టుస్పృతిధైవతము
ని	శుద్ధనిషాదము	కైశినిషాదము	కాకలినిషాదము
	ఇది చతుస్స్పృతిధైవతమునందుఁ బుట్టును	పట్టుస్పృతిధైవతమే	
	ఇట్లు చెప్పబడు		

దీనికి వివరణము.

స	శు, రి	చ, రి, ష, రి	అం, గ	శు, మ	ప్ర, మ	ప	శు, ధ	చ, ధ, ష, ధ	కా, ని
	శు, గ	సా, గ					శు, ని	కై, ని	

దశవిధగమకములు.

- శ్లో॥ ఆరోహణమవరోహంచ ధాలుస్ఫురితకంపితాః ।
 ఆహతప్రత్యాహతశ్చ త్రిపుష్పాండోశమూర్చనాః ॥
- ఆరోహణము. సరిగమపధనిస.
 అవరోహణము. సనిధపమగరిస.
 ధాలు. సపసమసగ.
 స్ఫురితము. ససరిరిగగమము.

- కంపితము. పాపపపప.
 ఆహతము. సరిరిగగమ.
 ప్రత్యాహతము. సనినిదధప.
 త్రిపుష్పము. సససరిరిరిగగగ.
 ఆండోశము. సరిసపాప.
 మూర్చన. సరిగమపధని, రిగమపధనిస.

శ్లో॥ యథా కుటుంబినస్సర్వే వికీభూతా భవంతిహి ।
 తథా స్వరాణాంసందోహాలా గ్రామ ఇత్యభిధీయతే ॥

శ్లో॥ క్రమాత్స్వరాణాంసప్తానా మగోహాప్తావరోహణమ్ ।
 మూర్చనే త్యుచ్యతే గ్రామ స్తా వితాస్సప్తసప్తచ ॥

శ్లో॥ చతుర్విధా! స్వరా వాదీ సంవాదీచ వివాద్యపి ।
 అనువాదీచ వాదీతు ప్రయోగేబముళస్వరః ॥

శ్లో॥ వాదీ రాజస్వరస్తస్య సంవాదీస్యాదమాత్యవత్ ।
 రిపూపమో వివాదీస్యా దనువాదీతు భృత్యవత్ ॥

ఈ స్వరములు, వాది, సంవాది, వివాది, అనువాది ఆనిమరల చతుర్విధంబగు. అందు, వాదిస్వరమురాజని, సంవాదిమంత్రియని, వివాదిశత్రువని, అనువాదిభృత్యుడనియుఁ జెప్పబడును.

ఉదాహరణము.

- వాది.— సరిగమపధనిస, రిగమపధనిస, గమపధనిస, మపధనిస, పధనిస, ధనిస, నిస, స॥
- సంవాది.— సనిధపమగరిస, నిధపమగరిస, ధపమగరిస, పమగరిస, మగరిస, గరిస, రిస, స॥

వివాది.— సమ్యగ్రి, సరిగమ, రిప్పమగ, రిగమప, గద్ధపమ, గమ
 పధ, మన్నిధప, మపధని, పస్సనిధ, పధనిస॥
 అనువాది.— సరిగా, రిగమా, గమపా, మపధా, పధనీ, ధనిసా,
 సనిధా, నిధపా, ధపమా, పమగా, మగరి, గరిసా॥

ఇది స్వరప్రకరణము,

రాగ ప్రకరణము.

రాగము. మూడుస్థాయులయందును గ్రమంబుగ మంద్రా
 దిగా, అవరోహణ, ఆరోహణాదులను, తత్తన్తూర్వాస్థానంబుల
 నెఱింగి సంకలితము గాకుండునట్లు ఆలాపించదగినది.

అది, బొడువము-మాడవము-సంపూర్ణము- అని త్రివిధము.

శ్లో॥ బొడువంపంచభిఃప్రోక్త స్వరైష్టేషామడవః ।
 సంపూర్ణస్సప్తభిఃస్థేయ వివరాగాస్త్రీధానుతాః॥

బొడువము=విదుస్వరంబులుగలది. ఉ॥ సరిగపధస - సధపగరిస
 మాడవము=ఆఱుస్వరంబులుగలది. ఉ॥ సరిగమధనిస - సనిధ
 మగరిస

సంపూర్ణము=అన్ని స్వరంబులును గలయది. ఉ॥ సరిగమపధనిస-
 సనిధపమగరిస

సంపూర్ణరాగము, వికృతింబొందెడి స్వరపంచకముచే ప్రస్తా
 రక్రమంబున డెబ్బదిరెండు భేదంబు లొంది, జనకరాగములు, మేళ
 కర్తలు, అను పేళ్లం బరచుచున్నవి.

ప్రస్తారక్రమము.

శుద్ధఋషభముమీద గాంధారములు మూడును వచ్చును.
 చతుస్స్రతి ఋషభమునందే శుద్ధగాంధారము పుట్టుటచే
 తక్కిన రెండుగాంధారములు వచ్చును.

షట్స్రతి ఋషభమే సాధారణగాంధార మగుటచే దీని
 మీద అంతరగాంధారము మాత్రము నిలుచును. ఇందుచే ఆఱు
 భేదంబులగును.

ఇట్లుచే వతనిపాదంబుల నూహించునది.

వైచిత్ర్యమున ఋషభగాంధారప్రస్తారంబుచే గలిగిన ఆఱు
 భేదంబులలో ఒక్కొక్క భేదంబునకు వైచిత్ర్యపాదభేదంబు లాఱిం
 టినిగూర్చి ముప్పదియాఱు రాగంబులగును. వీనినే ప్రతిమధ్యమ
 భేదముచే రెట్టిప డెబ్బదిరెండు రాగంబులగుచున్నవి.

ఉ॥ శుద్ధమధ్యమరాగములు.

౧-చక్రము.	ధ	ని
శురి, శుగ,	శు	శు
”	శు	క్ర
”	శు	కా
”	చ	క్ర
”	చ	కా
”	ష	కా

౧-చక్రము	శురి, సాగా
౩-చక్రము	శురి, అంగా
౪-చక్రము	చరి, సాగా
౫-చక్రము	చరి, అంగా
౬-చక్రము	షరి, అంగా

వీనికి వైచిత్ర్యపాదములు మొదటిచక్రమునందువలె ప్రతి
 చక్రమునందును ఆఱు భేదంబులగుచుండును - ఇట్లే ప్రతిమధ్యమ
 ముల నూహించునది.

మేళకర్తలు.

౧. కనకాంగి	౨౫. మారరంజని	౪౯. ధవళాంబరి
౨. రత్నాంగి	౨౬. చారుకేశి	౫౦. నామనారాయణి
౩. గానమూర్తి	౨౭. సరసాంగి	౫౧. కామవర్ధని
౪. వనస్పతి	౨౮. హరికాంభోజి	౫౨. రామప్రియ
౫. మానవతి	ధీరశంకరాభరణము	౫౩. గమనశ్రమ
౬. తానరూపి	౩౦. నాగానందిని	౫౪. విశ్వంభరి
౭. నేనావతి	౩౧. యాగప్రియ	౫౫. శ్యామలాంగి
౮. హనుమతోడి	౩౨. రాగవర్ధని	౫౬. షణ్ముఖప్రియ
౯. భేనుక	౩౩. గాజేయభూషణి	సింహేంద్రమధ్యమ
౧౦. నాటకప్రియ	౩౪. వాగధీశ్వరి	౫౮. హేమవతి
౧౧. కోకిలప్రియ	౩౫. శూలిని	౫౯. ధర్మవతి
౧౨. రూపవతి	౩౬. చలనాట	౬౦. నీతిమతి
౧౩. గాయకప్రియ	౩౭. సాలగము	౬౧. కాంతామణి
౧౪. వకుళాభరణము	౩౮. జలార్ణవము	౬౨. రిషభప్రియ
మాయామాళవగౌళ	౩౯. ఝాలవరాళి	౬౩. లతాంగి
౧౬. చక్రవాకము	౪౦. నవనీత	౬౪. వాచస్పతి
౧౭. సూర్యకాంతము	౪౧. పావని	౬౫. మేచకల్యాణి
౧౮. హాటకాంబరి	౪౨. రఘుప్రియ	౬౬. చిత్రాంబరి
౧౯. ఝంకారధ్వని	౪౩. గవాంభోధి	౬౭. సుచరిత్ర
౨౦. నరశైరవి	౪౪. భవప్రియ	౬౮. జ్యోతిస్వరూపిణి
౨౧. కీరవాణి	౪౫. శుభపంతువరాళి	౬౯. ధాతువర్ధని
౨౨. భరహరప్రియ	౪౬. షడ్విధమాగ్నిణి	౭౦. నాసికాభూషణి
౨౩. గౌరీమనోహరి	౪౭. సువర్ణాంగి	౭౧. కోశలము
౨౪. వరుణప్రియ	౪౮. దివ్యమణి	౭౨. రసికప్రియ

ఈ మేళకర్తలకుఁగల పేళ్లయందు మొదటి రెండువర్ణములను కటపయాది సంకేతంబునఁ జూచి మొదటి యక్షర సంఖ్యను ఏక స్థానంబునను రెండవయక్షర సంఖ్యను దశస్థానమందును ఉంచు చూడఁగా ఇన్నవ ఇన్నవ భేదంబని తెలియును.

దీనికివివరణము.

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ ఞ ట ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ ఇదిటూదివము. ప ఫ బ భ మ ఇది పాదివంచకము. య ర ల వ శ ష స హ ఇది యావ్యప్తము. న కారము శూన్యార్థ కము. ఈ సంకేతంబునఁజూచునది. ఉ॥ కనకాంగి—ఇందలికకారముకాదివంబున మొదటిదిగాన ఆ ఒకటిని ఏకస్థానంబుననుంచి దశస్థానంబునకు నకారముండుటచే సంఖ్యలేదుగాన ఇది మొదటి భేదంబని చెప్పవలయు. రసికప్రియ.—ఇందలిరేఫమునకు ఏకస్థాన మందు అను, దశస్థానమున సకారమునకు ౭ను వ్రాసి డెబ్బదిరెం డవదని చెప్పవలయును. ఇట్లుంతుటనూహ్యంబు.

ఈ మేళకర్తలయందు, ఆరోహణావరోహణంబుల బొందువ పాడవదిభేదంబులచే నించుకించుక రూపభేదంబునెంది పెక్కులగు రాగంబులు జనించుచున్నవి.

జన్యరాగముల యారోహణావరోహణాక్రమము.

- ౧.—కనకాంగి - శురి, శుగా, శుమ, ప, శుధ, శుని.
- కనకాంబరి సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస
- శుద్ధముఖారి, సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస॥

౧.—రత్నాంగి - శురి, శుగా, శుమ, ప, శుధ, కై ని.

ఫేనద్యుతి సరిమపధనిస - సనిధమగురిస
పుష్పవసంతము సరిగపమధనిస - సధనిపమగురిస
శ్రీమణి సరిగపధస - సనిధపగురిస
ఘంటారవము సగమపనిస - సనిధపమగురిస॥

౩.—గానమూర్తి - శురి, శుగా, శుమ, ప, శుధ, కాని.

సామవరాళి సరిమపధనిస - సనిధపమగురిస
భిన్నపంచమము సరిమధనిస - సనిధపమగురిస॥

౪.—వనస్పతి - శురి, శుగా, శుమ, ప, చ్చద్ధై, కై ని.

భానుమతి సరిగరిమపస - సనిధపమగురిస
రసావళి సరిమపధనిస - సధపమరిస॥

౫.—మానవతి - శురి, శుగా, శుమ, ప, చ్చద్ధై, కాని.

మనోరంజని సరిమపధనిస - సనిధపమగురిస
ఘనశ్యామల సగమపధస - సనిధపమగురిస

౬.—తానరూపి - శురి, శుగా, శుమ, ప, వ్చద్ధై, కాని.

తనుకీర్తి సరిమపనిస - సనిధపమగురిస
శృంగారిణి సరిపమపస - సనిధపమగురిస॥

౭.—సేనావతి - శురి, సాగా, శుమ, ప, శుధ, శుని.

సేనాగ్రణి సరిగరిమగుమధనిస - సనిధపమగురిస
భోగి సగమపధనిధస - సనిధపమగురిస
చింతామణి సరిగమసమపధనిస - సధనిపమగురిస॥

౮.—హనుమతోడి - శురి, సాగా, శుమ, ప, శుధ, కై ని.

తోడి సరిగమధనిస - సనిధమగురిస
భూపాలము సరిగపధస - సధపగురిస
నాగవరాళి నిసరిగమపధ - పమగురిసని
నాథనాళి సరిగమపనిస - సనిధపమగురిస
శుద్ధసామంతము ధనరిమపధ - ధపమగురిస
అసావేరి సరిమపధస - సనిసపధమపరిగురిస
పున్నాగవరాళి నిసరిగమపధని - నిధపమగురిసని
శుద్ధసీమంతి సరిగమపధస - సధపమగురిస
ఆహారి సరిసగమపధనిస - సనిధపమగురిస
ధన్యాసీ సగమపనిస - సనిధపమగురిస
చంద్రకాంతము సరిగమపధనిస - సనిధపమగురిస
కళాసావేరి సరిగమపధనిస - సనిధపమగురిస॥

౯.—ధేనుక - శురి, సాగా, శుమ, ప, శుధ, కాని.

భిన్నషడ్జమము సరిగరిపమపనిస - సధపమగురిస
శోకవరాళి సగమని - ధపమగురిస
టక్క సగమపమధనిస - సనిధపమగురిస॥

౧౦.—నాటకప్రియ - శురి, సాగా, శుమ, ప, చ్చద్ధ, కై ని.

దీవరము సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగురిస
నటాభరణము సరిగమపధపనిస - సనిధపమగురిస
మాగధక్రీ సరిమపధస - సనిపగస॥

౧౧.—కోకిలప్రియ - శురి, సాగా, శుమ, ప, చ్చద్ధ, కాని.

కోకిలారవము సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగురిస
వర్షని సగమపమపధనిస - సనిపధపమగురిస॥

౧౨. — రూపవతి - శురి, సాగా, శుమ, ప, షధ, కాని.
రాప్యనగము సమపధనిస - సధనిపమగరిస॥

౧౩. — గాయికప్రియ-శురి, ఆంగా, శుమ, ప, శుధ, శుని.

హైజ్జిజ్జి సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
మేఘురాగము సరిమపనిధపస - సనిధపమరిస
బుజాహుళి సమగమపధనిస - సధనిధపమగస
కలకంతి సరిమపధనిస - సనిధపమరిస
కలగడా సరిగపధనిస - సనిధపగరిస॥

౧౪. — వకుళాభరణము - శురి, ఆంగా, శుమ, ప, శుధ, కై ని.

రాగవసంతము సరిమపనిధస - సనిధమపమగరిస
వసంతభైరవి సరిగమపధనిస - సనిధమపమగరిస
సోమరాగము సరిమపమధనిస - సనిధమగరిస
వసంతముఖారి సమగమపధనిస - సనిధపమగరిస॥

౧౫. — మాయామాళవగాళ - శురి, ఆంగా, శుమ, ప, శుధ, కాని.

సావేరి సరిమపధస - సనిధపమగరిస
బిగస్తూహిని సగమపనిస - సనిపమగరిస
నాళ సరిగమరిమపనిస - సనిపమగమరిస
బాళి సరిగపధస - సనిధపగరిస
సారంగనాట సరిమపధస - సనిసధపమగరిస
నాథనామక్రియ సరిగమపధని - నిధపమగరిసని
మేవబాళి సరిగపధస - సనిధపమగరిస
గుమ్మకాంభోజి సరిగపధనిస - సధనిపమగరిస
రేసుప్తి సరిగపధస - సధపగరిస

మలహరి సరిమపధస - సధపమగరిస
సాళంగనాట సరిసమపధస - సధపసనిసధపమగరిస
మంగళకైశిక సమగమపమధనిస - సనిధపమగరిస
లలితపంచమము సరిగమపధనిస - సనిధపమపమగరిస
మారువ సగమపధనిధపస - సనిధపమధమపమగరిస
శుద్ధక్రియ సరిపమపధస - సధపమగరిస
మేఘురంజి సరిగమనిస - సనిమగరిస
పాడి సరిమపనిస - సనిపధపమరిస
పూర్ణపంచమము సరిగమపధ - ధపమగరిస
ఘనసింధు సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
సురసింధు సమగమపధనిధస - సనిధపమరిగరిస
దేశ్యగౌళ సరిసపధనిస - సనిధపసరిస
గౌరి సరిమనిస - సనిధపమగరిస
సింధు రామక్రియ సగమపధనిస - సనిపధపమగస
గౌళిపంతు సరిగరిమపధపనిస - సనిధపమగరిస
సారాష్ట్రము సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
ఆర్ద్రదేశిక సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
ఘూర్జరి సరిగమపధనిస - సధనిపమగరిస
గుండక్రియ సరిమపనిస - సనిపధపమగరిస
మార్గదేశిక సరిగపధస - సధమపగరిస
ఘరజు సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
పూర్వి సరిగమపధనిధస - సనిధపమధమగరిస
కన్నడబంగాళ సరిమగమధపధస - సధపమగరిస
వసంత సగమపధనిస - సనిధమగరిస

ఛాయాగౌళ సరిమపనిస - సనిధపమగరిస
 లలిత సరిగమధనిస - సనిధమగరిస

౧౬. — చక్రవాకము-శురి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కైని.
 కళావతి సరిమపధస - సధపమగసరిస
 వేగవాహిని సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
 భుజింగిణి సరిసమగమనిధనిస - సనిధమగరిస
 బిందుమాలిని సగరిమపనిస - సపనిధపగరిస
 మలయమారుతము సరిగపధనిస - సనిధపగరిస

౧౭. — సూర్యకాంతము-శురి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కాని.
 సుప్రదీపము సరిమపధనిస - సనిధపమగమరిస
 భైరవము సరిగమపధనిస - సధాపమగరిస॥

౧౮. — హరికాంబరి-శురి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కాని.
 శుద్ధమాళవి సగరిగమపధనిస - సధనిపమగరిస
 సింహళ సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
 కల్లాలము సపధనిస - సనిధనిపమగస
 దివ్యగాంధారి సమగరిపధనిస - సధనిపమగసరిస

౧౯. — ఝంకారధ్వని-చరి, సాగా, శుమ, ప, శుధ, శుని.
 ఝంకారభ్రమరి సరిగమపధనిధస - సధనిపమగరిస
 చిత్తరంజని సరిగరిగమపధ - నిధపమరిగరిస
 పూర్ణలలిత సరిగరిమపస - సనిధపమగరిస

౨౦. — నతభైరవి - చరి, సాగా, శుమ, ప, శుధ, కైని.
 పూర్వభైరవి సరిగమనిధనిస - సనిధపమగరిస
 భైరవి సరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస

రితిగౌళ సగరిగమనిధమపనిస - సనిధమపధమగరిస
 జయంతశ్రీ సగమధనిస - సనిధమపమగస
 నారాయణదేశాఢీ సరిసగమపధపనిస - సనిధపమగరిస
 హిందోళము సమగమధనిస - సనిధమగస
 ఆభేరి సగమపనిస - సనిధపమగరిస
 ఉదయరవిచంద్రిక సగమపనిస - సనిపమగస
 ఆనందశైరవి సగరిగమపధపస - సనిధపమగరిస
 దేవక్రియ సరిగమనిధని - పధమగరిసని
 ఇందుఘంటారవము సగమపధపని - ధపమగరిసని
 వసంతవరాళి సరిమపధని - నిధపగరిసని
 కోకిలవరాళి సరిగరిమపధనిధస - సధనిధపమరిగరిస
 నాగగాంధారి సరిగమపధని - నిధపమగరిసని
 సారమతి సరిగమపధనిస - నిధమగసరిస
 మాంజి సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
 శుద్ధదేశి సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
 మార్గహిందోళము సరిగమపధనిస - సనిధపమగస
 నాయకి సరిమపధనిధపస - సనిధపమగరిస
 కనకవసంతము సగమపనిధస - సనిధపమగరిస
 పూర్ణషడ్జమము సపమపధపసా - సనిధమగరిస
 గోపికావసంతము సమపనిధనిధస - సనిధపమగస
 బాపఘంటారవము సగామపని - ధమగరిసని
 హిందోళవసంతము సగమపధనిధస - సనిధపమగధమగస
 సారంగకాషి సరిపమరిపరిమపనిస - సనిధపమగరిస
 మృతవాహిని సరిమపధనిస - సనిధమగరిస
 ఝంకారము సరిగమపధనిధపసా - సనిధపమగరిస॥

౨౧.—కీరవాణి - చరి, సాగా, శుమ, ప, శుధ, కాని.

జయశ్రీ	సరిగమపధనిధ-సనిధపమగరిస
కీరవాణి	సరిగమపధనిస-సధపమగరిస
సంజీవని	సరిసగమపనిస-సనిధనిపమగరిస
మాధవి	సమగమపధనిస-సనిధపమసమగరిస
కల్యాణవసంతము	సగమధనిస-సనిధపమగరిస
కర్ణాటక దేవగాన్ధారి	సనిసగమపాధ-పమగరిసని॥

౨౨.—ఖరహరప్రియ-చరి, సాగా, శుమ, ప, చధ, కైని

శ్రీరాగము	సరిమపనిస-సనిపధనిపమరిగరిస
మాళవశ్రీ	సగమపనిధనిపధనిస-సనిధపమగస
కన్నడగౌళ	సరిగమపనిస-సనిధపమగస
మధ్యమావతి	సరిమపనిస-సనిపమరిస
ఫలమంజిరి	సగమధస-సనిధపమగమరిస
మణిరంగు	సరిమగమపనిస-సనిపమగరిస
జయంతనేన	సగమపధసా-సనిధపమగస
నైంధవి	నిధనిసరిగమ-పమగరిసనిధనిసా
శుద్ధధన్యాసి	సగమపనిపసా-సనిపమగస
శుద్ధశైరవి	సగమనిధస-సనిధమగరిస
ఆభోగి	సరిగమధస-సధమగరిస
సాళగశైరవి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస
జయనారాయణి	సరిగమపధస-సనిధపమగరిస
మనోహారి	సగరిగమపధస-సనిధపమగరిస
మారుపధన్యాసి	సగమపధనిధపనిస-సనిధపమధమగరిస
కళానిధి	సరిగమసపమధనిస-సనిధపమగరిస

పంచమరాగము	సరిధపనిస-సనిధపమగరిస
శుద్ధబంగాళ	సరిమపధస-సధపమరిగరిస
మంజిరి	సగరిగమపనిధనిస-సనిధపమగరిస
మలనేని	సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస
కాపి	సరిగమరిపమపధనిస-సనిధపమగరిస ✓
శ్రీరంజని	సరిగమధనిస-సనిధమరిగరిస
శుద్ధవేళావతి	సరిమపనిస-సనిధనిపమగరిస
దర్బారు	సరిమపధనిస-సనిధపమగరిస
మందమారి	సరిమపధసా-సనిసధపమరిగస
నిధనేన	సగరిగమపధస-సనిధమపమరిగరిస
మల్లారు	సరిమగమపధపసా-సధపమరిస
ముఖారి	సరిమపధనిధస-సనిధపమగరిస
దేవమనోహారి	సరిమపధనిస-సనిధనిపమరిస
బాలఘోషి	సరిగపమనిధస-సనిధపమగరిస
నాదవరాంగిణి	సపమరిగరిస-సపనిధపమగరిగస॥

౨౩.—గౌరిమనోహారి-చరి, సాగా, శుమ, ప, చధ, కాని.

వేళావతి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస॥
౨౪.—వరుణప్రియ-చరి, సాగా, శుమ, ప, షధ, కాని.	
పిరవసంతము	సగరిమపస-సనిధపమగరిస॥
౨౫.—మూరరంజని చరి, అంగా, శుమ, ప, శుధ, శుని.	
శరద్వృత్తి	సరిగమపధనిధస-సనిధపమగరిస
దేశముఖారి	సరిగమపధనిధస-సధనిధపమగరిస
కేసరి	సరిగమపమధపధస-సధనిధపమగరిస
దేవసాళగము,	సగపధనిస-సపనిధపమగరిస॥

౨౬ — చారుకేశి - చరి, అంగా, శుమ, ప, శుధ, కై ని.

తరంగిణి సరిమగుమపధనిస-సనిధపమగరిస
శుక్రజ్యోతి సరిగమపధనిస-సనిపధమగరిస॥

౨౭. — సరసాంగి - చరి, అంగా, శుమ, ప, శుధ, కాని.

సురనేన సరిమపధస-సనిధపమగరిస
దివ్యపంచమము సరిగమపధనిస-సనిధపమగరిస
కమలామనూహరి సగమపనిస-సనిధపమగస
భోగలీల సమగమపధనిస-సనిధపగరిస॥

౨౮. — హరికాంభోజి-చరి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కై ని.

కాంభోజి సరిగమపధస-సనిధమగరిస
కేదారశౌళ సరిమపనిస-సనిధపమగరిస
నారాయణి సరిమపధస-సనిధపమరిస
నారాయణశౌళ సరిమపనిధనిస-సనిధపమగరిస
మాళవి సరిగమపనిమధనిస-సనిధనిపమగమరిస
ఛాయాతరంగిణి సరిమగమపనిస-సనిధపమగరిస
బలహంస సరిమపధస-సనిధపమమిమగస
నటనారాయణి సరిగమధనిధస-సనిధపమగమరిస
మోహన సరిగపధస-సధపగరిస
కాపినారాయణి సరిమపనిస-సనిధపమగరిస
జింఝాటి ధసరిగమపధని-ధపమగరిసనిధపధస
శహన సరిగమపమధనిస-సనిధపమగమరిగరిస
కృశమనూహరి సరిగమపధనిస-సనిధపమరిమగరిస
ప్రతాపవరాళి సరిమపస-సధపమగరిస
కుంతలవరాళి సమపధనిధస-సనిధపమస

సరస్వతీమనూహరి సరిగమధస-సధనిపమగరిస
నీలాంబరి సరిగమపధపనిస-సనిపమగరిగస
సామరాగము సరిమపధస-సధపమగరిస
మాయాతరంగిణి సరిమగపమనిస-సనిధపమగరిస
ఉమాధరణము సరిగమపధని-సనిపమరిగమరిస
ఆంధాళి సరిమపనిస-సనిపమరిగమరిస
ద్విజౌవంతి సరిమగమపధనిస-సనిధపమగరిగస
మత్తకోకిల సరిధపని-ధపసరిని
బంగాళ సరిగమపమరిపస-సనిపమరిగరిస
రాగపంజరము సరిమపధనిధస-సనిధమరిస
రవిచంద్రిక సరిగమధనిధస-సనిధమగరిస
కోకిలధ్వని సరిగమధనిధస-సనిధనిపమగరిస
నవరసకన్నడ సగమపస-సనిధమగరిస
స్వరావళి సమగమపనిధనిస-సనిధపమగరిస
నాగస్వరావళి సగమపధస-సధపమగస
బహుదారి సగమపధపనిస-సనిపమగస
యదుకులకాంభోజి సరిమపధస-సనిధపమగరిస
గురటి సరిమపనిస-సనిధపమగపమరిస
కమాను సగమపధనిస-రిసనిధపమగస
నాటకురంజి సరిగమధనిస-సనిధమగస
దేశాక్షి సరిగమపధస-సనిధమగమరిస
సింధుకన్నడ సమగమరిగమపధపస-సనిధనిధపమగరిస॥

౨౯. — ధీరశంకరాధరణము - చరి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కాని.

కురంజి సనిసరిగమపధ-ధపమగరిసనిస-

కేదారము	సమగమపనిస-సనిపమగమధమగరిస
ఆహిరినాట	సమగమపధనిస-సనిపధనిపమగస
మాపూరి	సరిగరిమపని-ధపమగరిస
కోలాపాలము	సపమగమపధనిస-సనిధపమగరిస
జనరంజని	సరిగమపధపనిస-సధపమరిస
బ్యాగు	సగమపనిధనిస-సనిధపమగరిస
హంసధ్వని	సరిగపనిస-సనిపగరిస
పూర్ణచంద్రిక	సరిగమపధపస-సనిపధపమగమరిస
దేవగాంధారి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస
ఆరభి	సరిమపధస-సనిధపమగరిస
నవరోజు	పధనిసరిగమప-మగరిసనిధప
అతాణ	సరిమపనిస-సనిధపమగరిస
జులాపు	పనిసరిగమప-మగరిసనిపని
కన్నడ	గరిసరిగమపమధనిస-సనిసధపమపగమరిస
బిలహరి	సరిగపధస-సనిధపమగరిస
శుద్ధసావేరి	సరిమపధస-సధపమరిస
నాగధ్వని	సరిసమగమపనిధమపనిధనిస-సనిధనిపమగస
శుద్ధవసంతము	సరిగమపనిస-సధనిపమగరిస
ధీరమతి	సరిగమపమనిధస-సనిపధసపమగరిస
బేగడ	సరిగమపధనిధపస-సనిధపమగరిస
వివర్ధని	సరిమపస-సనిధపమగరిస
సింధురాగము	సరిగరిమపస-సనిధపనిధమగరిస
పూర్వకౌళ	సరిమగరిమపనిధనిస-సనిధపమగరిస
శంభుక్రియ	సరిమపనిస-సనిపనిమగరిస

గౌడమల్లారు	సరిమపధస - సనిధమగరిస
గరుడధ్వని	సరిగమపధనిస - సధపగరిస॥
30.—నాగానందిని- చరి, అంగా, శుమ, ప, పధ, కాని.	
సామంతము	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస॥
31.—యాగప్రియ-షరి, అంగా, శుమ, ప, శుధ, శుని.	
కలహంస	సరిమపధనిధస - సనిధపమరిస॥
32.—రాగవర్ధని-షరి, అంగా, శుమ, ప, శుధ, కై ని.	
రాగచూడామణి	సరిగమపస - సనిధమరిగస॥
33.—గాంగేయిభూషణి - షరి, అంగా, శుమ,	
ప, శుధ, కాని.	
గంగాతరంగిణి	సరిగమపస - సనిధపమగమరిస॥
34.—వాగధీశ్వరి-షరి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కై ని.	
ఛాయనాట	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస
భానుమంజరి	సరిగమపనిస - సనిపమరిగరిస
శారదాభరణము	సమగమపధనిస - సనిధమపమరిస॥
35.—శూలిని - షరి, అంగా, శుమ, ప, చధ, కాని.	
గానవారధి	సమరిగమపధనిస - సధనిపమరిస॥
36.—చలనాట - షరి, అంగా, శుమ, ప, పధ, కాని.	
నాట	సరిగమపధనిస - సనిపమరిస॥
మంజుళ	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
గంభీరనాట	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస॥
37.—సాలగము - శురి, శుగా, ప్రమ, ప, శుధ, శుని.	
సాళవి	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస

భోగసావేరి సరిమపధని - ధవమగరిస
 ఆలాపి సరిగమపధనిస - సనిధవమగరిస॥

3౮.—జలావర్ణము - శురి, శుగా, ప్రమ, ప, శుధ, కై ని.
 జగన్మోహనము సరిమపధనిస - సనిధవమగరిస

3౯.—ఝాలవరాళి-శురి, శుగా, ప్రమ, ప, శుధ, కాని.
 కోకిలపంచమము వధనిసరిగరి - సనిధవపధనిస
 భూపాలపంచమము సరిగరివమధస - సవధమసరిస॥

౪౦.—నవనీత - శురి, శుగా, ప్రమ, ప, చధ, కై ని.
 నభోమణి సరిగరిమప - సనిధవమగరిస॥

౪౧ —పావని - శురి, శుగా, ప్రమ, ప, చధ, కాని.
 ప్రభావతి సరిమపధనిస - సనిధమపమరిగరిస
 చంద్రజ్యోతి సరిగమపధస - పధవమగరిస॥

౪౨.—రఘుప్రియ - శురి, శుగా, ప్రమ, ప, మధ, కాని.
 రఘులీల సమరివమగమపమరిమపనిస - సనిధనిపమ
 గమరిమగరిస

గంధర్వము మపధనిసరిగరిస - నివమపధనిస
 గోమతి సరిగమపధని - పమరిగరిస॥

౪3.—గవాంభోధి - శురి, సాగా, ప్రమ, ప, శుధ, శుని.
 గీర్వాణి సరిగరిమగమధనిపనిధస - సనిధవమగరిస
 కలివసంతము సగమపధనిస - సనిపమగస॥

౪౪.—భవప్రియ - శురి, సాగా, ప్రమ, ప, శుధ, కై ని.
 భవాని సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
 సరసీరుహము సరిగమధనిస - సనిధమగరిస॥

౪౫.—శుభపంతువరాళి-శురి, సాగా, ప్రమ, ప, శుధ, కాని.
 పంతువరాళి సరిగమపధనిస - సనిధవమగరిస॥

౪౬.—షడ్విధమార్గిణి-శురి, సాగా, ప్రమ, ప, చధ, కై ని.
 తీవ్రవాహిని సరిగమపధనిస - సనిధవమగరిగమరిస
 శ్రీకంఠి సగమపధనిస - సనిధవమగస

౪౭.—సువర్ణాంగి - శురి, సాగా, ప్రమ, ప, చధ, కాని.
 సౌవీరము సరిగరిమపధనిస-సనిధవమగరిస
 రతిక సరిగరిగమపధనిస - సనిధవమగరిస
 ఆభీరు వధనిసమగమప - మగసనిధవ॥

౪౮.—దివ్యమణి - శురి, సాగా, ప్రమ, ప, మధ, కాని.
 జీవంతిని సమపధనిస - సనిపమగస
 శుద్ధగాంధారి సరిగమనిస - సనిధనిపమరిస
 ఆక్రమించమము సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
 ఆదిపంచమము సరివధనిస - సనిధనిపమగరిస॥

౪౯.—ధవళాంబరి - శురి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, శుని.
 ధవళాంగి సమగమపధనిస - సనిధవమగరిస
 భిన్నహారాళి సమపధనిస - సనిధవమగరిస
 దేవగిరి సరిమపధస - సనిధవమగరిగస
 ధర్మాణి సరిగమపనిస - సనిధమగరిస॥

౫౦.—నామనారాయణి-శురి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, కై ని.
 నర్మద సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస
 మందారి సరిగమపనిస - సనిపమగరిస
 ప్రతాపము సగమపధనిస - సనిధవమగరిస
 మధుకరి సరిగమపధనిస - సనిధవమగరిస॥

౫౧. — కామవర్ణని - శురి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, కాని.

రామక్రియ సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
 దీపకము సగమపధపస - సనిధనిపమగరిస
 భోగవసంతము సరిగమధనిస - సనిధమగరిస॥

౫౨. — రామప్రియ - శురి, అంగా, ప్రమ, ప, చధ, కై ని.

రామమసాహరి సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస॥

౫౩. — గమనశ్రమ - శురి, అంగా, ప్రమ, ప, చధ, కాని.

గమనక్రియ సరిమపధనిస - సనిధపమగమరిస
 పూర్వకల్యాణి సరిగమపధనిధస - సనిధపమరిస॥

౫౪. — విశ్వంభరి - శురి, అంగా, ప్రమ, ప, మధ, కాని,

వైశాఖము సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస॥

౫౫. — శ్యామలాంగి - చరి, సాగా, ప్రమ, ప, శుధ, శుని.

శ్యామల సగరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
 దేశావళి సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస॥

౫౬. — పల్లభిప్రియ - చరి, సాగా, ప్రమ, ప, శుధ, కై ని.

త్రిమూర్తి సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
 వసుకరి సగమపధనిస - సనిధమగస
 భాషిణి సగరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
 గురుగద్య ససగమపధని - ధపమగరిస॥

౫౭. — సింహేంద్రమధ్యమ - చరి, సాగా, ప్రమ, ప, శుధ, కాని.

నీమంతిని సరిగమపధనిస - సపమగరిస
 మాధవమసాహరి సగరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిస
 శేషనాదము సరిగమపధస - సనిధపమగరిస

ఘోష్టానము సరిగమధనిస - సనిధమగరిస

సర్వాంగి సరిమధనిస - సనిధమగరిస

శుద్ధరాగము సరిగమపనిస - సనిపమగరిస॥

౫౮. — హేమవతి - చరి, సాగా, ప్రమ, ప, చధ, కై ని.

సీంహారవము సరిమపనిస - సనిపమరిగరిస

౫౯. — ధర్మవతి - చరి, సాగా, ప్రమ, ప, చధ, కాని.

ధౌమ్యరాగము సరిగమపధస - సనిధపమగరిస

రంజని సరిగమధస - సనిధమగరిస॥

౬౦. — నీతిమతి - చరి, సాగా, ప్రమ, ప, మధ, కాని.

నిషధరాగము సగరిమపస - సనిధమపనిపమగరిస

హంసనాదము సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస

గౌరీక్రియ సగమపధనిస - సనిధనిపమగస

కైకవళి సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస॥

౬౧. — కాంతామణి - చరి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, శుని.

కుంతలము సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస

శ్రుతిరంజని సరిగమపధని - నిధపమగరిస॥

౬౨. — రిషభప్రియ - చరి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, కై ని.

రత్నభాను సరిమగరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస॥

౬౩. — లతాంగి - చరి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, కాని.

గోత్రారి సరిమపధస - సనిధపమగరిస॥

౬౪. — వాచస్పతి - చరి, అంగా, ప్రమ, ప, చధ, కై ని.

బర్బర సగమరిగమధనిస - సనిధమగస

ఉత్తరి సగమపధనిస - సనిధమగస

- భూషావళి సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
 సారంగ సరిగమపధనిస - సనిధపమరిగమరిస
 సరస్వతి సరిమపధస - సనిధపమరిస
 భోగీశ్వరి సరిగపధనిధస - సనిధపమగరిస॥
౬౫. — మేచకల్యాణి - చరి, అంగా, ప్రమ, ప, చధ, కాని.
 కౌమోద సరిగమనిస - సనిమగరిస
 యమునాకల్యాణి సరిగపమపధస - సధపమపగరిస
 చంద్రకాంతము సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస॥
౬౬. — చిత్రాంబరి - చరి, అంగా, ప్రమ, ప, షధ, కాని.
 చతురంగిణి సమగమపనిస - సనిధనిపమగరిస॥
౬౭. — సుచరిత్ర - షరి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, శుని.
 సత్యవతి సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస॥
౬౮. — జ్యోతిస్వరూపిణి - షరి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, కైని.
 జ్యోతిష్వతి సరిగమపస - సనిధమపమరిగస॥
౬౯. — ధాతువర్ధని - షరి, అంగా, ప్రమ, ప, శుధ, కాని.
 ధౌతపంచమము సరిగమపనిపస - సనిధపమరిగమరిస॥
౭౦. — నాసికాభూషణి - షరి, అంగా, ప్రమ, ప, చధ, కైని.
 నాసామణి సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస॥
౭౧. — కోసలము - షరి, అంగా, ప్రమ, ప, చధ, కాని.
 కుసుమావళి సగమపధస - సనిధపమగమరిస॥
౭౨. — రసికప్రియ - షరి, అంగా, ప్రమ, ప, షధ, కాని.
 రసమంజరి సరిగమపధనిస - సనిపమరిస॥

వైచిత్ర్యములను రాగములందు మిక్కిలి వాడుకయందుండునవి
 అకారాదిగా వాని మేళకర్తల సంఖ్యలతోడ
 ఈ క్రింద వివరింపబడుచున్నవి.

అతాణా	౨౯	ద్విజావంతి	౨౮	మాంజి	౨౦
అసావేరి	౮	ధన్యాసి	౮	ముఖారి	౨౨
ఆనందభైరవి	౨౦	నవరసకన్నడ	౨౮	మేఘురంజి	౧౫
ఆభోగి	౨౨	నాగస్వరావళి	౨౮	మోహన	౨౮
ఆరభి	౨౯	నాట	౩౬	యదుకులకాంభో	౨౮
ఆహిరి	౮	నాటకురంజి	౨౮	యమునాకల్యా	౬౫
కన్నడ	౨౯	నాథనామక్రియ	౧౫	కీర్తిగౌళ	౨౦
కమలామనోహరి	౨౭	నాయకి	౨౦	రేగుప్తి	౧౫
కమాను	౨౮	నారాయణగౌళ	౨౮	లలిత	౧౫
కాంభోజి	౨౮	సిలాంబరి	౨౮	వసంత	౧౫
కాపి	౨౨	ఫరజు	౧౫	వేగవాహిని	౧౬
కుంతలవరాళి	౨౮	పున్నాగవరాళి	౮	శహన	౨౮
కురంజి	౨౯	పూర్వకల్యాణి	౫౩	శుద్ధసావేరి	౨౯
కేదార	౨౯	పూర్ణచంద్రిక	౨౯	శ్రీరంజని	౨౨
కేదారగౌళ	౨౮	బంగాళ	౨౮	శ్రీరాగము	౨౨
కైకవళి	౬౦	బలహంస	౨౮	సరస్వతీమనోహ	౨౮
కోలాహలము	౨౯	బిలహరి	౨౯	సామ	౨౮
గౌళ	౧౫	బేగడ	౨౯	సారంగ	౬౪
గౌళిపంతు	౧౫	పాళి	౧౫	సావేరి	౧౫
జింఘూటి	౨౮	బ్యాగు	౨౯	సురటి	౨౮
జనరంజని	౨౯	భూషాలము	౮	నైంధవి	౨౨
తోడి	౮	భైరవి	౨౦	సారాష్ట్ర	౧౫
దర్బారు	౨౨	మందారి	౫౦	హంసధ్వని	౨౯
దేవమనోహరి	౨౨	మధ్యమావతి	౨౨	ముసేని	౨౨

శ్లో॥ సంయోగేచవియోగేచ వర్తతేహస్తయోర్ద్వయోః |
 వ్యాప్తమానోదశప్రాదై స్సకాలస్తాళసంజ్ఞికః || తాకారశ్శంకరః
 ప్రోక్తోలకారశ్శక్తిరుచ్యతే | శివశక్తిసమామోగా త్తాళనామాభిధీ
 యతే || శివశక్త్యాత్మకం పుణ్యం యశశ్యంభుక్తిముక్తిదం | దశప్రా
 ణాత్మకంతాళంయోజానాతిసతత్వవితే || గీతంవాద్యంచనృత్యంచ
 తాళహీనం సరాజతే || తార్యత్రికం తాళహీనం చాలయే త్వరుషా
 ధమః | సఫాపీనరకంఘోర మనుగచ్ఛతిసాన్వయః || తా || హస్త
 ద్వయమందును సంయోగ వియోగంబులంగల్గి దశప్రాణాత్మకం
 బగునది తాళమనంబడును. తాళశబ్దమందలి వర్ణములు రెంటికిని శం
 కరుండును పార్యతీయ నధిదేవతలగుటంజేసి తాళము శివశక్త్యా
 త్మక మనందగు. అట్టి భుక్తిముక్తిప్రదంబగు తాళము తెలిసినవాఁడు
 తత్వవిదుడన సెప్పను. తాళహీనంబైనచో గీతవాద్యనృత్యములు
 ప్రకాశింపవు. తాళానుగుణంబు గాకుండునట్లు నడిపించువాఁడు
 ఘోరనరకము ననుభవించునని శాస్త్రనిర్ధాంతమని యెఱుంగునది.
 మఱియు, తలప్రతిష్ఠాయాం, అను ధాతువువలన గీతవాద్యనృత్యం
 బులు తాళమునందు నెలకొనియుండునని వ్యక్తికరించుచున్నది.
 శ్లో॥ కాలోమార్గః క్రియాంగాని గ్రహణాజాతిఃకళాలయః | యతిః
 ప్రస్తారకంచేతి తాళప్రాణదశ స్త్రుతః || కాలము, మార్గము, క్రియ,
 అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము, ఇవి
 తాళమునకు దశప్రాణములు.

౧. కాలము.—సూరుతామరరేకులు ఒకటిమీదనుకటి దొంత
 రగాఁజేర్చి సూదిగొనిపొదువగా ఒకరేకుతెగినకాలము క్షణ
 మనంబడును. అట్టి క్షణములు ఎనిమిదైన లవము. లవములు
 ఎనిమిదిగూడిన కాష్ఠ. ఎనిమిది కాష్ఠలునిమిషమనంబడును.

నిమిషములు ఎనిమిదిగూడిన కళ. నాలుగుకళలు అనుద్రుతమ
 గును. అవిరెండైన ద్రుతము. ద్రుతములు రెండుగూడినలఘువు.
 లఘువులు రెండుగూడిన గురువని, మూడుగూడిన స్ఫుతమని,
 నాలుగుగూడిన కాకపదమనియుఁ జెప్పబడును.

౨. మార్గము—దక్షిణము, వార్తికము, చిత్రము, చిత్రతరము, చిత్ర
 తమము, అతిచిత్రము, అని మార్గములు ఆఱువిధములు. దక్షిణ
 మార్గమున ఎనిమిదిమాత్రలుగలదిఒక్క-కళయనంబడును. వార్తి
 కమున నాలుగుమాత్రలు గలదగును. చిత్రమునరెండుమాత్రలు,
 చిత్రతరమున ఒక్క-మాత్ర, చిత్రతమమునఃఅరమాత్ర, అతి
 చిత్రమున అనుద్రుతమే ఒక్క-కళయనంబడును.

3. క్రియ.—మార్గక్రియలు, దేశ్యక్రియలు అని క్రియలు రెండు
 విధములు. మార్గక్రియలు, నిశ్శబ్దక్రియలు, సశబ్దక్రియలని
 రెండువిధములు. ఆవాపము, విషేషము, ప్రవేశము, నిష్క్రా
 మము, ఇవి నిశ్శబ్దక్రియలు. ధ్రువము, శమ్యము, తాళము,
 సన్నిపాతము, ఇవి సశబ్దక్రియలు. ఆవాపమనఁగా, ప్రవేశన్ని
 మడుచుట. విషేషమనఁగా, ప్రవేశన్ని విప్పట. ప్రవేశమనఁగా,
 కుడివంకకు తెచ్చుట. నిష్క్రామమనఁగా, పొడవుగాఁజూపుట.
 ధ్రువమనఁగా, చిటికవేయుట. శమ్యమనఁగా, కుడిచేతిమీద
 ఎడమచేతితో ఘాతవేయుట. తాళమనఁగా, ఎడమచేతిమీద
 కుడిచేతితో ఘాతవేయుట. సన్నిపాతమనఁగా రెండుచేతుల
 ఘాతలు సమముగాపడుట. దేశ్యక్రియలు ౮ విధములుగలవి.
 అవిధ్రువక, సర్పిణి, కృష్య, పద్మిని, విసర్జిత, విషేష్ట, వతాక,
 వతిత, అనంబడును. అందు మొదటిది నిశ్శబ్దమైన చిటిక.
 ౨ది, కుడివంకకు చేయిచాచుట. 3ది, ఎడమవంకకు చేయి

చాచుట. ౪ది, అధోగతిగాచేయిచాచుట. ౫ది, వెలుపట విసరుట. ౬ది, వేళ్లన్ని ముడుచుట. ౭ది, పొడవుగానెత్తుట. ౮ది, ఎడమవంకకు లోనుగా తెచ్చుట.

౪. అంగము.—తాళసంఖ్యను దెలియుటకు సాధనంబగు సంజ్ఞావిశేషము అంగమనంబడును. అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, స్ఫుతము, కాకపాదము అని అంగము లాఱు. తత్సంజ్ఞలు, అక్షరకాలమును, ఈక్రింద వ్రాయబడుచున్నవి.

౧ - అనుద్రుతము	∪	౮ - గురువు	8
౨ - ద్రుతము	o	౧౨ - స్ఫుతము	3
౪ - లఘువు		౧౬ - కాకపాదము	+

౫. గ్రహము.—అతీతము, అనాగతము, సమము, విషమము, అని నాలుగువిధములుగలది. గీతము నడిచినపిమ్మట తాళము నడుచుట అతీతమనంబడును. తాళము నడిచినపిదప గీతమునడుచుట అనాగతమనంబడును. తాళగీతములు సమముగానడుచుట సమమనంబడును. ఈమూడువిధములు గాక వేఱుగానడుచుట విషమమనంబడును.

౬. జాతి.—చతురశ్రము, త్రిశ్రము, మిశ్రము, ఖండము, సంకీర్ణము అని ఐదువిధముల నెప్పను. ఆవి, వరుసగా ౪, 3, 2, ౫, ౯ - సంఖ్యలుగల్గి, బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర, సంకీర్ణ, జాతు లనంబరగును.

౭. కళ.—దీర్ఘాక్షరములు, బిందుపూర్వాక్షరములు, సంయుక్తాక్షరమునకు ముందున్న యక్షరములుగురువులనంబడును. తక్కినవి

లఘువులు. అందుగురువు రెండుకళలుగలది. తఘువు ఒక్కకళ గలది. చచ్చత్పుట, చాచత్పుట, షట్పితాశుత్రిక, సంపద్వేష్ట, ఉద్ధట్టములను ఈ గీ తాళములు కళలనంబడును.

౮. లయ.—తాళమునడుమనడిచెడికాలము లయ అనంబడును. అది ద్రుతము, మధ్యము, విశంబము, అని త్రివిధము. మిక్కిలి శీఘ్రమైనది ద్రుతము. దానిని ఇనుమడింప మధ్యము. దానిని ఇనుమడింప విశంబమగును.

౯. యతి.—లయాప్రవృత్తియొక్క నిర్ణయమందు యుక్తమైనది యతిఅనంబడును. అది సమము, శ్రోత్రోవహము, గోవుచ్చమని త్రివిధము. ఆదిమధ్యాంతములందు ఒక్కలయ గల్గియందునది సమయతి. విశంబమధ్య ద్రుతములుగలది శ్రోత్రోవహయతి. ద్రుతమధ్యవిశంబములుగలదిగోవుచ్చయతి. మఱియు నీయతియం దనేకభేదంబులుగలవు.

౧౦. ప్రస్తారము.—నష్టము, ఉద్దిష్టము, పాతాళము, ద్రుతమేరువు, లఘుమేరువు, గురుమేరువు, స్ఫుతమేరువు, సంయోగమేరువు, ఖండప్రస్తారము, యతిప్రస్తారము, అని పదివిధంబులనుండును. చచ్చత్పుటాది తాళపంచకము, ఈశ్వరుండు, సద్యోజాత, వామదేవ, అఘోర, తర్పూరుష, ఈశాన్యములను తనపంచముఖంబులవలననంది కేశ్వరునికొఱకలుగఁజేసెను. పిమ్మట, దత్తీల, ఆంజనేయాది భరతశాస్త్రజ్ఞులు లోకోపకారముగ దానిని విస్తరింపఁజేసి నూటయొక్కతాళములు కలుగఁజేసిరి.

తాళప్రకరణము సమాప్తము.

లోకమునందు నాయికా నాయకులకు పరస్పరావలోక
నాదికముచే హృదయమందు సముత్పన్నంబగు రతి స్థాయియనంబ
డును. ఆస్థాయి, విభావ, అనుభావ, సాత్విక, వ్యభిచారి, భావము
లచే మనోజ్ఞత్వము పొందింపబడి రసమగుచున్నది.

రసోత్పాదనకారణము విభావమనబడును. హృదయస్థిత
మైనరతిని అభివ్యక్తముచేయుచున్న భూవిక్షేప కటాక్షాదికము
అనుభావమనంబడును. పరగతసుఖదుఃఖముల భావనచేనైన యంతః
కరణముయొక్క తన్మయీభావము సత్వమనంబడును. అందుండి
కలుగునది సాత్వికములు. రసోత్పత్తికి సహకారులు వ్యభిచారి
భావములనంబడును. ఇవి సంచారులనియు చెప్పవగును.

విభావము.—ఆలంబనము, ఉద్దిపనము, అని ద్వివిధము.
ఆలంబనమనగా, రత్యాదులకు విషయాభూతులైన నాయికా
నాయకులు. ఉద్దిపనమనగా గుణచేష్టాలంకార తటస్థములు. గుణ
ములు = రూపయావనలావణ్యాదులు. చేష్టలు = హావభావాదులు.
అవి ౧౮ - అలంకారము = సూపురాంగదాదులు. తటస్థములు =
చంద్రోదయ మలయమారుత కోకిలాలాపాదులు. సాత్వికములు =
అశ్రుస్వేదాదికము. అవి ౮ - లేఁజెమట, స్తంభితము, రోహంచము,
స్వరభంగము, కంపము, వివర్ణము, బాష్పము, ప్రళయము, అని.
సంచారులు = స్థాయిపోషకములగు నిర్వేదాదులు. అవి ౩౩ - ఈ
నాలుగువిధములగు భావములచే రసకజనులను బొందెడు స్థాయి
భావము రసత్వమును బొందుచున్నది.

రసమునకు ఆధారముగచెప్పబడుచున్న నాయిక స్వీయ, ప్రప్రాప్తిచే
పరకీయ, సాహస్య యని త్రివిధయగును.

స్వీయప్రకరణము.

పరిణీతయై పతియందుమాత్రము ప్రీతిగల పతివ్రత స్వీయ
యనంబడును. దానికి పతిశుశ్రూష, శీలసంరక్షణము, ఆర్జవము,
క్షమ, ఇవిచేష్టలు.

స్వీయ.—ముగ్ధ, మధ్య, ప్రాథయని మూడువిధములు గలదగును.
అంకురింపబడని యావనముగలకాంత ముగ్ధ.
లజ్జయ, మదనోత్సాహంబును సమానంబుగాగలదిమధ్య.
పతియందు రతికేళికొవిదయగునది ప్రాథ.

మధ్యాప్రాథలు కోపముదోచునెడ, భీర, అభీర, భీరాభీర,
అని త్రివిధలగుదురు. ఈభీరాదిభేదంబులాలును జ్యేష్ఠాకనిష్ఠాభేదం
బుచే మరల ద్వివిధంబగు. పతియందు అధికస్నేహంబుగలది జ్యేష్ఠ
యని, స్వల్పస్నేహంబుగలది కనిష్ఠయనియుఁజెప్పంబడును.

పరకీయప్రకరణము.

పర పురుషునియందు అనురాగము ప్రకాశముచేయకుండు
నది పరకీయయనంబరఁగు. అది, పరోభయని, కన్యయని, ద్వివిధ
యగును.

నాయికయందు గుప్త, విదగ్ధ, లఱిత, కులట, అనుశ
యాన, ముదిత, సాహాసిక, ఇత్యాదిభేదంబు లంతర్భవించుచున్నవి.
నచేసినకార్యము దాఁపనేర్చినది గుప్త.

లింశ్చలీభావంబున సమర్థురాలు విదగ్ధ.
ఖ్యాదులచే తెలిసికొనఁబడిన జారసురతముగలది లఱిత.
ారసమాహమునుబొందినది కులట.

ష్టహానిచేతను, అనిష్టప్రాప్తిచేతను, అనుతపించునది అనుశయాన.
ప్రప్రాప్తిచే సంతోషించునది ముదిత.
నివంచించునది సాహాసిక.

సామాన్యాప్రకరణము.

ద్రవ్యదానమాత్రము నిమిత్తముగా సకలపురుషులయందును అనురాగముగలది సామాన్యంబునంబరణం. ఈముప్పురు నాయికలును ప్రత్యేకము ఉత్తమమధ్యమాధమభేదములచే త్రివిధులగుదురు. ప్రియుండు అహితముచేసినను: తాను హితముచేయునది ఉత్తమ. హితాహితములకు తాను నట్లుచేయునది మధ్యమ. హితముచేయు ప్రియునియందు అహితము నేతలంచి కోపించునది అధమ..

ధీరాదిభేదంబులచేతను, జ్యేష్ఠాకనిష్ఠాభేదముచేతను అయిన మధ్యాప్రకరణములు పన్నిద్దఱును ముగ్ధయుఁగూడ స్వీయయందు పదు ముగ్గురు - షరకీయయందిద్దఱును, సామాన్యయుఁగూడ నాయికలు పదియాఱుగురైరి - ఈనాయికలకు ప్రత్యేకము అవస్థాభేదముచే ప్రోషితభర్తృకా ద్యష్టభేదంబులు గణింప నూటయిరువదియెనిమిది భేదంబులయ్యె. మరియు వారికి ఉత్తమమధ్యమాధమభేదంబులు గణింప మున్నూట యెనుబదినాలుగు భేదంబులయ్యె. ఇంతియకాక బాతిభేదంబుచే పరిగణించిన నాయికాభేదము లనంతములగును.

అష్టవిధనాయికాలక్షణము.

- ౧. పతిదేశాంతరమునకు పోయియుండ వ్యాకులపడునది ప్రోషిత భర్తృక.
- ౨. అన్యోపభోగచిహ్ని తుండై ప్రాతఃకాలమందు వచ్చిన పతిని జూచునది ఖండిత.
- ౩. పతిని అవమానించి తరువాత తావపడునది కలహాంతరిత.
- ౪. సంకేతస్థలంబున పతింగానక వంచించబడి వ్యాకులహృదయయైనది విప్రలభ.
- ౫. సంకేతస్థలంబునకు ప్రియుండు రాఁడాయెనని విరహముచే చింతించునది విరహూత్కంఠిత. ఇదేఉత్కంఠిత అనఁబడును.

౬. ఇప్పుడు ప్రియుండు రాఁడలఁడని గురతసామగ్రీసన్నాహంబుచేయునది వాసకసజ్జ.

౭. ఎల్లప్పుడు తనయింగితమెఱింగి ఆజ్ఞనుచేయు పతిగలది స్వాధీనపతిక.

౮. తానుప్రియునిగూర్చి అభిసరించునదియేని, ప్రియుని అభిసరింపఁజేయునదియేని ఆభిసారిక.

మఱియు, పతి ఉత్తరక్షణంబుననే పయనంబుపో నిశ్చయించియుండ అదిప్రవత్సృత్పతికయని, పతి ఆక్షణమే దేశాంతరమునుండి వచ్చుచుండఁగా చూచునది సమాగచ్ఛత్పతిక యనియు పూర్వులుదాహరించిరి. వీరికి ఇతరనాయికలయందు అంతర్భావములేదు. నాయికనమ్మికకు పాత్రమై చేరువనుండునదిసఖి. దానికి అలంకార ఉపాలంబ శిష్యపరిహాసాదులు కర్మములు.

దూత్య వ్యాపార పారంగత దూతి యనంబడును - దానికి, సంఘటనము, విరహముదెలుపుట మొదలగునవి వ్యాపారములు.

నాయకప్రకరణము.

నాయకులు. — పతి, ఉపపతి, వైశికుండు అనిత్రివిధులు. విధ్యుక్తప్రకారమున పాణిగ్రహణము చేసినవాఁడు ఆచారహాని హేతువగువాఁడు ఉపపతి. [పతి. సకలవేశ్యోపభోగరసికుండు వైశికుండు. అనుకూలుండు, దక్షిణుండు, భృష్టుండు, శతుండు, అని నాలువిధములనొప్ప. పరాంగనావరాజ్ఞుఁడై స్వీయయందు అనురక్తుఁడగు వాఁడు అనుకూలుండు.

సర్వనాయికలందు సమమైన అనురాగము గలవాఁడు దఱి
ణుఁడు.

నిశ్చంకముగా నేరముఁజేసియుండియు, నాయిక యెంత
పరిహరించినను పోక కుటియు ప్రియము చెప్పవఁడు
ధృష్టుఁడు.

కాంతలయందు కపటముఁజేయసమర్థుఁడగువాఁడుశతుఁడు.
నాయకులకు పీఠమర్దుఁడు, విటుఁడు, చేటుఁడు, విదూ
షకుఁడు నని నర్కసచివులు నలుగురుగలరు. కుపితస్త్రీ
ప్రసాదుఁడు పీఠమర్దుఁడు.

కామతంత్రకళాకోవిదుఁడు విటుఁడు. సంధానచతురుఁడు
చేటుఁడు.

అంగములు వికృతములుగాఁ జేసికొని పరిహాసము నేయు
నతఁడు విదూషకుఁడు.

సంభోగ విషయకేచ్ఛారూపంబగు చిత్తవృత్తివిశేషము రతి
యనంబడును - రతిస్థాయి భావము శృంగార మనంబడును. అది
సంభోగశృంగారమని, విప్రలంభశృంగారమని ద్వివిధము - దర్శన
స్వర్సనాదికము సంభోగము. కారణవిశేషముచే విశ్లేషంబగునది
విప్రలంభము. విప్రలంభమున దశావస్థలగును.

అను క్తంబులు గ్రంథాంతరంబులం దెలియునది.

అభినయదీపిక.

హస్తన్యాసాదులచే పదములయర్థములను వ్యక్తముగాఁదె
యఁజేయునది అభినయ మనంబడును.

అది ఆంగికము, వాచికము, ఆహార్యము, సాత్వికము,
అనినాల్గువిధములు. ఆంగములచేఁజూపఁబడునది ఆంగికము. మాట
లచే రచింపఁబడునది వాచికము. హారకేయూరాదులచే నలంకరిం
చుకొనుట ఆహార్యము. సాత్వికాదిభావములచే అభినయించుట
సాత్వికము.

నృత్యము.—శిరోభేద, దృష్టిభేద, గ్రీవాభేద, హస్తభేదం
బులం బరగుచుండు.

అందు శిరోభేదములు ౯.

౧. సమము = తలనువంచక, పొడవుగా నెత్తక, కదలింపక,
సమముగా నిలుపుట - దీనిని, నృత్యారంభము మొదలగువానియిం
దుపయోగించునది.

౨. ఉద్వాహితము = శిరస్సును ఉర్ధ్వభాగమునకెత్తి ఆపి
దప సమముగానుంచుట - దీనిని ధ్వజము మొదలగువానియిందుప
యోగించునది.

౩. అఘోముఖము = క్రిందిప్రక్కగా శిరస్సును వంచుట -
దీనిని నేగ్గు మొదలగువానియం దుపయోగించునది.

౪. ఆలోఢితము = శిరస్సును చక్రాకారముగా త్రిప్పట.
దీనిని గాఢనిద్ర మొదలగువానియం దుపయోగించునది.

౫. ధుతము = ఎడమ కుడిప్రక్కలయందు శిరస్సును కద
లింపుట - దీనిని లేదనుట మొదలగువానియం దుపయోగించునది.

౬. కంపితము = మీఁడుక్రిందుగా శిరస్సును గదలించుట
దీనిని కోపము మొదలగువానియం దుపయోగించునది.

౭. పరావృత్తము = ప్రక్కగా శిరమును ద్రిప్పట - దీనిని,
అట్లుచేయుచునుట మొదలగువానియం దుపయోగించునది.

౮. ఉత్తిష్టము = పాదవుగా నెత్తబడిన శిరస్సు రెండు ప్రక్కలకదలించుట - దీనిని చేకొనుము మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౯. పరివాహితము = రెండు ప్రక్కలను చామరమువలె శిరమువంచబడుట - దీనిని, వలచుట మొదలగువానియందు పయోగించునది.

దృష్టి భేదములు ౮.

౧. సమము = ఆపృపాటులేకుండునట్లు దేవతాస్త్రీలవలె సమముగా జూచెడుచూపు-దీనిని నాట్యారంభము మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౨. ఆలోకితము = త్వరగా కనుబొమ్మలను చక్రాకారముగా త్రిప్పి వ్యక్తముగా చూచునట్టి దృష్టి - దీనిని కుమ్మరవానిచక్రము చుట్టుట మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౩. సాచి = దృష్టిస్థానమందేనిచి కడకంటివఱకు చలనక్రమమువలన చలించుట - దీనిని అభిప్రాయము మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౪. ప్రలోకితము = చూపులు రెండు ప్రక్కల కడవఱకు చలించుట - దీనిని సన్నచేయుట మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౫. నిమిలితము = సగముకన్నును దెరచుట - దీనిని ఋషివేషము మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౬. ఉల్లోకితము = దృష్టిని వైకి ప్రసరింపజేసి క్రిందికి వచ్చుచుట - దీనిని ధ్వజాగ్రము మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౭. అనువృత్తము = అతి శీఘ్రముగా క్రిందు మీఠుగా జూచుట - దీనిని కోపముతో చూచుట, మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౮. అవలోకితము = క్రిందుగా జూచుట - దీనిని నీచ చూచుట, మొదలగువానియందు పయోగించునది.

గ్రీవాభేదములు ౮.

౧. గుందరి = అడ్డముగా మెడకదల్చుట - దీనిని స్నేహారంభము, మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౨. తిరశ్చీన = రెండు ప్రక్కల సూర్యభాగములయందు సర్వగతివలె మెడకదలించుట - దీనిని కత్తిని త్రిప్పట మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౩. పరివర్తిత = రెండు ప్రక్కల అర్థచంద్రాకారముగా మెడకదల్చుట - దీనిని శృంగారనటనము, మొదలగువానియందు పయోగించునది.

౪. ప్రకంపిత = ముందు వెనుకగా పావురమువలె మెడను కదలించుట - దీనిని నీవనుట మొదలగువానియందు పయోగించునది.

హస్త భేదములు.

అసంయుతములు సంయుతములు అని హస్త భేదము ద్వివిధము.

అందు-అసంయుతములు ౨౮.

పతాకము, తృపతాకము, అర్థపతాకము, కర్తరీముఖము, మయూరము, అర్థచంద్రము, అరాళము, శుకతుండము, ముష్టి,

శిఖరము, కపిత్థము, కటకాముఖము, సూచి, చంద్రకల, పద్మ
కోశము, సర్పశీర్షము, మృగశీర్షము, సింహముఖము, లాంగూలము,
సోలపద్మము, చతురము, భ్రమరము, హంసాస్యము, హంసపక్షము,
సదంశము, ముకుళము, తామ్రచూడము, త్రిశూలము, అని.

సంయుతహస్తములు ౨౪.

అంజలి, కపోతము, కర్కటము, స్వస్తిక, డోల, శుష్క
శుటము, ఉత్పంగము, శివలింగము, కటకావర్ణము, కర్తరీస్ప
ష్టికము, శకటము, శంఖము, చక్రము, సంశుటము, పాశము,
కైలకము, మత్స్యము, కూర్మము, వరాహము, గరుడము, నాగబం
ధము, ఖట్వ, భేరుండము, అవహిద్ధము, అని.

మఱియు - బాంధవ్యహస్తములు, బ్రహ్మాదిదేవతాహస్తములు,
రాక్షసహస్తములు, నవగ్రహహస్తములు, దశావతారహస్తములు,
బ్రాహ్మణాది చతుర్వర్ణహస్తములు లోనగు ననేకభేదంబులు గలవు.
వానిని దెలియుటకు ప్రత్యేకముగ గ్రంథముండుటచే స్వరూప
మాత్రము తెలియుటకు ఇందు సంగ్రహముగా వ్రాయుటయ్యెను.

గద్య|| శ్రీమదాపస్తంబసూత్ర, కాశ్యపగోత్ర, లక్ష్మీనృసింహ,
చరణారవింద వందనాభిలాష, నరసింహార్యతనూభవ,

తచ్చూరు - శింగార్యప్రకటితంబగు సంగీత

కళానిధియను గానశాస్త్రీంబున, స్వర

రాగతాళరసాభినయప్రకరణం

బులం గల పూర్వభాగము

సమాప్తము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీరస్తు.

సంగీతకళానిధి.

ఉత్తరభాగము.

దీక్షితులవారికృతులు.

వేగవాహిని.—ఖండజాతిలఘువు.

౧. వినాపుస్తకధారిణీ మాశ్రయే - వేగవాహిని వాణీ మాశ్రయే
వినాంకయుతజటాజూటమకుటాంతాం - ఏకాగ్రచిత్తనిర్గతాం -
నిధికాంతాం || వీ || పరాద్యభిలశబ్దస్వరూపావకాశాం - పార్షమీ
చంద్రికాధవళసంకాశాం - కరారవిందాం - కల్యాణదాం
భాషాం - కనకశంపకదామభూషావిశేషాం || నిరంతరం భక్త
జిహ్వోగ్రవాసాం - నిఖిలప్రపంచ సంకాశవికాసాం - నరాధ
మానస నవిలోకశోకాపహం - నరహరిహరగురుగుహ పూజిత
విగ్రహం || వీ ||

అమృతవరిణి.—ఆదితాళము.

౨. ఆనందామృతాకర్షిణి - అమృతవర్షిణి - మరాదిపూజితే శివ
భవాని || ఆ || శ్రీనందనాది సంరక్షిణి - శ్రీగురుగుహజననీ - చిద్రూ
పిణి - స్వానందహృదయనిలయే - సదయే - సత్యస్వప్నస్థియే
తవేత్వాంసంతతంచితయే - అమృతేశ్వరి సలిలం వర్షయ వర్ష
య వర్షయ || ఆ ||

ఆంధ్రాళి.—ఆదితాళము.

౩. బృహన్నాయకి - వరదాయకి - బ్రహ్మాది జనని - దేహిముదం
దేహిమాంపాహి || అంతస్స్వరూపిణి - చిద్రూపిణి - ఆంధ్రాళి
హరణ చణప్రతాపిణి || సమాప్రదళ సరసీరుహవాసిని - సదా
నందగురు గుహవిశ్వాసిని || బృ ||

టి
న
ధర

తాయ - వాసవాది సకలదేవవందితాయ వరేణ్యాయ - దాస
జనాభిష్టప్రదక్షతరాగ్రాణ్యాయ || శ్రీ || తారక సింహముఖ
శూరపద్మాసుర సంహరే - తాపత్రయహరణ నిపుణతతోష్ఠ
దేశకరే - వీరనుతగురుగుహాయాజ్ఞానధ్వంతసవిత్రే - విజయ
వల్లిభరే - శత్రూయధధరే || ధీరాయనతవిధాత్రే - దేవ
రాజజామాత్రే భూరాదిభువనభోక్త్రే - భోగమాక్షప్రదాత్రే || శ్రీ ||

మోహన. — చాపు.

౯. నరసింహగచ్ఛ పరబ్రహ్మపుచ్ఛ - నేష్ఠచ్ఛ స్వచ్ఛ || హరిహర
బ్రహ్మేంద్రాది పూజితాద్యశ్చ - పరమభాగవత ప్రహ్లాదాభయ
దిచ్ఛ || శ్రీ || ధీరతరఘటికాచలేశ్వర - సౌరకరహేమకోటిశ్వర -
వీరవరమోహనవిభోస్వం - మంజువంశవహార్యం || ముంజుర
నగధరచలనిజకర - పరమపురుష వవనజశుభకర - సురుచిర
కరిగిరివరదవిచర - సరసగురుగుహ హృదయసహచర || న ||

శ్యామా శాస్త్రులవారికృతులు.

—o—o—o—

పున్నాగవరాళి. — ఆదితాళము.

౧. కనకశైలవిహారిణీ - శ్రీకామకోటిదాలే - సుశీలే || వనజభవహరి
నుతే - దేవిహిమగిరిజే లలితే సతతం - వనితహంపరిపాలయ శం
కరవనితే సతిమహాత్రిపుర సుందరి || క || చండఖండ ఖండన
పండితేషు అండకోదండ మండితపాణి - పుండరీకనయనార్చిత
పద - పురవాసిని శివేహరవిలాసిని || క || కంబుకంఠి కంజసదృశ
వదనే కరిరాజగమనేమణిసదనే - శంబరవిదారితోషి శివశంకరి
సదామధురభాషిణి || క || శ్యామలాంబికే భవాభిరణ శ్యామ
కృష్ణ పరిపాలితజననీ - కామితార్థఫలదాయకి - కామయ్యీసకల
లోకసాయి || క ||

పున్నాగవరాళి. — ఆదితాళము.

౨. ప్రోవసమయమునీవేగతివిను - దేవరాజనుతపరదేవతా || ప్రో ||
భావజారిరాణి భక్తపాలినీ బృహదాంబనను || బ్రో || అంబుజదళ
నయనా - విగు - చింబనిభానన - గజగమనా - చింబఫలాధరి -
కుందరదనా - అంబికేవరామ నేయతగునా || ప్రో || అంబరచర
వినుతా - కదంబవన ప్రియశ్రీలితా - కంబుగళవరదాననిరతా -
తుంబురునారదసంగీతరతా || ప్రో || శ్యామగిరితనయా - గుణ -
ధామ కరధృతమణివలయా - సోమకళాధరి - గౌరిశివప్రియ -
శ్యామకృష్ణ హృదయాంబుజనిలయా || ప్రో ||

పున్నాగవరాళి. — ఆదితాళము.

౩. పార్వతినిను నే నెరనమ్మితి - శుకపాణిబ్రోవు పరాకిక నేలే సు
శీలే || గీర్వాణవందిత పదసారస సంగీతలోలే సుగుణజాలేబాల
మేలెకామయీ || పా || ఇందువదన - కుందరదన-సింధురగమన -
ముకరందవాణి - నీలవేణి - గీర్వాణి || పా || శ్యామకృష్ణసోదరిశివ
శంకరిగౌరి-గుణధామ-కామపీఠవాసినిశాంభవి-మృడాని || పా ||

సావేరి. — ఆదితాళము.

౪. దురుసుగా కృపజూచి సంతలమరోగ దృఢశరీరముగ సలుపు
నను || పరమపావని కృపాపనివినుత - పదసరోజ ప్రణతార్తిహరు
రాణి - పరాకుధర్మసంపర్ధని బహుపరాకమలగుణాత్రిపుర సుం
దరి || దు || నీసన్నిధిని జేరికొలిచి నిన్నె పుడుతలచే సుజనదాస
జనభాగ్యమెటు తెలుపుదునే - ఓసకలపాపశమనీ వినుమొంకారి
నియతియెటులను - నీసాటియెవరిజగంబులను - నేదానిదెలిసి
కొలిచితిని || దు || ఏమొకలకంజెందిమనముననే - నెచటగతిగాన.

కను - నీమహిమలెల్ల చెవులెనయవిని - యీమనసులోని వెత
దీర్చుట - కీవేళ బహునిపుణవని - కామాయీయు నీవు వేరెతను
గాదని - తలచికొలిచితిని || దు || ధారాధరవిసీలకచలసీతా - సర
సకవితానిచిత - సారఘనసార సితదరహసిత || వారిరుహవారి
వదసూచిత - వాగీశవినుత భృతనత - నారాయణిశ్యామకృష్ణ
నుత - నామనవి విను గిరిసుత ||

నిధానిక ధ వ - గ రీనిధమాగ రిగరి - సా రి ని ధ - స రిమవధా -
సరోజనయన - నతజనపాలినివనీ - వే దములు - మొరలి డగా -
నివధ - సరిస - మపమ - ధవ - స నిధ రీ స - గ రీ స నిధ -
నితర్లు - లెవరు - మనవి - విని - కృపసలుపు - పరా కుసలు -
పరాదికనీ - విపుడు ||

దురుసుగా ||

ధరజు. — చాపు.

గ. త్రిలోకమాతనను బ్రోవుకరుణను - దినదినమికను || విలోకింపు
ముసదయనన్ను చల్లనివీక్షణమున కామాయీ || త్రి || నినునమ్మి
యండగా శ్రమపడవలెనా - నేనెందుగాన దిక్కునినువినా -
ఘనముగాకోరికల కోరికోరి యేమి గానక భిన్నుడైతి ధన్యు
జేసి || త్రి || జపములెఱుగనే తపములెఱుగనే - చపలచిత్తు
డను సంతతము - కృపకుచాత్రుడనుచువేడెడను నినుకీర్తించి
యెట్లాయున్నవిడ్డయని || త్రి || మఱువకనిన్నునేమదిదలఁచగను
మన్నించి వెఱవకు మనరాదా - శరణనే సుజనులపాలికల్పవల్లి
శంకరి శ్యామకృష్ణసోదరి || త్రి ||

మధ్యమావతి. — ఆదితాళము.

ఁ. పాలించు కామాయీ పావనీ - పావశమనీ || చాలాబహువిధము
గానిను సదావేడుకొనెడినాయండేల - యీలాగు చేసేపు వెత

హరించ వేవేగమే నన్ను || పా || స్వాంతంబులోన నిన్నేతలచే
సుజనులకెల్ల నేవేళ సంతోషము లాసఁగేవని నీవు మసారఘ
ఫలదాయని కాంతమగు పేరుపొందితివి - కారుణ్యమూ ర్తివై
జగము కాపాడినతల్లిగదా నేను నీడవిడ్డను లాలించి || పా ||
ఈమూర్తియింత తేజోమయమై యిట్లువలె కీర్తివిఘ్నూర్తి
యిట్లానయగుణమూర్తి త్రిలోకములో జూచినదై నగలదా -
ఏమిటొలి సోమసూచితిసో నీపావపద్మ దర్శనము వేమారు
లభించి కృతార్థుండనైతి నామనవియాలించి || పా || రాజాధి
రాజరాజన్యకుటీ తటుమణి రాజ భాజాల నిజసన్నిధి దేవీ -
సమస్తజనులకెల్లవరదా - రాజముఖి శ్యామకృష్ణనుత కాంచీ
శ్రీశ్రీ వికచరాజీవదళాయీ జగత్సాయీ - యోవ్రసన్నపరా
శక్తి || నిసరి - పమరిస - నిసరిమరిస - నిసరిసా - రిసనిపా -
పమపనిసరి - పమప - సరిస - మపమ - నిప - సనిరిస - కురి
సనిప - రిసానిపమారీస || పా ||

పూర్వకల్యాణి. — చాపు.

2. నిన్నువినాగా మరిదికెచ్చరున్నారు - నిఖిలలోకజననినన్ను
బ్రోచుటకు || ని || పన్నగభూషణుడైన కాంచీకామ్రుపతిమసో
హరిణి శ్రీకామాయీ || ని || పరమలోఘులను పొగడిపొగడి యతి
పామరుడై తిరిగి తిరిగి వేసారి స్థిరములేక అతిచపలు డైతి
నాచింతదీర్చివేగమే ప్రోచుటకు || ని || ఇలనునీవలెనె గలదనీ
మహిమ - ఎంతనియోచించి ఎవరితరమట్టు - పలుకవశమ ఆది
శేషునికైనను - పతితపావని నన్నుబ్రోచుటకు || ని || తామసం
బిటులనేయరాదికను - తల్లినామొర విసరాదాదయలేదా - కా
మితార్థఫలదాయకి లలిత - శ్యామకృష్ణసోదరి కామారి || ని ||

శైరవిస్వరజతి. — చాపు.

ట. న్ని , , , ధా , , , , ఛా , , , , - ధన్ని || సరి X-
 కా , , , మ , , , , షీ , , , , - అను || దినము-
 మకము X || రీ , , , - న్ని || సారి X మపా || ధ నిస నీ ధ ప ||
 మఱవక || నే , , , - న్ని || పాదములెది || క్క-నుచునమ్మితి ||
 మగా, రి స || [న్ని] సా రి స రి || , ని రి స ని ధ ధ || ఛా , , , -
 ని శ్రీ, కంచి || [కా] కుందరదనా || , కువలయనయ || నా , , , -
 ఛా || ధాన్ని సారి || [న్ని] రి X రి సా , ని X రి స రి , ని రి స ని ధా ||
 త || న్ని రక్షించు || [కా] కంబుగళ న్ని , రదచికురా , విధువదనా ||
 , న్ని , గారి || [న్ని] గామ గరి సరి || న్ని స ని సరి X || మప X రి-
 , మ , యమ్మ || [కా] కుంభకుచమద || మత్త X జగము || ప ద్మ భవ -
 X మ || పాధముగరి సన్ని సన్ని గా || రి గామపథ || నీ నీధపా || పా -
 జారి || శంభునుతపద || శంకరీ నీ || పునాచింతల || వేవే X దీ || ర్చ -
 మా X రి స || [న్ని] మాపనిధ - మా || ప ధపమా X రి || గామ పా-
 మ్మాయిపుడు || [కా] భ క్తజన - క || ల్పలతి కాకరు || ణాలయా-
 గము || పా - గవముగరి || న్ని సరి - ని స || రీ - ని స రి X మ || పా ధ
 సద || యా - గరి తనయ || కావవే - శర || ణా - గతుడుగద || తామ
 ని స - పా || స నిధపము X రి || [న్ని] పాధప ముగ రి || గామ పామగు ||
 సము - నే || యకపర మొసగు || [కా] పాతకము నును ది ర్చి నీ పద ||
 రి X మా X రి స రి , || గామ గరి సా , ప ము X రి సా , రి సా నీధ || పా-
 భ క్తి సంతత మియవే , || పావనిగదా , మొరవిసదా , పరా కేలిన -
 మా X రి స || [న్ని] ధపనిధా - పము || X రి - X ముపథ || పా , , -
 మ్మ విసమ్మ || [కా] కలుషహ - రి ణి || సదా - నతఫల || దా , , -

ము X || మ - పము - X రి X మ || గా , , , - రి X || ము X రి X స రి ని ||
 యకి || య - ని వి - రుకుభు వి || లో , , , - X || ని స దొరయనుచు ||
 సా , , , - గ రీ || స ని ధపము X రి || [న్ని] నీరీసరి - నిరీ ||
 వే , , , - దము || మొర లిడ X విని || [కా] నీపవన - నిల ||
 నీ ధ పథ - మ ప || గా రి సరి - ని స || రి X మ పా - ము ||
 యా సురస - ముద || యాకరవి - ధృత || సువలయా - మద ||
 సని ధపామగు || రి సా - న్ని ధ ని || సరి X మపము X || రీ , , , -
 దనుజివా రణ || మృంశే - ద్రార్చిత || కలుషదహనఘ || నా , , , -
 ని స || రి X మ పా - సరి || X మ పథా - మప || X రి X మా - పము ||
 అప || రిమిత వై - భవ || ము X ల నీ - స్తర || ణమదిలో - ద ల ||
 ప ధ ని సా - పథ || ని స రీ గా - ము గ రి సా - నీ ధ ప || గ రీ , , , -
 చినజనా - దుల || కుబహుసం - ప ద || ల ని - చేవిపు || దుమా , , -
 సనిధ పా , , - X రి || [న్ని] సా గ రీ - స రీ || సా రీ నీధము ||
 కళ || యమీ , , - యవె || [కా] శ్యామ కృ - ష్టస || హూదరీతి వ ||
 పాధనీ - ధని || సా , , - గ రీ || స రీ స ని ధప || మగామ X రి స ||
 శంకరీ - పర || మే , , , - శ్వరి || హరిహారాదుల || మ నీ ముహిములు ||
 నిసా , , - రి X || మపా - X మగా || రీ , , , - సని || సా , , , -
 గణిం , , - పత || ర మా - సుతుడ || మ్మ , , , - అభి || మా , , , -
 ప మ || పా , , , - ధా || , నీ , , , సా || , రీ , , , - గా || ము గా -
 సము || లే , , , - దా || , నా , , , వై || , దే , , , - వీ || ప రా-
 కీ గ రీ || సా రీ నీ ధ ప || మగా రి X రి || [న్ని]
 కేలనె || బ్రో వవేయిపు || దుశ్రై రవి || [కా]

యదుకుల కాంభోజి. - చాపు.

ఓ. సా,, , ఘా,, , , - ధా,, , - రిప,, , మ X స-
 కా,, , మా,, , , - ఊ,, , నీ,, , - పద,, , యుగము-
 రిమ X X || రీ,, , - ఘా,, , ధ సా - రి మప,, , ధా సనీధ ||
 ధ్విరమని || నే,, , - స,, , మ్మియు - న్నానున,, , చింతలెల్ల ||
 , పమా గా రి || [సా] సారి స రి మా || X - స రి మ X X రి
 , ను దీ ర్చమ్మ || [కా] అంబననుబ్రో || ప - సమయమువిను
 రి,, , - ష్ట,, , ధ్ధా,, , - సరి X || [సా] స రి ప మ X -
 మా,, , - పతి || తపా,, , - పని X || [కా] అను దిన ము -
 సరి|| మ X రి - స స రి || రి - ష్ట ష్ట ధా ధ్ధ - ధ || పమా X రి మ X
 శర||ణమని - నినువేడు - కొనియుండె - సు||తుడమ్మ సదయ
 [సా] రి స రి పా మ X || స రి స ని ధ్ధ ధ్ధా,, , - ధా,, , పామా గా రి || [సా]
 [కా] స ర ని జా స స హా శి వ ని త || పా,, , - దా,, , నా తో వా ద || [కా]
 రి స రి - ప మ మ X X రి - స ని ధ్ధ ష్ట || ధ్ధా,, , - ద ధ || ప ప మ మ X X రి
 క ము ల - ద శ స మ || న య న - క చ జిత || ఘనా,, , - శ శ || ధ ర ని ధ వ ద స
 [సా] మా ప ని ధ - మ ప || ధ పా మ X రి X || సారి స రి మా || X రి - మ X X రి
 [కా] మా న ప తి - ని ను || స దా త ల చి న || మా న పు ల కె || ల్ల ష - ల మొ స గే
 స స రి స స రి || , ష్ట ష్ట ధ్ధ సా,, , , ప ప ద ధ సా,, , , ని ధ ప మ X రి || [సా]
 బిరుడు గ ల దే,, , , ప త య ని నే,, , , వి న బ డి నీ,, , , వె X తి య ను చు || [కా]
 పా,, , , - మ ప || ని ధ ప మ X - రి X || రీ,, , , సా,, , రి ప మ X స-
 పా,, , , - ప ని || పు ర హ రు ని - ర ము || ణీ,, , , పా,, , ర్వ తి స క ల
 రి X || సా,, , , - ఘా,, , ధ్ధ స రి - మ ప ద ధ || సా,, , , - పా
 జి న || సీ,, , , - పా,, , త క ము - ల ను వ డి || గా,, , , - దీ

రీ స ని - ధ ప మ X || [సా] ప మ ప ని ధ - మ ప || ని ధ ప మ X రి X ||
 ర్వివర - మొ స గు ము || [కా] క న క గ రి - స ద || స ని ను గొ లి చి న ||
 స స రి స రి - ప మ || మ X స - ధ ప మ X || రీ,, , - ష్ట,, , ||
 జి న ము ల కు - ది న || ది న ము - శు భ మొ స || గే,, , - ప ని ||
 ధ్ధ ధ్ధ స - స రి మ ప || ధా,, , - ప ధ || రి స ని ధ ప మ X || [సా]
 శ్రు తు లు - మొ ర లి డ || గా,, , - మొ ర || లు వి ని వి ని వి ని || [కా]
 పా ద ధ స - ప ధ || స ని ని ద ధ ప మ || పా ని ని ధ - మ ప ||
 బా ల కి స - ల య || చ ర ణ ని మి ప ము || తా శ ని క - వి ని ||
 ని ద ధ ప మ X రి || సారి స - రి మా || ప - మ ప ధా - ప ధ ||
 మ ద X జ గ మ న || తా మ స - ము నే || య - క నె న - ని మ్మి ||
 రీ సా,, , - మ ప || ధ పా,, , - మ X || [సా] ధా ప మ X -
 దు బ్రో,, , - పు ము || ప రా,, , - త్ప రి || [కా] కుం ద ము కు -
 రి ము || గా,, , , - స రి || మా X రి స ని ధ్ధ పా,, , - ధ్ధ సా,, , ప ష్ట ధ సా,, , ||
 శ ర || దా,, , - సు ర || బృం ద - వి ను త ప || దా,, , , భు వి లా వ ర దా,, , ||
 , రి మ ప సా,, , || గే రీ స - ని ధ ప మ || X రి స - ని ధ్ధ ష్ట ధ || [సా] ధా ప
 , య కి X ద నా || మొ ర లు - చె పు ల కు || వి న ద - గి రి సు త || [కా] నీ ప
 మ X రి ము || గా,, , , రి X || రీ,, , , స రి || సా - స ని ధ్ధ సా,, , ||
 లె నె X ల || దా,, , , నె ర || దా,, , , త పు || ఈ - జ X తి లా,, , ||
 ధా స ష్ట ధ సా,, , , రి మ ప ధ సా,, , || గే రీ స ని ధ ప - రీ || స ని ధ ప
 నీ దు ప ద సా,, , , ర స ము లు ఈ || భ వ జి ల ధి కి - త || రి య ను చు
 మ X రి || [సా] స రీ గే సా - గే రీ || స ని ధ పా - ద ధ || సా,, , , -
 మి గు ల || [కా] క మ ల స - భ వ || సు ర ము నీ - ద్రు ల || చే,, , , -
 ప రీ || స ని ధ ప మ X రి || స రి మ మ్మ - గ ము || ప ప్ప - మ ప ద ||
 త ను || ని ను పొ గ దు ట కు || త ర మ మ్మ - శు భ || మ మ్మ - ని ను న ||

క్ష - పథసో,స్స || రీ గ సో - మగ || రి సని ధవముగ || రిస్
 మ్మి- తినిశ్యా, మ || కృష్ణసో - ద రి || దురముగనుకరు || ణస
 ని ధ వ మ గ || [సా]
 లుపుమి కను || [కా]

సుబ్బరాయ శాస్త్రులవారి కృతులు.

తోడి. — ఆదితాళము.

౧|| నన్ను బ్రోచుటకు తామస మేలనమ్మ కామాక్షమ్మ - మాయ
 మ్మ కామాక్షీ తామస మేలే || పన్న గాభరణురాణి నీడుపదాబ్జ
 ముల సదా నెరనమ్మియున్న || న || మరాళగమన నన్ను బ్రోవ
 బిరాన రారాదా దయలేదా - పురారిపుని రక్షించితివిగదా-
 కరుణానిధి నీవలనే గలదా ధరలోపల నెరదాతపు నీవె || న ||
 కలాభరణశేఖరి గౌరి బలారివినుతా సురలోకములోన ప్రబల
 మైన దనుజకులబలఖండనములే చేసి సురలకును ఫలమొసగిన
 లలితాంబికగాదా ||

గా గమనిధమగ రిసని రిస-నిగ రిసనిధ ధా ని స రి - మగరిసాస
 నామనవివినుమిక గిరిచాల-నశినడశసు నేత్రయుగ - నతజనార్తి
 ని ధమగాగ ధ నిసరి స ని ధ మ గమాగ రి స ధాని స రి- } న||
 హరణ నీవెయనినుసదాబుధులు సన్నుతియునేయగను-

దర్బారు. — ఆదితాళము.

౨. మీననయన నీవు నామీండ కరుణజూడవమ్మ || భానుకోటితేజ
 నీసమానవైవము నేం గాన || మీ || మధురానగరనివాసిని - మధు
 కైటభభంజని. - విధుబింబవదన నే నీవాండను పరులను వేడను

||మీ|| త్రిపురాంతకునివిలాసిని - త్రిపురాంబ సువాసిని - కృపక
 జూడు మంచినమయము గాదా నాతోను వాదా || మీ || శ్రుతి
 శాస్త్రవినుత వినుమా స్తుతినేయనే పాత్రమా - గతినివే యని
 కుమారుండ - కోరినవాండను నీవాండను || మీననయన ||

ముఖారి. — ఆదితాళము.

3. ఏమని నే నీమహిమ దెలుపుదునమ్మ - సామజగామిని సారస
 లోచనీ || హరిహయసురమునివరులకు నీమ - చరణమహిమ పొగ
 డుట తరమా - నరుండను నేను పామరుండను దేవి - వరకాంచి
 పురాలయశ్రీపరదేవత నీడు కుమారుండనమ్మ ||

రి - రి గ సరిసనిధ ధ సా - సరిగసాని ధ షాఘ - షధాస
 రా - కేందువదనవినుమిక నీ - సరిగదై వముగా న - పదాబ్జ
 రి మ - పధాసని ధవముపధ - సరిగసాని ధ వధపా - మ
 ముల - సదావినుతిసలి పితె - నతజనార్తిహరణనీ - జ
 గారీస || } ఏమని||
 గాతల్లి ||

కల్యాణి. — ఆదితాళము.

౪. నినువినా గతి గాన జగాన - వనరుహాక్షి ధర్మసంపర్ధనీ - కామ
 సంపర్ధనీ || వన || వినుతపాలినివి నీ వనుచు నే- విని సదా నిన్నే
 శరణంటిని - మనవిని వినుమని నిను వేదొంటిని - వనరుహ
 భవదనుజరి పువినుతవద || పదపంకజములె నమ్మితి ఆపదలెల్ల
 ను దీర్చువని - మదిలోనఁ దలఁచి నిన్నుఁ గొలిచితి - మరాళ
 గమన రావె పురారిసతి || ని || శరణాగతజనపోషణచణ -
 తరుణాబుజనిభచరణా - పరితాపములను దీర్చి బ్రోవుము -

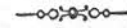
పరాకు సలుపరాకు పురారిసతి || ని || ఇలలోపల కరుణానిధి
 నీవలనే గలదా వరదా - నత - కలుషానలజలదసంతపినుత -
 మమారుని కభిమానివి నీవెగద. ||

నిధమ గరి - ధమగరి - మ గారి - సరిసా - నిధనిసరి గ మ
 నిరత ముగ - నినుఱ్ఱది - లానేద - లచికో - రితినిని జము గ
 పధపా - మగరిసా - సరి గ మపా - ధనిసరిసా ని ధ - పధ
 వరదా - ననిరతా - దురుసు గనా - దురితముదీర్చుట - కిది
 పామగరి స - ధానిసరి || } ని ||
 భారమవిను - తా శనిక || }

తాళి గ యలీ గా రి కృ తు లు.

పంచరత్నములు.

౧. నాట. — ఆదితాళము.

ప|| పాపా - నీ , , పా , , - పాసా | నీ సా , , , | ససాని -
 జాగా - దా , , ఆ , , - నంం | దాకా , , , | అలర -
 పముగము || (౧) పాపా-ని నీ ప - పా , , - సనినీ | నీ సా , , , |
 కలలల || (౧) జాగా-దలల - ఆ , , - నంం | దాకా , , , |
 ససాని - పము గము || (౨) పాపా - ని నీ ప - పము గము-పనినీ |
 అలర - కలలల || (౨) జాగా - దలల - అలలల-నంం |
 నీ సా , , , | ప ని సని - పము గము || (౩) పాపా - నిపపా -
 దాకా , , , | అలలర - కలలల || (౩) జాగా - దలల -
 నిపపా - సనినీ | నీ సా , , , | ససాని - పము గము || (౪)
 అలల - నంం | దాకా , , , | అలర - కలలల || (౪)
 పాపా - పానిపపా , , - పానిపపా , , - నీసనినీ , | నీ సా , , , |
 జాగా - దాలలల , , - అలలల , , - నంం , | దాకా , , , |
 పసాని - పము గము || (౫) పాపా - ని నీ ప - పమునిప సని -
 అలర - కలలల || (౫) జాగా - దలల - అలలలలల -
 నీ | సాసా - పనిసా | ప ని సని - పము గము || (౬) పాపా-
 నంం | దా - కలల | అలలర - కలలల || (౬) జాగా-
 సనిపము - రి ససా , , - సని | నీ - నీ సా , , | ససాని -
 దలలల - అలల , , - నంం - దాకా , , | అలర -

పమగమ || (2) పాపా ప నీప - పసోని - సోకీ | రీ - సని
 కలలల || (2) జొగా దలల - లలల - నం | 0 - 00
 పమ రీ | , , గమప నిపమ || (౮) సోకీ | సనిపమ రీ - సని |
 00 దా | , , కలలరకల || (౮) నం | 0000 దా - కల |
 పమ రిస - గమపమ || (౯) సోకీ | రీ , - గమప నిససోని -
 లలలల - రలకల || (౯) నం | 0 , , - 00 దలక ఆర -
 పమగమ || (10) సో కీ | రీససని - నిపపమ | మ రి రి స -
 కలలల || (10) నం | 0000 - 00 దల | క లలల -
 గమపమ || (10) సోకీ | సోసస - నీసని - పానిప - మ పమ |
 రలకల || (10) నం | 0 00 - 000 - 000 - దాలల |
 గామరి - రి స - గమపమ || (11) పాపా - ని నీప -
 కాలల - లల - రలకల || (11) జొగా - దలల -
 మ రి రీ , - సా | సనినీ , - ఘా | ఘసా , - గమపమ || (13)
 లలల , - ఆ | నం , , - దా | కల , - రలకల || (13)
 పా పా - సని పమ - రీ సా - సని ఘా | , , సా , , సా |
 జొయా - జలలల - ఆనా - కి ఇళా | , , ప్రా , , ణా |
 గమ పని - పమగమ || (1) పా పా - స ని ప సని ప - మరి
 నలలల - యలకల || (1) జొయా - జలలలలల - నల
 సమరిస | నిఘ - నీ సాసా | గమ పని - ప మగమ || (1)
 కి ఇఇఇ | ఇఇ - ప్రా ఆణా | నలలల - యలకల || (1)
 పా పా సని - పానిస - ని పమరి - సారిమరిస | నిఘ - సా , ,
 జొయాజల - లలల - లలనల - కీ ఇఇఇఇ | ఇఇ - ప్రా , ,
 సా | గమ గమపా - ప మగమ || (3) పా పా - సని నిప -
 ణా | నలలలల - యలకల || (3) జొయా - జలలల -

పమమరి - రిససని | నిఘ - సా , , సా | గమప ని - ప మగమ ||
 లలనల - కి ఇఇఇ | ఇఇ - ప్రా , , ణా | నలలల - యలకల ||
 (౪) పా పా - సని - పాని ప - మాపమ - గామగ - సారిస -
 (౪) జొయా - జల - ఆలల - ఆలల - నాలల - కీ ఇఇ -
 నీసని | నిఘ - సా , , సా | గమ పని . ప మగమ || (౫)
 ఈఇఇ | ఇఇ - ప్రా , , ణా | నలలల - యలకల || (౫)
 [పాపా - ప నీప - మపామ - గామా | పానిప - మపమా |
 [జొగా - దలల - లలల - నం | 000 - దలల |
 రీసా - గమపమ || పాపా - ని నీ ప - మపామ - గా, మమా, ప |
 కాల - రలకల || జొగా - దలల - లలల - నం, 00, 0 |
 పా, నిపామ రీ | పమమరి - రి రి స ||
 0, 00 దాల | కలలర - కలల ||]

ల|| నీ నీ - సా , , , - పనిసా , , | పా నీ సా , , | నీ సని
 గాగా - నా , , , - ధిపసా , , | తులజా , , | ఆలల
 నీపా , , || (1) నీ నీ - సా , , , - పనిసా , , | ప పని
 ఆల , , || (1) గాగా - నా , , , - ధిపసా , , | తులజ
 సోని - పని | సనిపమ - గమపని || ని ప - నినిసా , , , -
 రాజ - రల | జైఎళ్ళ - రలలల || ఆల - XXనా , , , -
 పనిసా , , | (1) గమ పని || ని ప - నినిస రీనిసా , , - పనిసా |
 ధిపసా , , | (1) రలలల || ఆల - XXనలలల , , - ధిపసా |
 (3) ప పనిసోని - పని | సని పమ - గా , , || మ గమ
 (3) తులజరాజ - రల | జైఎళ్ళ - రా , , || సుగుణల
 నిప - స నిసరీ స - నిపమరి | స రీ ని సా , , | , , ని పా
 కర - సుర్తనెవివ్య - ఖలలల | వ్యదాయకా , , | , , సదా

మగమ || (౧) మ గమనివ - స ని సరీ స - ని వమ రి స రీ
 సకల || (౧) సుగుణలకర - సురనెవివ్య - భలలల వ్యదా
 ని సా , ప | పా - ససానివము || [పాపా]
 యకా , అ | ఆ - సదాసకల || [జాగా]

చరణములు.

స సనిపా , - ఘనససరి - స సమమరి | సమమా పా , , |
 అమరతా , - ర క నిచయ - కుముద హిత | ప రిపూర్ణా , , |
 ,, పమమ వమమ || రీ స - మరిస సా - నిపామ గమపా | సా సస
 ,, సమసురసుర || భూజ - ద ధివయో - ధివా సహరణా | గుంధ
 నినిస - నినిస ని పా - రీ స ని వ || , స నివమా - నివమరీ -
 రతర - వదనసుధా - మయవచా || , బృందగో - విందసా -
 పమరిసా | పపాససా నివ | మరిసా, - మగమ || [పాపా] (౧) పా ని
 నందమా | వరాజరా ప్ర-కుభకరా, - నె ఎ క || [జాగా] (౧) ఇంద్ర
 పానివమ - మాప మావమగ | గామ గా మ గ స | నీ స గామ
 న్నీలమణి - సన్నిభావఘన | చంద్రసూర్యనయ | నావ్రమేయ
 పా || పా నివసనిసీస - పూరిస ని వమా | గమ వస ని వ-ప ని |
 వా || గీంద్రజనకసక - లే శకుండ్రభనా | గేంద్రశయన-శమ |
 పమరిస - సరి గమ || [పాపా] (౨) వమరిసనిభసాసా, -
 నవజిరి - సంసు త || [జాగా] (౨) కరభృతశరజాలా , -
 మ రి ససా | , వమరిసా - నివ | , ప మ రిసా - పమ || పసీని
 సురమదా | , వహరణా - వనె | , సురసురా - వన || కవీన
 పనిస రీ రీ - మప నిపా వ | సనివ మ రీ - ని వ | మరిసా , -
 బిలజమాని - కృతచ రి త్ర | సంసుత శ్రీ - త్యల్ల | అగరా , -

రిగమ || [పాపా] (3) సప్పామా రీ - సపామరిస - వమ |
 జనుత || [జాగా] (3) సృష్టి స్థిత్యం - తకారకల - మిత |
 గామపనివ - గా | మపామరీ - వమ || రీ - నివమ రీ - స ని
 కామితఫల - దా | సమానగా - త్ర శ || చీ - పతిసుతా- బిమ
 పమ రీ - ఓసా | వసా - మపా - రి X | మపా - సానివమ ||
 దహరా - సురా | Xరా - X రా - జిత | కథా - సారహిత ||
 [పాపా] (౪) పానివమప నీ వమానివమ - వని | పా, మ-మపమా |
 [జాగా] (౪) పాదవిజితమానిశా వశమ - వరి | పా, ల-వరమం |
 , X - మ వని పావ || నిస రి సాస - వ ప్పమరిస - నీ వమ |
 , త్ర - గ్రహణలోల || వరమశాంత - చిత్త జనక - జాధి ప |
 పసాని - వనిసరి | రీ - సా, ని వమ || [పాపా] (౫) వ పా
 సరోజ - భవవర | దా - ఆ , అఖిల || [జాగా] (౫) పురా
 ని వ మ నివ - మమావ - మగమరి | స రీ సమగపమ | నిపామ
 ణపు రుషస్య - వ రాత్మ - జలశ్రిత | పరాది నకరల | విరాధ
 గమపని || పసాసరిసమ రీ - స రీ స స ని వమ | గామ వ స ని వ |
 రలవణ || విరావణలనఘ - పరాశరమ సెంహారావిహృతత్యల్ల |
 మ రీ స - సరిగమ || [పాపా] (౬) సానిభ - రీ సమరిస -
 X రా జ - సంసుత || [జాగా] (౬) స జ్జన - మానసఅష్ట -
 ప పామరిస | X మపమామ - నివ | పా - సస రిసాస ||
 సుధాకరమ | సుమవిమా న - సుర ! సా - రి పుకరాజ్జ ||
 పామరిస - నిపా - సనిపా - రీ స నివ | , మరీస నిపా - వ |
 లాలితచ - రణా - వగుణా - సురగణ | , మదహరణా - స |
 సా - పపామగమ || [పాపా] (౭) సా, సాస - సాసని , -
 నా - తనాజనుత || [జాగా] (౭) ఓం, కార - వంజరకీ , -

స సని | ప పస సాని - పని | సనిపమ రీ - నిప || , మ రీ - సని
 రపుర | హారసరోజ - భవ | కెఎవశవా - దిరు || , పవా - సవ
 పమ - రీససా - పసనిస | , మరిససా - పప | , ప - ని సా
 రిపు - జనకాం - తకకళ | , ధ రకళా - ధర | , ప్త - ఘృనా
 రిగమ || రిగామపన పసాసని ప - స సాప | మ రీ - సారీ సీ స |
 కల శ || రణాగతజ నపాలనసు - మనూర | మణని ర్వికార |
 పనిమపామగమ || [పాపా] (౮) ప పనిప - ప నిపప - మపా
 నిగమసార తర || [జాగా] (౮) అగణిత - గుణకన - క చే
 నిపా , - ని | పపమ - మాపమా | నిపమా - సనిపమ || , పామ
 లసా , - ల | విదళ - నారుణా | భసమా - నచరణ || , పార
 గమపా , - మ రి స - పమరిస | ని ప మరిస - సని ప |
 మహిమా , - ద్భృతను - కవి జన | హృత్సదన - సురము |
 మరిసపమప - సరి || సపా - నిసరిసా - మరిస - పామరిస |
 ని గణవిహిత - కల || శ నీ - ర నిధిజా - రమణ - పాప గజ |
 ని పా పసని పా | రీసా సానిపమ || [పాపా] (౯)
 నృసింహవరత్యా | గరాజాదినుత || [జాగా] (౯)

౨. గౌళ. — ఆదిత్యాళము.

ప || రీ ర్రి - పమపా , , - మపమగమా | రిస రీ - ప మగమ |
 దూదూ - కుఉఉ , , - గ అలలల | నలల - న్నైఎఎఎ |
 రీ , , - రిసనిస || (౧) రీ ర్రి - పమనిపా , - మపమగమా |
 లా , , - రలలల || (౧) దూదూ - కుఉఉఉ , - గ అలలల |
 (౨) రీ ర్రి - పమపాని పపా , , - మపమగమా | రి స రీ -
 (౨) దూదూ - కుఉఉఉఉఉ , , - గ అలలల | నలల -

ప మగమ | రీ గ రీ రీ , , - సారీససా , , || (3) రీ మా -
 న్నై ఎఎఎ | లూఉఉఉ , , - రాలలల , , || (3) కోదూ -
 ధిమపా - మ పనిప - పమగా | మా , , , , , , , , - మగమ
 కుఉఉ - బ్రూబబబ - బబ వా | రా , , , , , , , , - ఎంం
 రి రిస || (౧) మానినిపా , , , , , మగమ - రి రిస || (౨)
 తొబబ || (౧) రాలలల , , , , , ఎంం - తొబబ || (౨)
 రిమ రిమ - పమ ప ని - ప నిసని-పమగమ | (3) రిమ రిమ -
 కొబబబ - కుఉఉఉ - బ్రూబబబ-వలలల | (3) కొబబబ -
 పమ పని - ప నిసనిసని - పని | సా , , , - స ని | పమ -
 కుఉఉఉ - బ్రూబబబబ - వల | రా , , , - అల | అల -
 రిగమ రి రిస || (౪) సరీ - రీ స నిపమ | గమామ - రి రిసస ||
 ఎంంతొబబ || (౪) రల - అలలలల | ఎంం - తొబబబ |
 [రీ ర్రి] (౫)
 [దూదూ] (౫)

అ || రీ రీ రీ , , - రీ రీ స రీమా , , , రీ గమా రీ | సనిపా -
 కాదూదూ , , - రీపాయలల , , , సలలలల | జఇఉ -
 నీసా || రీపరీస - స రీ స ని - ని సనిప - ప ని పమ | రిమ
 ఈఈ || గఅడిఇ - యలలల - గఅడిఇ - యలలల | నిం
 పని - సా , ని | పమ - మగమ - రి రి స || [రీ ర్రి]
 ౦౦ - ౦ , ౦ | ౦౦ - డలల - రుఉఉ || [దూదూ]

చరణములు.

రి రిససా , రి స రి మామ - సరిమా | ని సరిగమా - సరి |
 సకలభూ , శములయందు - నిఇవై | యుండగా - మది |

వరాళి—ఆదితాళము.

౧. కనకన రుచిరా - కనకవసన నిన్ను || దినదినమును మనసున
చనువున నిన్ను || క || కలకలమును ముఖకళ గలిగిన నీత - కులు
కుచు సారకన్నులను జూచె నిన్ను - సతతము ప్రేమపూజితుఁ
డగు త్యాగరాజనున ముఖజితకుముద సతవరదానిన్ను || క ||

తోడి—చాపు.

౧. ఎందుదాగినాఁడో - శ్రీరాముఁ - డెందు || ఈడకురాఁడెన్నడు
దయవచ్చునో - ఓమనసా || ఎందుకుచవలము వివేనామన
విని - ముందటివలె భక్తుల పోషించుట || కెందు || గారిని -
రీనిధా - నీని || సా - దనిసస్ససా - ధనిసరి || రిరిగారి -
మగామ - దాధానిధమ - గాగామగరి - రిగరిస - ధామగ -
నీధ - గరిరిగరిసనిర - ధానిధమ - గమధని - గరిని - ధమగరిని ||
ఎందు || అలనాడు కనకకణిపునిండార - చలముచేసిసుతుని -
సకలబాధలపెట్టగమదిని - తాళకనిచ్చులుండైన ప్రహ్లాదుకొఱకు
కంబములోపల నుండఁగలేదా - ఆరితినినే || డెందు ||

తోడి—ఆదితాళము.

౨. కద్దనువారికి కద్దుకద్దని మొరలనిడు - పెద్దల నూటలు నేడబద్ధ
మాసా || క || అద్దంపుచెక్కిళ్ళిచే ముద్దుగారుమోముఁజూడ -
బుద్ధిగల్గినట్టిమా ఒద్దరావడేమిరా || క || నిద్దర నిరాకరించి -
ముద్దుగాతంబురఁబట్టి - శుద్ధమైనమనసుచే గుస్వరముతో -
పద్మతప్పక భజియించే భక్తపాలనమునేయ - తద్దయశాలివి
నీవేత్యాగరాజసన్నత || క ||

తోడి—రూపకము.

౩. తప్పి బ్రదికిపోవతరమా - రామకలిలో || ముప్పున విషయతటా
కమున మునుగక దృఢమనసై || త || కంచు మొదలు లోహ ధన
కనకములను జూచి విషమంచు మఱియు పెంకులనుచు ఎంచి
ఆంటని మనసై || త || నంగనాచుల మానవ అంగవస్త్రముల
బాగుగ - మింగురుచులఁగని అంతరంగమునను ఆశించక || త ||
జాజిమలై మందార సరోజములను మనసార - రాజపదముచే
త్యాగరాజనుతుని పూజించక || త ||

తోడి—రూపకము.

౪. నినువినా సుఖముగాన - నీరజనయనా || మనసు కెంతో
ఆనందమై మైపులకరించఁగ || ని || రూపము ప్రతాపముశరచా
సము సల్లాపము గల || ని || కరుణారసపరిపూర్ణవరదామృత
వార్తలుగల || ని || రాగరసిక రాగరహిత - త్యాగరాజభాగ
ధేయ || ని ||

అసావేరి—ఆదితాళము.

౫. రారామాయింటిదాకా - రఘువీరా - సుకుమారా-మ్రొక్కెర||
రా || రారాదళరథమారా నన్నేలుకోరా - తాళలేరా || రా||
కోరినకోరికకొనసాగకనే - నీరజనయననీదారిని గనివే - సారి
భజించితి సాధుజనావన - స్వారివెవలి సామిన్నేడైన || రా ||

అసావేరి—ఆదితాళము.

౬. లేకనానిన్ను చుట్టుకొన్నారు - ఏకహృదయులై నిత్యానంద
ము || లే || శ్రీకర కరుణాసాగర నిరుపమ - చిన్మయాశ్రితచింతా

మణినీయెడ || లే || సౌందర్యములలో సుఖము నీతమ్ముకు -
సౌమిత్రికి కనులజాడలో సుఖము || లే || సుందరముఖమున
సుఖముభరతునికి - సుజ్ఞానరూపమునసుఖమురిపుఘ్నునికి ||
లే || చరణముగములందు సుఖ మాంజనేయునికి - వరగుణ
త్యాగరాజవరదానందము || లే ||

ధన్యాసి. — ఆదితాళము.

౭. ధ్యానమేవరమైన గంగాన్నానమేమనసా - రామ || ధ్యా ||
వాననీటమునిగిమునిగిలోన - వంచనద్రోహమును కఠపోశా ||
ధ్యా || పరధన నారీమఃఖలను దూఱి - పరనిందల పరహింసల
మీఱి - ధరనువెలయు శ్రీరామునిగోరి - త్యాగరాజు తెలుసు
కొన్నరామ || ధ్యా ||

ధన్యాసి. — ఆదితాళము.

౮. సంగీతజ్ఞానముభక్తివినా - సన్మార్గముగలదేమనసా || సం ||
భృంగినచేళసమీరజ ఘటజమతంగ నారదాదులునుపాసింఁచే ||
సం || న్యాయాన్యాయము చెలుసును - జగములుమాయమని
తెలుసును - దుర్గుణ - కాయజాది వృద్ధిపుల జయించే
కార్యము తెలుసును త్యాగరాజునికి || సం ||

మాళవగౌళ. — రూపకము.

౯. తుళినీదళములచే సంతోషముగా పూజింతు || పలుమాటు చిర
కాలము పరమాత్మునిపాదములను || తు || సరసీరుహ పున్నాగ
చంపక పాటలకురువక - కరవీరమల్లికా సుగంధరాజసుమ
మల్ - ధరనివియెడ పర్యాయము - ధర్మాత్ముని సాకేతపుర
వాసుని శ్రీరాముని - వరత్యాగరాజనుతుని || తు ||

మాళవగౌళ. — మధ్యాది.

౧౦. మేరుసమానధీరవరదారఘువీరచూతామూరారామహా || మ్నే ||
సారసార ఓయ్యారపునడలను - నీరజకాంఠినీతీవి || మే ||
అలకలముద్దున తిలకపుతీరున - తళుకుచెక్కలచేఁ దనరుమో
మున - గళమునశోభిల్లు కనకభూషణముల - దళితదుర్దానవ
త్యాగరాజార్చిత || మే ||

సావేరి. — ఆదితాళము.

౧౧. రామబాణ త్రాణశౌర్య మేమని పొగడుదురా - ఓమనసా ||
భామకాసపడు రావణముల - బలములనెల్ల కూలఁజేయు ||
రా || తమ్ముఁడు బడలినవేళ సురరిపుతెమ్ముని చక్కెరపంచీ
యగఁగని - తెమ్ముచును ఇంద్రాదిపల్క - సమయమ్మునిలే
వగా - సమ్మతితోనిలుబడి కోదండజ్యోఘోషముల జనులజే
సితా - నెమ్ముదిగల తోడును జూచెరురా నిజమైనత్యాగరాజ
నుసుఁడౌ || రా ||

సింధురామక్రియ. — ఆదితాళము.

౧౨. దేవాదిదేవసచాశివ - దివనాథసుభాకరదహననయన || దే ||
దేవేశపితామహమృగ్యమాదిగుణా భరణాగౌరీరమణా || దే ||
భవచంద్రకళా ధరనీలగళా-భానుకోటి సంకాశ శ్రీశనుతా -
తనపాదభక్తిం దేహిదీనబంధో - దరహాసనవనా త్యాగరా
జనుత || దే ||

వసంత. — ఆదితాళము.

౧౩. ఎట్లావారికితివో - రామతన || క || చుట్టారగడియదోషకునా
దువట్ల ఆభిమానములేసుండగ || ఎ || పాదమహిమో - పెద్దలా

శిర్వాదబలమో - సుస్వరమో నాదఫలమో త్యాగరాజ భేద హారశ్రీనాథ తన || క ||

వనంత. - రూపకము.

౧౪. సీతమ్మ మాయమ్మ శ్రీరామదుతండ్రి || వాతాత్మజ సామిత్రివై నలేయిరిపుమర్దన - ధాతభరతాదులు సోదరులు మాకు ఓమ నసా || నీ || పరమేశవస్తిపరాశరనారదశౌనకశుక - సురపతి గౌతమలంబోదరగుహ సనకాదులు - ధరణిజభాగవతాగ్రేస రులెవో వారెల్లను - వరత్యాగరాజునికి పరమబాంధవులు మనసా || నీ ||

కళావతి. - ఆదితాళము.

౧౫. ఎన్నడుమాతును ఇనకులతిలకా || పన్నగశయనా భక్తజనా వనా - పున్నమచంచురు బోలుముఖంబును || ఎ || ధరణిజ సామిత్రి భరత శత్రుఘ్న వానర యూధ పతి పరుణాంజనే యులు - కరుణను ఒకరికొకరువర్ణింపఁగా ధరణిని బిలిచినన్ను త్యాగరాజార్చిత || ఎ ||

బిందుమాలిని. - ఆదితాళము.

౧౬. ఎంతముద్దు ఎంతసాగసు - ఎవరివల్ల వర్ణింపతరమె || ఎ || ఎంత వారలైనఁగాని కామచింతాక్రాంతులైనారు || ఎ || అత్త మీదకనులాసకుదాసులై - సత్తభాగవతవేషులైరి - దుత్తసాల రుచి తెలియుసామ్యమెఁఘరిణుఁడౌ త్యాగరాజునుతుఁడు || ఎ ||

భైరవము. - ఆదితాళము.

౧౭. మరియాద గాదయ్యా - మనుపవదేమయ్యా || సరివారిలో నన్ను చాకచేయుటెల్ల శ్రీహరిహరినీవంటి కరుణానిధికి || మ ||

తనవారలస్యలనే తారతమ్యము-మునుఘనుఁడైన దాశరథి కలవా - నీకీర్తికదా - నినుబాయనేరని నన్నుబ్రోవమం డేది - ఘనదాసుఁడగు త్యాగరాజునన్నుత || మ ||

భైరవి. - ఆదితాళము.

౧౮. కొలువై యున్నాఁడే కోదండపాణి || తొలి కర్మ ముగిఁ జూతామురాచేతోయబారిరోహిణిఁగూడినరీతి || కొ || మనసు రఁజిల్ల సురసతులు అణిమాములు గొలువ వేయివన్నె - కనకక లాకసుగేరు శ్రీకాంతతోను త్యాగరాజు నుతుఁడు || కొ ||

భైరవి. - ఆదితాళము.

౧౯. సర్వారత్యామి - నీవనే సామ్రాజ్యము నిజమేరామ || స || నిర్వాహములేని యీజనులకని - నిర్మలాత్ములెటు సైరించికో కాని || స || దారి తెలియలేరు-కొండలువరిద్రులైనారు-మర హంకౌరులై పరమ నికృష్ట మతాచారులైనారు - బారులై నారదిగాక తారుమారు పనులఁ జేసేరు సంసారులైనారు- త్యాగరాజస్వాంతసదన కపటమేమో తెలియదు || స ||

రీతిగౌళ. - ఆదితాళము.

౨౦. చైత్రము సుఖమా ఆచైత్రము సుఖమా || చైత్రవ్యమా విను సర్వసాక్షివి సారముగాను దెల్పుమునాతో || చైత్ర || గగనప వసతపనభువనాద్యవనిలో నగధరాబళివేంద్రాది సురులలో భగవద్భక్తనరాగ్రేసరులలో బాగా రమించే త్యాగరాజా ర్చిత || చైత్ర ||

ఆభేరి. - ఆదితాళము.

౨౧. నగుమోముగనలేనినాబాలి దెలిసి - ననుబ్రోవగరాదా- శ్రీరఘు నర నీ || న || నగరాజధరనీమ పరివారమెల్ల - ఒగిబోధనచేసే

వారలుగారే - ఆటులుండదురానీ || న || ఖగరాజనీయానతి
విని వేగచనలేదో - గగనానికిలకుబహు దూరంబనినాడో -
జగమేలేపరమాత్మ ఎవరితో మొరలిడుదు - షగచూపకుతాళను
నన్నేలుకోరా - త్యాగరాజనుతనీ || న ||

నాయకి. - జంపె.

౨౨. దయలేనిబ్రతుకేమి - దాశరథేరామ || వయసు నూకైన
ఈవసుధనేలినగాని || ద || రాజాధిరాజ రతిరాజశతలావణ్య -
పూజజపములవేళ పొందుగానెదుట - రాజిల్లిలోకాంతరంగ
మర్మముచెలిసి - రాజినేయని త్యాగరాజసన్నత నీదు || ద ||

నాయకి. - ఆదితాళము.

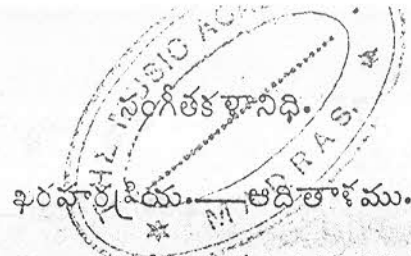
౨౩. నీభజన గానరసికుల నే నెందుఁగానరా రామ || శ్రీభవసో
జాసనాధిప - శ్రీమనోరమణవంద్యఇలలో || నీ || సగుణనిర్గుణ
పునిజదబ్బరలను పుణ్యలముల మర్మమప్తసిద్ధుల - పగలురేయు
సంతస్థినిట్టివరాసనా త్యాగరాజ ఇలలో || నీ ||

పూర్ణ షడ్జమము. - రూపకము.

౨౪. లావణ్యరామకనులారఁజూడవే - ఆతి || శ్రీవనితా చిత్తకుము
దశ్రీతకరసుగుణావ్యజ || లా || నీమనసు నీసాగసు నీదినుసు
వేరే - తామసమదచైవమేల త్యాగరాజమతదివ్య || లా ||

ఖరహారప్రియ. - ఆదితాళము.

౨౫. కోరినేవింపరాచే కోర్కు లీడేర || శ్రీరమణీకరమా కోపూరి
సుందరేశ్వరుని || కో || సురలు వేయివన్నెబంగారునిరులచే
పూజింపగ భూసురులు సనకాదిమునివరులు నుతింపగా - సిరు
లిత్తునని కొలువైయుండే శ్రీసౌందర్యనాయకివరుని శ్రీత్యాగ
రాజవరదుని పరమాత్మునిహరుని || కో ||

ఖరహారప్రియ. - ఆదితాళము.

౨౬. చక్కనిరాజమార్గమేయుండగ - సందులుదూరనేల ఓమనసా ||
చిక్కనిసాలుమీఁగడయుండగ - చీయనుగంగా సాగరమేలే ||
చ || కంటికి సుందరకరమగురూపమే ముక్కంటి నోటచెలగే
నామమే త్యాగరా - జింటనేబాగా నెలకొన్నాది చైవమే
యిటుంటి శ్రీసాకేతరామని భక్తీయనే || చ ||

ఖరహారప్రియ. - త్రీపుట.

౨౭. పక్కలనిలబడికొలిచేముచ్చట - బాగాదెల్పరాదా || చుక్కల
రాయనిగేరు మోముగలసుదతి నీతమ్మ సామిత్రిరామునకిరు ||
ప || తనువుచే వందన మొనరించుచున్నార - చనువునామ
కీర్తననేయుచున్నార - మనసునదలచిమైమఱచియున్నార -
నైనరుంచిత్యాగరాజనిపై హరిహరిమీరిరు || ప ||

ఖరహారప్రియ. - ఆదితాళము.

౨౮. పట్టివిడువరాదు - నాచేయి || పుట్టిననాడే నిజభక్తినిమెడగట్టి
గుట్టుచెదరకబోల్చిచేయి || ప || నిత్యానిత్యములను బోధించి-
కృత్యాకృత్యములను దెల్పించి- ప్రత్యేకుఁడు నీవనికనుపించి-
భృత్యుఁడైన త్యాగరాజనిచేయి || ప ||

ఖరహారప్రియ. - రూపకము.

౨౯. రామనీనమానమెవరు - రఘువంశోద్ధారకా || రా || భామా
మరువంపుమొలక - భక్త్యనుపంజరపుచిలుక || రా || పలు
పలుకులకులేనె - లూలకమాట్లాడు సోదరులుగలహరిశ్యాగ
రాజకులనిభూప మృదుసుభాష || రా ||

ఖరహరప్రియ.—ఆదితాళము.

30. రామానీయోడ పేమి రహితులకు - నామరుచి తెలుసునా -
ఓసీతా || కామినివేషధారికి సాధ్యనడత లేమైనఁబెలుసునా
ఓసీతా || రా || తనసౌఖ్యము తానెఱుఁగక నొరులకు - తగు
బోధనసుఖమా - ఘనమగుపులిగోరూపమైన త్యాగరాజ శిశు
పాలుగల్గునా || రా ||

మధ్యమావతి.—మధ్యాది.

30. రామకథాసుధారస పానముఖ - రాజ్యముచేసునే || రా ||
భామామణి జానకిసౌమిత్రి - ఖరతామలతో ధూమివెలయు
సీతా || రా || ధర్మావ్యఖిల పాలనమే మనసా - ధైర్యానంద
సౌఖ్యనికేతనమే - కర్మబంధోజ్జ్వలనాభినామమే - కలిహరమే
శ్రీత్యాగరాజవినుతుఁడౌ || రా ||

జయంతనేన.—ఆదితాళము.

31. వినతాసుతవాహన శ్రీరమణా - మనసారగ నేవించెద రామ ||
నినుసారెకుజూడనిబ్రతుకేలే - మనుజుల నేచేజీవనమేలే || వి ||
మతభేదమనేశకు నార్చక సమ్మతవాక్కులుపలుకుట సుఖమా -
క్షీతిలో సత్సంగతి సౌఖ్యము పాలిత త్యాగరాజామరపూ
జిత || వి ||

హునేని.—రూపకము.

33. రఘువీరరణధీర - రారా రాజకుమార || భృగునూనుమదవి
రార - బృందారకౌఠార || ర || రామణులుకర్ణ బలారాతిరి
అధన కారీ-స్థావరజంగమయాప- త్యాగరాజహ్నుచా|| ౧ ||

శ్రీరంజని.—ఆదితాళము.

34. మారుపల్కనున్నా వేమిరా - మామనోరమణ || జారనోరఫ
జనచేసితి - సాకేతనదనా || మా || దూరభారమందు - నాహృద
యారవిందమందు - నెలకొని - దారి చెలిసి సంతసిల్లి నట్టి
త్యాగరాజసుత || మా ||

శ్రీరంజని.—ఆదితాళము

34. సరియెవ్వరే - శ్రీజానకినీ || పరమాత్మునికై గడిచేరిసదా -
సిరులిచ్చుటకుచేరి కొల్చిననీ || స || వనమందు భయంకరమైన
తావుననిల్తునని మనసు తెలిసి - కనకాంగి యందంబున రాజ
సుఖంబును గల్గఁజేసితివే త్యాగరాజసుత || స ||

శ్రీరంజని.—రూపకము.

35. సాగసుగా మృదంగతాళము - జతగూర్చి నిను సాక్కఁజేయు
ధీరుఁడెవ్వఁడో || నిగమ శిరోర్థముగల్గిన నిజ వాక్కులతో
స్వరశుద్ధముతో || సా || యతివిశ్రమ సద్భక్తివిరతి ద్రాక్షా
రసనవరస - యుతకృతిచే భజియించేయుక్తి త్యాగరాజాని
తరమా - శ్రీరామా || సా ||

దర్బారు.—ఆదితాళము.

32. ముందువెనుక ఇరుప్రక్కలతోడై - మురహరహరరారారారా ||
ఎందుఁగాన నీయందమువలె రఘునందనవేగమే రారారారా ||
ముం || ఓగజరక్షక ఓరాజకుమార - ఓంకారసదన రారా
రారా - భాగవతప్రియ బాగబ్రోవవయ్య - త్యాగరాజాచ్ఛిత
రారారారా || ముం ||

ముఖారి.—రూపకము.

32. ఎంతని నేవర్ణింతును శబరిభాగ్యం || మెం || ధాంతులువరకాంతలు
జగమంత నిండియుండగ || ఎం || కనులారనేవించి కమ్మనిఫల
ములనొసగి - తనువు పులకరింప పాదయుగములకు మ్రొక్కి -
ఇనకులపతి స్యముఖంబున పునరావృత్తి రహితపద - మును
బొందినత్యాగరాజనుతురాలి పుణ్యంబును || ఎం ||

ముఖారి.—ఆదితాళము.

33. సంగీతశాస్త్రజ్ఞానము - సాహస్య సౌఖ్యదమే మనసా ||
శృంగారరసాద్యఖిలసార పూజితరామకథానందాబ్ధియతే ||
సం || ప్రేమభక్తసుజన వాత్సల్యము - శ్రీమాత్రమావరకటా
క్షము - నేమనిష్ఠయశోధనముకల్గనే - నేర్పగల్గు త్యాగరాజు
నేర్చిన || సం ||

ముఖారి.—ఆదితాళము.

34. సరసీరుహాననా - రామా - సమయము బ్రోవచిద్ద నా || పర
భామలనాశించి అన్నమిడి పగలురేయుసరసమాడువారిన్ల ||
స || బ్రాహ్మణీకముఁబాయునీచులబ్రదుకైయున్నదిగాక లీలా -
ప్రాప్త్యమైన మాటలు నేర్చుకొని - పరగేరయ్యా త్యాగ
రాజనుతే || సం ||

దేవమనోహారి.—ఆదితాళము.

35. కన్నతండ్రినాపైకరుణమానకే - గాసితాళలేనే || నిన్న చేయు
పనులు నేడుగాకవేరైన లేదనుచు వేమారులకు || క || ఎదురు
తాననే ఇంగితంబెఱిగి - చెదరనీక పంచేంద్రియ మణగఁ
జేసి - వదలలేని ధైర్యశాలిగాదని - మదనకోటిరూప త్యాగ
రాజనుతే || క ||

నాదచింతామణి.—ఆదితాళము.

36. ఎవరనినిర్ణయించెదిరా - నిన్నెట్లారాధించెదిరా నరవరు || లె ||
శివుడనో - మాధవుడనో - కమలభవుడనో - పరబ్రహ్మ
మనో - ని || న్నె || శివమంత్రమునకు మాజీవము మాధవ
మంత్రమునకు రాజీవము ఈ - వివరము తెలిసిన ఘనులకు
మ్రొక్కెద - వివరణగుణశ్రీత్యాగరాజనుతే ని || న్నె ||

కానడ.—మధ్యాది.

37. సుఖయెచ్చురోరామనామ || సుఖయెచ్చురో సుముఖి యెచ్చురో -
అఖిలసారమగు తారకనామ || సు || సత్యముతప్పక సకలలో
కులకు - భృత్యుడై దైవభేదములేక - నిత్యమైన సుస్వరగా
నముతో - నిర్గంతరము త్యాగరాజనుతేనామ || సు ||

హారికాంభోజి.—ఆదితాళము.

38. ఎందుకునిర్దయ - ఎవరున్నారరా || ఇందునిభాననా ఇనకుల
చందనా || ఎం || శత్రులమిత్రుల సమముగఁజూచే నీ || కం ||
పరమసాక్షరపరిమళాపఘన || ఎం || నేపరదేశిపాపవేగాసి || ఎం ||
ఉడతభక్తి గని ఉప్పతిల్లగ లేదా || ఎం || ధరలో నీవై
త్యాగరాజుపై || ఎం ||

హారికాంభోజి.—ఆదితాళము.

39. చనితోడిలేవే - ఓమనసా || కనికరముతో కనికరమిడి తిర
కాము సుఖమనుభవింపవేగమె || చ || పతితులబ్రోచేపట్టాధి
కారినిపరమార్థమతే వసిస్తానుసారిని - ద్యుతినిర్జిత శతశంబరా
రిని - ధురీణుత్యాగరాజహృచ్చారిని || చ ||

హరికాంభోజి. — ఆదితాళము.

౪౬. నేనెందు వెదకుదురా - హరి || ఆనాల్గుమోములవాని మొర-
నాలకించి రాని నిన్ను || నే || కలుషాత్తుండై దుష్కర్మ
యుతుండై - పలుమాటు మర్చిషియై - ఇలలో భక్తాగ్రేసరుల
వేషియై త్యాగరాజపూజిత || నే ||

కాంభోజి. — ఆదితాళము.

౪౭. మఱిమఱి నిన్నే మొరలివనీ - మనసున దయరాదు || కరిమొర
విని సరగునచననీకు - కారణమేమి సర్వాంతర్యామి || మ ||
కరుణతో ధ్రువుని కెదుటనిల్చినకథ విననాయె - సురరిఫుతన
యునికై నరమృగహానూచనలేమాయె - మఱచియున్నవ
చరునిబ్రోచిన మహిమ దెలుపనయ్య - ధరను వెలయుత్యాగ
రాజసన్నత - తరముగాదికనేవిననయ్య || మ ||

మాంశవి. — ఆదితాళము.

౪౮. నెనరుంచినాను - అన్నిటికి నిదానుండనినేను - నీదుపై || నె ||
ఘనాఘజీమూతా శుకవనధి గాంభీర్య నీపాదములపై || నె ||
కలిలోమాటలు నేర్చుకొని కాంతలను తనయుల బ్రోచుటకు
శిలాత్ముండై పలుకనేరసుర శ్రీత్యాగరాజాష్టనీయెడ || నె ||

బలహంస. — ఆదితాళము.

౪౯. నినుఁబాసియెట్లా యుందురు - నిర్మలాత్ములగు జనులు || అన
ఘనువుణ్య - అమరవరేణ్య - సనకశరణ్య - సత్కారుణ్య ||
ని || కనులకు చలువ - చెవులకమృతము - విసురసనకురుచి -
మనసుకు సుఖము - తనువుకు అనందమును గల్గజేసే - త్యాగ
రాజహృద్ధామపూర్ణకామ || ని ||

మోహన. — ఆదితాళము.

౫౦. ననుసాలింప నడచివచ్చితివో - నాప్రాణనాథ || వనజనయన
నీమోమును చూచుట జీవనమని నెవరునమనసు మర్మము
దెలిసిన||న|| సురపతినీలమణినిభతనువుతో - ఉరమున ముత్యపు
సరులచయముతో - కరమున శరకోద్రుడ కాంతితో - ధరణి
తనయతో త్యాగరాజార్చిత || న ||

మోహన. — ఆదితాళము.

౫౧. భవమత నాహృదయమున రమింపు బడలికదీర || భవతారక
నాతోబాగుపట్టినబడలికదీర || భ || పవనసుతప్రియతనకై
వెలసినబడలికదీర - పవనముఁజేరినను వెఱపించినబడలికదీర ||
భ || ప్రబలఁజేసినను తనకైపాడగన్న బడలికదీర - ప్రభువు
నీవు త్యాగరాజునికెబడలికదీర || భ ||

మోహన. — మధ్యాది.

౫౨. మోహనరామా - ముఖజిత సోమ - మద్దుగఁబల్కుమా ||
మోహనరామా మొదటిదైనమా - మోహమునీపై మొనసియు
న్నదిరా || మో || ధరమనుజావతారమహిమవిని - సురకిన్నర
కింపురుషవిద్యాధర - సురపతివిధి విభాకరచంద్రాదులు - కర
గుమశ్రేమతో - వరమృగపక్షివానరతనువులచే గిరినివెలయు
నీతావరచిరకాలము - గురితప్పక మైమఱచి నేవించరే - నర
త్యాగరాజవరదాఖిలజగ || న్మో ||

శహన. — ఆదితాళము.

౫౩. ఈవసుధనీవంటిదైవము - నేనెందుఁగానరా || భావుకముకల్లి
నర్థిలుకోవూరిసుందరేశగిరిశ || రి - రిగమప - రిగమపధాధపమ -
గామరీగరిస - నీరిసనిధా - ధనిసరిస - నీరిసనిసా - పసామ -

గమరీసని || ససాస - పపాప - మపదదాధ - ధనిసనీసనిస -
 ధనిధప - మదాధనిస - రిగిగమ - యగిస - నిధపమ -
 ధనిసరిససాస - పాప - యగిగని || ఈ || ఆసచే ఆరనిమి
 పమునీపుర - వాస మొనరజేయువారి మది - వేసట లెల్ల సు
 తొలగించినధనరాసులు నాయువులు - భూసురభక్తిని లేజము
 నొసగి - భుజనమందు కీర్తికల్లజేసే - దాసవరద త్యాగరాజ
 హృదయ నివాసచిద్విలాస సుందరేశ|| రీ || ఈ ||

శ్లోహన. — రూపకము.

౫౪. ఏమానతిచ్చేవో - ఏమెంచినావో || నామాటలువినివోరాము
 నాతలవ్రాలేమో || ఏ|| యశమాయువు సద్భక్తియు - ఏకాంత
 చిత్తము - సుశరీరమొసంగే భవసురత్యాగరాజసుత || ఏ ||

శ్లోహన. — రూపకము.

౫౫. రఘుపతే రామారాక్షసభీమా || భృగుసుశమదహరణాశ్రితే -
 బృందవందిత చరణా || ర || సరసీరుహ నయనా - సజ్జనహృద
 యనికేతన - ధరణీధరసీతామనోహరా - నిరవధిసుఖదాప్ర
 మేయ - నిరుపమ నారద సుగేయ - కరభృత శరజాలనీల -
 ఘనవర్ణామరపాలా || ర ||

వ్రతాపవరాళి. — ఆదితాళము.

౫౬. విననాసకొనియున్నాసురా - విశ్వరూపుడైన || మనసారగ
 పీనులవిందుగామధుర మైనపలుకుల || వి || సీతారమణితోమును
 గుంటలాడి గెల్పుటచేత ఒకరికొకరు చూచుచు సాకేతాధిప
 నిజమగుప్రేమతో బల్కకొన్న ముచ్చట - వాతాత్మజగరతుల
 విన్నటుల త్యాగరాజసుతుత || వి ||

కుంతలవరాళి. — ఆదితాళము.

౫౭. కలినరులసుమహిమలు దెలిపేమిఫలమనలేదా || ఇలనువెలయు
 వరవృషభాదులకటుకులరుచి దెలియుచందము గనడే || క ||
 దారసుతులకై ధనములకై ఊరు పేరులకై బహుపెద్దతన
 ముకై - సారెకు భక్తవేసముఁ గొనువారికి - తారకచరిత శ్రీ
 త్యాగరాజాశ్చిత || క ||

కుంతలవరాళి. — ఆదితాళము.

౫౮. చెంతనేసదాయుంచుకోవయ్యా || మంతుకెక్కుశ్రీమంతుఁడౌ
 హనుమంతురీతిగ శ్రీకాంతా || చెం || తలచిన పనులనుదెలిసి
 తలతోనడిచి సంతసిల్లుమరా - పలుమాటుఁ బల్క - పనిలేమ
 రాపు - భరతునివలె త్యాగరాజాశ్చిత || చెం ||

కుంతలవరాళి. — ఆదితాళము.

౫౯. శరశరసమురైకశూర - శరశ్రమువవిచార || స్ఫురకిపుమూలబల
 మనుతుల - విరులకనల సమమా శ్రీరామా || శ || తొలిచెసిన
 పాపవన కుతారమా - కలవైనను సేయగలేని - బలు విలున
 విఠిచివెలసినశ్రీరఘు - కులపరబ్రోవుముత్యాగరాజసుత || శ ||

సరస్వతీమనోహరి. — ఆదితాళము.

౬౦. ఎంతవేడుకొంచు రాఘవా - పుతమేలరా - ఓరాఘవా ||
 చింతదీర్చుట కెంతమోడిరా - అంతరాశ్మీ నాచెంతరామనే,
 డెం || చిత్తమందు నిన్నుజూచు సౌఖ్యమే - ఉత్తమంబనుచు
 ఉప్పొంగుచును - సత్తమాత్రమా మాలనన్మృతిని - సౌర్యభామ
 శ్రీత్యాగరాజసుత || ఎం ||

బంగాళ. — ఆదితాళము.

౧౧. మనుషే తెలియక పోయెనా - మనినుతదయ లేదాయెనా ||
అనువిసుమంత లేదనుచునున - స్తులయించి వేడుకచూచు
టకు || ము || అనాటి మంచినడతలుచూచి - అత్యంత కృప
నేయలేదా - ఈనాడు నాబుద్ధి ట్లుండు నని - ఇనకులతిలకశ్రీ
త్యాగరాజసుత || ము ||

నవరసకన్నడ. — రూపకము.

౧౨. నినువినానామదెందు - నిలువడేహరిహరి || ని || కనులకునీసాగ
సెంతో కమ్మియున్నదిగనుక || ని || నీదుకధలు వీనులందు నిండి
యున్నది - శ్రీదనీనామమునోట చెలగియున్నది గనుక || ని ||
నేను ఎచటజూచినను నీవైయున్నది - భానువంశతిలక నీను
భక్తుడనుచు పేరుగనుక || ని || కపటమా మాటలెల్ల కమ్మనై
నది - తపముయొక్క ఫలమునీవే త్యాగరాజసున్నత || ని ||

నాగస్వరావళి. — ఆదితాళము.

౧౩. శ్రీపతే నీపదచింతనే జీనము || నేపరచేనాగానిఁబాపవేచను
వునదయచేసి || శ్రీ || రాజాధిరాజ రవికోటిలేజ పూజించి
నిన్నింద్రాదులు దిగ్రాజులై వెలయ లేదా రాజిల్లుశ్రీత్యాగ
రాజునికి || శ్రీ ||

యదుకులకాంభోజి. — ఆదితాళము.

౧౪. ఏతావుననేర్పితివోరామ - ఎందుకింతగాసి || నీతాలక్ష్మీభరత
రిపుఘ్న - వాతాత్మజులతో నాడలేదా || ఏ || ఆలుషజాల
సొమ్ము లడిగనో - అనుజాలుతలిదండ్రులన్నమడిగిరో - శీలు
రైన వరభక్తులుపిలిచిరో - చిరకాలము త్యాగరాజసుత || ఏ ||

యదుకులకాంభోజి. — ఆదితాళము.

౧౫. నీదయచేరామ - నిత్యానందుఁడైతి || నాదబ్రహ్మనందరసార
కృతిగల || నీ || వరమృదుభాష - సుస్వరమయ భూషా - ఎర
త్యాగరాజవాత్సల్యామృత || నీ ||

సురటి. — మధ్యాది.

౧౬. గీతార్థము - సంగీతానందము - నీతావునమాడరా - ఓమనసా ||
గీ || నీతాపతి చరణాబ్జము లిడుకొన్న వాతాత్మజునికే బాగా
డెలుసురా || గీ || హరిహయభాస్కర కాలాదిధర్మము - లను
మతములను మర్మముల నెఱింగిన - హరిహర రూపుఁడౌ హరి
హయవినుతుఁడౌ ఎరత్యాగరాజవరదుఁడు సుఖిరా || గీ ||

సురటి. — రూపకము.

౧౭. భజనపరులకేల దండపాణి భయముమనసా - రామ || ఆజరు
ద్రసురేశులకు ఆస్థానమొసగురామ || భ || అండకోట్లునిండిన
కోదండపాణి ముఖమునహృ - త్పండకమును జూచిపూజ
సల్పచు - నిండు ప్రేమతో కరంగు నిష్కామ్యములను వరకో -
దండపాణిదాసుఁడైన త్యాగరాజునేయురామ || భ ||

సింధుకన్నడ. — ఆదితాళము.

౧౮. ననుగన్నతల్లి నాభాగ్యమా - వారాయణీ ధర్మాంబికా || కన
కాంగిరమాపతిసోదరీ - కరుణింపవేకాత్యాయినీ || న || కావు
కావుమని మొరపెట్టగా - కరుగ దేమిమదికమలలోచనీ - నీవు
బ్రోవకుంటే ఎవరు బ్రోతురు సదా వరం భాసగే త్యాగ
రాజసుత || న ||

శంకరాభరణము.—ఆదితాళము.

౧౯. ఎందుకు పెద్దలనలెబుద్ధియ్యవు - ఎందుబోదునయ్యరామయ్య ||
ఎం || అందఱివలె తిరిగితిరిగి వేసారిత - అందరానిపండాయె
గడరా || ఎం || వేదశాస్త్రార్థములు తెలిసి-భేదరహితవేదాంతము
దెలిసి - నాదవిద్యామర్మంబులు దెలిసి - నాథత్యాగరాజువలె
నిజముగ || ఎం ||

శంకరాభరణము.—ఆదితాళము.

౨౦. ఏమి నేరమునన్నుబ్రోవ - ఎంతభారము || సామజరాజవరదుఁ
డనిమునువే - సత్య-ర్థకల్లలేదా- నాపై || ఏ || దీనబంధువని -
దేవదేవుడని మానఘనుడని ధర్మాశ్రుడనుచును - జ్ఞాన
ధనులు గుణగానము నేయ బిరానఁజూడవు త్యాగరాజార్చిత
నాపై || ఏ ||

శంకరాభరణము.—రూపకము.

౨౧. భక్తిభిక్ష మీయవే - భావుకమగు సాత్విక || భ || ముక్తికఱల
శక్తికి త్రిమూర్తులకది మేల్ మేల్ రామ || భ || స్మృతిములేని
వానికి బంగారు సొగఁజూట్టి - ఆణిపజభూషణ మురమంఠుఁ
బెట్టురీతి- జాణలకు పురాణాగమశాస్త్రవేద జపప్రసంగత్రాణ
గల్గి ఏమిభక్తి త్యాగరాజవలెరామ || భ ||

కేదార.—ఆదితాళము.

౨౨. మరచేవాడనా - రామనిను - మదనజనక || మరకతాంగనీ
యొగమది నెంచనలదు || మ || కానిమానవులకరుణలేకనాపై
లేనినేరము లెంచినగాని - శ్రీనిజముగా నాచెంతజేరినగాని
రానినీదయ త్యాగరాజవలె || మ ||

కోలాహలము.—ఆదితాళము.

౨౩. మదిలోనయోచన పుట్టలేదా - మహారాజ రాజేశ్వరా || పది
వేసములలోరామవేసమే - బహుభాగమచుకోరునన్నుబ్రోవ ||
ను || ఇట్టివేళనీకు - ఎట్టుతోచునని-ఇల్లాలునీతోముచ్చటాడవ-
రట్టు నీమనసు కెట్టు తోచెనో - ధృఢించుటకు త్యాగరాజ
వలె || మ ||

జనరంజని.—ఆదితాళము.

౨౪. స్మరణేసుఖమ్మూరామనామ - నరుఁడై పుట్టినందుకునామ || స్మ ||
జరరాజ యొగనిష్ఠలౌ వారి కానంద మయ్యేటట్టు || స్మ ||
రామనామశ్రవణంబునిండి- నామరూపమేహృదయంబునిండి-
ప్రేమపుట్టగ నేయగ లేర నిష్కామ త్యాగ రాజు నేయు
నామ || స్మ ||

పూర్ణచంద్రిక.—ఆదితాళము.

౨౫. పలుకవేమి నాచైవమా - పరులునవ్వేది న్యాయమా || ఆలగ
కారణ మేమిరా రామ - నీవాడించినట్లు ఆడిననాలో || ప ||
తలిదండ్రుభక్తియొసంగిరక్షించిరి- తక్కినవారలెంతో హింసిం
చిరి - తెలిసి యూగకుండే దెన్నాళ్లురా - దేవాదిదేవ త్యాగ
రాజవలె || ప ||

దేవగాంధారి.—రూపకము.

౨౬. నామోరాలకింపవేమి - శ్రీరామ || నీమహిమలువినివినినేనెంతో
నెఱనమ్మితి || నా || ఒకవనచరుడలనాడు సహోదరుబాధలు
తాళక మొరలివ బ్రోచితిని తనకు సుప్రవముగాదా || నా ||

ఒకనిశిచరుడన్నమాట ఓర్వకశరణనగా - శుకవచన ములా
నామపలుకులన్ని విభీషణమా || నా || పూసలు గుచ్చినయటు
వలె పూని భజింపగా - ఆసలుగల త్యాగరాజదాసుఁ
డనుచు చెలిసి || నా ||

దేవగాంధారి.—ఆదితాళము.

22. క్షీరసాగరశయననను - చింతలఁబెట్టవలెనా రామా || వారణ
రాజును బ్రోవనువేగమే - వచ్చినది విన్నానురారామ || క్షీ ||
నారీఃపణికిచీరలిచ్చినది - నాడేవిన్నానురా - ధీరుఁడారామ
దాసుని బంధము - దీర్చినది విన్నానురా - నీరజాక్షీకై నీరధి
దాటిన నీకీర్తిని విన్నానురా - తారకనామ త్యాగరాజనుత-
దయతో నేలుకోరా రామ || క్షీ ||

ఆరభి.—ఆదితాళము.

23. అంబనిన్ను నమ్మితి నంటేనీ - కనుమాన మేమమ్మా || శంబర
వైరిజనక సోదరినీ - శరణుజొచ్చిమనసార శ్రీజగ || దం || గీర్వా
ణగణాధారి - అంబ - శర్వాణి అఖండాధారి - పర్వతరాజ
మనోజ్ఞకుమారి - నిర్వాహము లేక మదినిగోరి || అం ||

ఆరభి.—ఆదితాళము.

24. నా మొరలనువిని ఏమరవలెనా - పామరమనుజులలోఓరామా ||
తోమరనారాచము లైమనసుకు - తోచెనాభక్తపాపమోచన ||
నా || ఇభరాజేంద్రుడు ఎక్కువైవలంచ మిచ్చినదేమిరా -
సభలో మానము పోవు సమయమున - సతి ఏమిచ్చెనురా -
ఓరామ || నా ||

అథాణా.—ఆదితాళము.

20. ఇలలో ప్రణతార్తిహారుడనుచు పేరవరిడికే శంకరుడనినే ||
డి || తలచికరగి చిరకాలము పదముల - దండమిడిన నాయెడ
లేదా || ఇ || కరచరణములను నొసలు భుజంబులు ధరపై
మ్రొక్కితేకావలేదా - శరణుచున్తు మొరలిడలేదా పంచన
దీశ - త్యాగరాజనుతుని || కి ||

అథాణా.—ఆదితాళము.

21. ఏపాపముచేసితిరా రామ - నీకేపాపైనదయరారునే || నే ||
నీపాదములను గనమొరలిడితే - నీపాటున విని విననట్లుండు
టకునే || నే || రాజశేఖర సన్నుతాంగా - త్యాగరాజహృద
బ్జసుభృంగా - రాజితకరుణాపాంగ రతిరాజజనక పాప
ధ్వంసపతంగా నే || నే ||

అథాణా.—ఆదితాళము.

22. కట్టుచేసినావు - రామబంధు || మట్టు మితము లేనట్టిజేతామర
ములలోజొరబడుదామంటే || క || మామతములను లలాటము
నపితామహుఁడు వ్రాయలేదనుచుచు మఱిమఱి - కామమర
ములకు హేతుననుచు నిష్కామత్యాగరాజుకు తోచె || క ||

అథాణా.—రూపకము.

23. భజననేయరాదా - రామ || అజరుద్రాదులకు సతతమాత్మ
మంత్రమైనరామ || భ || కరుకుబంగరువల్వ కటి నెంతో మెఱ
యగ - చిఱునవ్వులుగల ముఖమును చింతించి చింతించి || భ ||
అరుచింబాధరమున సురుచిర్పదంతావళిని - మెఱయుకపోల
యుగమును - నిరతమును తలచితలచి || భ || బాగుగమాన

సభవసాగరము తరింప - త్యాగరాజమనవిని విని - తారక-
మగు రామనామ || భ ||

కన్నడ. - చాపు.

౧౪. భజరేభజమానస రామం || అభముఖశుక విసుతం - శుభ-
చరితం || భ || నిర్మలలోకం - నిర్జలలోకం - పాలితసుగుణం -
మధురామృతపానం || భ || శంకరమిత్రం - శ్యామతగోత్రం -
కింకరజనగణ తాపత్రయలేమమిత్రం || భ || భూశమశాంతం -
భూజాకౌంతం - వారమఖిలదం - త్యాగరాజహృద్భావంతం || భ ||

బిలహరి. - జంపె.

౧౫. తొలిజన్మమున జేయుచుడుకు చెలిసెనురామ || తొ || నీమహిమ
ఫలమేమో - ఆరచేతి పుంటికి అద్దముకావలెనా || తొ ||
రాగిపైరులచెంత - రమ్యమా పరిమౌలక - రాజిల్లనేర్పు
నటరా - నాగశయన త్యాగరాజ పాపముతోను - నామ
పుణ్యము చెలగునా నేను || తొ ||

బిలహరి. - ఆదితాళము.

౧౬. దొరుకునా ఇటువంటిసేన || దొరుకునా అల్పతపసానరిం-
చిన - భూసురులకు నైన సురులకైన || దొ || తుంబురునార
దులు సుగుణసంకీర్తనంబుల నాలాపముచేయగా - అంబరీష
ముఖ్యులు నామము సేయగ బాబులు పై జల్లగా - బింబా
ధరులగు సురవారయలివేణులు నాట్యమాడగా - అంబుజ
భవపాకారు లిరుగడల - నన్వయ బిరుదావళిని పొగడగ -
అంబరవానసతులు కరకంకణంబులు ఘల్లనివిసరగ - మణి
హారంబులు కదలగ ఊచేఫణి తల్పంబున నెలకొన్న హరి
ని కనుగొన || దొ ||

బిలహరి. - ఆదితాళము.

౧౭. నాజీవాధారా - నానోముఫలమా || రాజీలోచన రాజ-
రాజశిరోమణి || నా || నాచూపుప్రకాశమా - నానాసికా
పరిమళమా - నాజపనర్ల రూపమా - నామపూజాసుమ
మా త్యాగరాజుత || నా ||

బేగడ. - ఆదితాళము.

౧౮. తనవారితనము లేదా - తారకాధిపాననా వాదా || ఇన
వంశరాజుల కీగుణము లెన్నడైన గలదా నామపై || త ||
క్షేరక్షేర కిలిచిహారములు శ్రేమ మిఱమిఱానగలేదా నా
దుపై || త || అనాడుఫలము లారించువేళ - బలువానరు
లబంతినుంచలేదా || త || రామరామరామరచ్చనేయకవే -
తామసంబులేల - త్యాగరాజునిపై || త ||

బేగడ. - ఆదితాళము.

౧౯. లోకాదనచతురా - సాహిమాం || సాకేతాధిప సరసగుణా
ప్రమేయ - గరసిజాసన సనందన వాదిశాంఘీయుగపక
నిర్జితమునిశాప || లో || రాకొబ్బముఖ పరాకాచేతను రాక
తనకోర్వతరమా - పాకారివిమత నీకాశించితిగాక నేనన్వ
మొంచను నీనువాడనయ్య రామయ్య || లో ||

గరుడధ్వని. - ఆదితాళము.

౨౦. అనందసాగరమిదనిదేహముఘాభారమురా - రామబ్ర|| హ్మో ||
శ్రీనాయకాఖిలనైగ మాశ్రిరసాగీత జ్ఞానముసుబ్ర || హ్మో ||
శ్రీవిష్వనాథాది శ్రీకాంతవిమలా - పాదనమూర్తు లుసాసింఛి

చాలా - భావించిరాగలయాదుల - భజియించే శ్రీత్యాగ
రాజసుత || ఆ ||

పావని. — ఆదితాళము.

౯౦. లేమిదెల్ల పెద్దలెవరులేరు || ఆమహిమలెల్లమాని - ఈమహి
లోబుట్టి || లే || నీరూపమున బూని మనసు నిర్మలులై
యుండలేదా - ధారాధరాభశరీర - త్యాగరాజవిసుత || లే ||

మందారి. — ఆదితాళము.

౯౧. పరలోకభయములేక - భవపాశబద్ధులయ్యేరు || కరివాజి
శృంగారారామ శిబికాదులెల్ల మనకేకల్లునని || ప || కొన్న
కాంతలను కన్నబిడ్డలను వన్నెచీరలను వానగుడిసెలను -
తిన్నగా కనిదేవలోనమనే - తన్నుకోళ్లలో త్యాగరాజ
సుత || ప ||

పూర్వకల్యాణి. — ఆదితాళము.

౯౩. పరలోకసాధనమే మనసా || స్మరలోభమోహాది పాపులను -
స్మరియించకే శ్రీరామభజన || ప || జననాది రోగభయా
దులచే - జగమందుగలుగుదురాశలచే - తనయాదిబాంధవుల
భ్రమచే - తగులనీదు త్యాగరాజసేయుభజన || ప ||

కైకవళి. — ఆదితాళము.

౯౪. వాచామగోచరమే మనసా - వర్ణింపతరమే రామనుహిమ ||
వా || రేచారి మారీచుని బడగగొట్టి - రెండో వాని శిఖి
కొసగనే || వా || మానవతి మడతీంగి చామర మాట
కస్త్రమువేయఁగని - మానంబుకై మెడదాచగా - మాధ

వుండు కనికరగివేగమే - దీనార్తిభంజనుడై ప్రాణ - దానం
బొసగ మున్ను చనిన - బాంబునలు చెదరఁజేయలేదా -
గానలోల త్యాగరాజసుత మహిమ || వా ||

విజయవసంతము. — ఆదితాళము.

౯౫. నీచిత్రము నాభాగ్య మయ్యా - నిరుపాధికా - నీవాఁడ
నయ్యా || నీ || యోచించికార్యము లేదనుచు - ఒకపారిశర
ణసుకొంటినయ్యా || నీ || పరదైవమును జూచినంతనే -
భావమందు నీవే పరగేదయ్యా - ధరలోనను సరివారలలో
దయఁజూడవయ్యా త్యాగరాజసుత || నీ ||

భూషావళి. — ఆదితాళము.

౯౬. తనమీదనే చెప్పకోవలెగాకను నిన్నాడ పనిలేదురా || చను
వునకొంతపల్కేపు ఈసునకొంతపల్కేవనునేరమెల్ల || త ||
ఒకవేళ నిన్ను ప్రేమమీఱ మది - నుంచి మంచి పువ్వుల
పూజించుచు - ఒకవేళ కోపగించి నిన్ను దూఱుచుంటిఁగాని
త్యాగరాజసుత || త ||

సారంగ. — జంపె.

౯౭. నీవాఁడనేగాన - నిఖిలలోకనిదాన - నిమిష మోర్వగ
లనా || దేవాదిదేవ భూదేవ నరపక్షరాజీవాక్ష సాధుజన
జీవన సనాతన || నీ || సత్యంబునిత్యంబు సమరమునకొర్వంబు -
అత్యంతరూపంబు - అమితబలము - నిత్యోత్సవంబుగల నీకు
నిజదాసుఁడని - తథ్యంబుపల్కు శ్రీత్యాగరాజాల్పిత || నీ ||

కల్యాణి. — ఆదితాళము.

౯౮. కారు శోబులు నీకుసరి || కారుకుజిలకర సంబాకంతరమై
9

నట్టుగాని || కా || దివటికి దీపములరీతి - కావేటికి కౌలువల
రీతి త్యాగరాజనుత || కా ||

కళ్యాణి. — చాపు.

౯౯. నిధిచాలాసుఖమా - రాముని సన్నిధిసేవ సుఖమా - నిజ
ముగఁ బలుకు మనసా || ని || దధినవనీతక్షీరములు రుచో -
దాశరథిధ్యాన భజన సుధారసములు రుచో || ని || దమక
మమను గంగాస్నానము సుఖమో - కర్ణమమర్షిషయకూప
స్నానము సుఖమో - మమత బంధనయుత నరస్తుతిసుఖమో -
సుమతి త్యాగరాజనుతుని కీర్తన సుఖమో || ని ||

అమీరుకళ్యాణి. — ఆదితాళము.

౧౦౦. నీదాసానుదాసుఁడని పేరై యేమిఫలము || పేదసాద లందు
నీకు ప్రేమలేకపోయె || నీ || సరివారిలోనన్ను - చాకచేసి
తివిగాని - కరుణింపలేక నీదుకర్మమనేపు || నీ || రోసము
లేదాయె - రుచిరవాక్కులుపోయె - దాసులబ్రోచితివట
త్యాగరాజ యిలలో || నీ ||

శ్రీరస్తు.

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము.

శ్లోకములు. — దరువులు.

౧. అయిమరళిముకుందస్తేర వక్త్రాగ్రవింద శ్వసనమధురసజ్జే
త్వాంప్రణ మ్యాద్యయాచే - ఆధరమణి సమీపం ప్రాప్తవత్స్యాం
భవత్స్యాం - కథయరహసిక ర్ణమద్దశానందసూనోః ||

త్రోడి. — ఆదితాళము.

మురళీతెలుపగదే - చక్కని || మురియుచు కృష్ణుని మోవిమా
నికము నిరవుకొనిన నీ, కెఱిగి మ్రొక్కెనను || ము || జగ దారాధ్యుని
నగవులీను నెమ్మొగమనుతమ్మిని - తగుకరువలిలోజిగిలమధుర మెఱు
గగజాలినని - తగునేరుపు మెఱయగనొరులకుఁ దెలియగరానట్టివిధం -
బుగ - చెవులను జేరగ నెలకొని అల - నగధరునకు నావలపు సమ
స్తము || ము ||

౨. గోధూళిపూసరిత కోమలగోపవేషం - గోపాలబాలకశతై
రనుగమ్యమానం - సాయంతనేప్రతిగృహం పశుబంధనార్థం - గచ్ఛం
త మమృత శిశుంప్రణతోస్మినిత్యం ||

కల్యాణి. — చాపు.

బాలుని - మ్రొక్కితినిగోపాలుని || బాలురపదియాఱువేల
గూడుక సాయం - కాల సమయములోన ఇండ్లను త్రోలికట్టెడు
దురుసు నడకల || బా || అలగోధూసులుగమ్మి అమరుచునుండ -
నలుపు మెఱుపుమేనలరు వేషమున - ఇలను అమృతశిశువీలలను
వేయుచురాగా - ములుకుగలిగిన తరువులనులేగలను దూడలకడను
వెడలెడు || బా ||

౩. అంతర్లహా కృష్ణ మవేక్ష్యనోరం - బధ్వాకవాటం
జననీంగతైకా - ఉలూఖలేదామ నిబద్ధమేనం - తత్రాపివృష్టావృష్టిమి
తాబధూన ||

మోహన. — చాపు.

ఇదియేమో మాయమమ్మా - వీనినమ్మ - నెవరికిశక్యమమ్మా ||
జిలుగుచీకటి వేళవచ్చి - మన - చిన్నికృష్ణుఁడు ఇల్లుచొచ్చి - ఎంతో -

గలబరించి వెన్నపాలు నెల్లగ్రాసిగాదె మూలడాగేనే - తలుపు
మూసిదొంగతగిలెనంట వానితల్లిక ఈసుద్ది - తెలుపబోదుగద తివిరి
మద్దులచెంత - కలికికృష్ణుడు అోటకట్టబడియున్నాఁ ॥ డి ॥

౪. కృష్ణేనాంబగ్ తేన రంతుమధునామృద్భక్షితా స్వేచ్ఛయా-
తథ్యంకృష్ణక ఏవమాహముసలీ మిభ్యాంబపశ్యాననం - వ్యాదేహీతివి
దారితే శిశుముఖేదృష్ట్యాసమస్తంజగ - న్మాతాయస్యజగామ విస్మ
యపదం పాయాత్పునఃకేశవః ॥

మధ్యమావతి. — ఆదితాళము.

ఒదిగిఒదిగిమూలకుజరిగేయి - ఒప్పుఁజూడరమ్మా - కొమ్మా॥
పదరుచు తనయభ్రాంతిచే జగత్స్పృఘ - డితడని తెలియకనందు
నిసతి ॥ ఒ ॥ నాయన్నామన్ను తిందురా నననీతచోర - ఓయమ్మనీ
కెవ్వరే యిట్లాగిబోధించిరి - నీయన్నబలరాముడేరా నెఱియకల్ల
రిడేవాఁడు - వేయేలచూపవేయనిన - వెన్నుఁడునోరు తెఱవగ -
ఆయెడ బ్రహ్మాండంబులు కనుగొని - అదరి బెదరియెదపడి మన
యశోద ॥ ఒ ॥

౫. ఏతేలక్ష్మణాజానకి విరహితం మాంఖేదయంత్యంబుదా -
మర్మాణీవచఘట్టయంత్యలమమీ క్రూరాః కదంబానిలాః - ఇశ్ఠంవ్యా
హృతపూర్వజన్మ చరితం యోరాధయావీక్షిత - స్నేర్ష్యాశంకిత
యాసనస్సుఖయతుస్వప్నాయమానోహరిః ॥

ముఖారి. — ఆదితాళము.

కలువరించీనికృష్ణుఁడుతోల్లిటిజన్మ - కథలనుదలచియిపుడు ॥
కలగుచు రాధిక కడువంశయమున - సెలకొనివిన హరినిద్దురలోపల ॥

క ॥ సరసకదంబానిలములు మేచున - శరములవలెతాకినే - మురు
గుతేటిరవమ్ములు వీచుల ములుకులవలెసాకినే - ధరణీ సుతాస్మర
ణాజ్యధారలను విరహాన్నిపైచ్రవాకినే - పరదేవైతినిసీతఁచాసి ఏపా
పముఁజేసితినో లక్ష్మణ యని ॥ క ॥

౬. రామోనామబహునహుంతదబలా సీతేతిహుంతాపితు -
ర్వాచాపంచవటివనేవిహరత స్తామాహరద్రావణః - నిద్రార్థం జన
సీకథామిహరే ర్దుంకారతశ్శృణ్వత - స్సౌమిత్రేక్వ ధనుర్ధనుర్ధనురి
తి స్యగ్రా గిరఃపాతు నః ॥

శంక రాభరణము. — ఆదితాళము.

కథఁదెల్పే ముద్దువినరే కమలాక్షులారా ॥ సుతుని నిద్రింప
మెల్లనే - జోగొట్టుచు మనయశోద ॥ క ॥ చిన్నికృష్ణ వినుమున్ను
శ్రీరాఘవుడనురాజు ఉన్నతుడై యుండెనంటే ఊకొనెగాదే -
చెన్నుగ శివునివిల్లువిటిచి నీతనుపెండ్లాడెనంటే ఉన్నట్టేవోద్యమొం
దుచు ఊకొనెగాదే - కన్నతండ్రిమాటవిని కానచేరి తక్కసుల -
ఉన్నతులనడచేనంటే ఊకొనెగాదే - పన్నుగరావణుడంత జన
కజనెత్తుకొని తానున్నతావు కేగనంటెహుంకరింపుచు - అన్నా
లక్ష్మణా విలుశరములు లేవన్నాయని చేయి చాచుచు కనలుచు -
కన్నులరక్తముమీరగ నాచ్చిన - కన్నతల్లితా బెదరుచు మెల్లనే ॥ క ॥

౭. సానౌ పాయస భక్తమాహితరసంభిభ్రమ్మదా దక్షిణే -
సవ్యేశారదచంద్రమండలనిధం హయ్యంగవీనందధత్ - కంఠేకల్పిత
పుండరీకనఖమ పుష్కరామదీప్తివహణ - దేవోదిన్యదిగంబరో దిశతు
నస్సౌఖ్యంయశోఽతాశిశుః ॥

బైరవి.—ఆదితాళము.

చిటుతనల్లనిదిగంజరమా ర్షిని - సేవితమురారే. || ఉరముః
కాస్తుభమణిపులిగోరును - ఓరకొండెమెఱయగనాడేయి || చి ||
చిగురులనడుమను దొరయులేనెలనచిన్నివ్రేళ్ల సందులను - ఒగిరః
ములు వడియగపరమాన్న మొకచేతనుబూని - సొగసుగమరియొక
చేతను శంఖముపగిదిని నిండుచందమామ - నగునవనీతము మీఁగడ
పెరుగును - నవ్వుచుఘజియించుచునాడేయి || చి ||

జావల్ల.

బ్యాగు.—రూపకము.

౧. అంతలోనే తెల్లవాఁడె - అయ్యో ఏమి సేతునే || కాంతుని
మనసెంతనొచ్చెనొ ఇంతియొట్లుసైతునే || అం || కొదమగుబ్బ
లెదనుగదియ నదుముకొనుచు చాలా - పెదవితేనే లాననా
మదినిదోచువేళ || అం || పంతమున తటానలేచి పైటకొంగు
బారగా - కాంతదొంతర విడమొసంగి క్షాణిలింపుచుం
డగా || అం || సోమఘాపాలరమ్మని భామక్రేమమీఱగా -
కాముకేలిలోన మిగుల కలసిమెలసేయుండగా || అం ||

బ్యాగు.—రూపకము.

౨. ఇందుముఖీవానికి మన సిందులేదాయె - ఏమందునేమాయ ||
చక్కెర విలుకొనిపోరు ఎక్కనలాయె - చక్కనగాదని
తెలిపే చానలేదాయె || ఏ - ఇం || ఆసలోమునుపాడినట్టి
బాసలేమాయె - దోసకొరిబోధనవిని మోసములాయె || ఏ -
ఇం || వేంకటరమణునికినాపై బింకములాయె - పొంకముతో
నన్నుగూడు టిం కరుదాయె || ఏ - ఇం ||

ఫరజు.—ఏకతాళము.

3. ఇన్నాళ్లవలెగాడే - వానిగుణమెంతని నేవెన్నవెంటునే ఓచె
లియ || నన్నెడబాయఁడు - అన్యులఁజూడఁడు - మనన్న
విడఁడు - మానినీమణిలో - వన్నెక్కాఁడే - ఎంచున్నాఁడే -
ఇంచురాఁడే - (వాఁ) డన్నిటనెఱజూఁడే || ఇ || తామన
మేలనే - తాళగజాలనే - కోమలిసీమది కోరినసొమ్ములు -
చేకొనవే - వేగరావే - తోడితేవే - నాసామినిటురమ్మనవే ||
ఇ || అందముగారతి అందమునేలిన - సుందరశ్యామలవేంకట
రమణుఁడు - నెనరున - కలసిన దానగాన - ఓమదగజగ
మనరో || ఇ ||

కమాసు.—రూపకము.

౪. ఎంచుకువాడలగి రాఁడు - మందగమన || సుందరవేంకటే
శుఁడు వాఁడెంచుఁబోయెనో || ఎం || చపలనేత్రియసుచు
నన్నుచేరకున్నాఁడే - ఆపకాఠకాచెలికానికి ఉపముడెలు
పవే || ఎం || కుటిలకుంతలియసుచునన్ను మాచకున్నాఁడే -
విటునికి మఱిబాసలిచ్చివితముడలుపవే || ఎం ||

హిందుస్థానికాపి - మిశ్రము.

౫. ఏలరాన్నాపై చాలురా మోహము || బాలామణిలో ఏమో
బాసలుచేసితివట || ఏ || ఆపెనుగూడిరతి - అనుభవించితి
వేమో - మాపటివేళిలో రావుఁడేసేవట || ఏ || అలరుబోణి
తోనీవు - ఆలగినదేమో - చెల్లకొండనపు గూడి బలిమిఁడేనే
వట || ఏ || హిరవుతో పార్థసారథినన్ను గూడిలే - అతివలు
చూచితే - అపరాధమవును || ఏ ||

హిందుస్థానికాపి - మధ్యాది.

౧. కామునివిరిశరముల బారికినే - కేమనిసహింతునే || సామి
రాడాయెనే - నిమిష మేడాయెనే - నామనవి తెలియఁ
బలికే - ప్రేమసఖిలేదాయెనే || కా || బాలలో ఈచలమేల
నేవానికి - వలలనామజిబోధించె - నేమోనను మఱచెనే ||
కా || భామలోకామునికేళి నన్నేలిన - సామిధరగిరినిలయు
నిపై - ప్రేమయెటుమఱతునే || కా ||

జంఝూటి. — రూపకము.

2. చానరోవానిఁబాసి - నేనెటువలెసైతునే || దానిబోధనలు
వినుటమానఁడేమిసేతునే || చా || సన్నతాంగిసరసుఁడని -
చాలనమ్మియుంటినే - నిన్న దానియింటఁజేరి యున్నవగులు
వింటినే || చా || సదయుఁడుమదనునిబారికి ముదముతోననుఁ
ద్రోసెనే - నదలక తనప్రాయమెల్ల సుదతిఫాలు చేసెనే ||
చా || వాసవనుతుఁడైన శ్రీనివాసుఁడు ననుఁగూడెనే - బా
సల్లె మఱచియాచోసకారిఁగూడెనే || చా ||

హిందుస్థానికాపి - రూపకము.

౩. చిన్నదానరా - నే || చి || కన్నదోయికింపుదోచే కన్నెలు
లేకెమిరా - నే || చి || మగనిమోముఁ జూచి చాల - దిగు
లుఁజెందియున్న నాపై - పొగనుమాటలాడి నన్ను - అగడు
సేతుకెమిరా - నే || చి || చెక్కనొక్కిముదమునచనుముక్క
నులిమిగావరమున - గ్రక్కవ నను కాఁగిలించి - పక్కఁజేర్చు
కెమిరా - నే || చి || రత్నపురినిలముఁడ ప్రయత్నముతో నన్నుఁ
గూడి - రత్నసరాలిచ్చేనవి రవ్వసేతుకెమిరా - నే || చిన్న ||

హిందుస్థానికాపి - మధ్యాది.

౯. చెలియాకొంతుఁడు నన్నెడబాసి-చాలనన్నిటు చేసెనేగాసి ||
మరుఁడునా మురమునను శరములేయ || మందమగు మారుతము
తాయ - విరహమునేనెటు సైతునేసఖియ - ఒంటిగానేనుండ
నాయె || చె || వెన్నెలగాయగ మిగుల తాపమాయెనే - అ
న్నమనిసైచదాయెనే - కన్నులమనిమరరాచే ఓమగువా - కా
మినిబోధనలాయెనే || చె || మరునికేళిలోనన్నుఁ గూడెనే -
మానినిరోదానిలోగూడెనే - ధరగిరిసామికిన్యాయమునటవే-
తాళమవానికరమ్మనే ఓ || చె ||

కమాసు. — చాపు.

౧౦. తలచితాళగలేనే - ఓచెలియనే || కస్తూరివిడెమిచ్చి - కరికర
గతిఁచూపి - కుస్తరించినమ్మ కొసరివేడినలీల || త || కనుల
చెక్కులమోవి చనులకంతముబల - మునముక్కునాభిచుంబన
ముఁజేసినవాని || త ||

హిందుస్థానికాపి. — చాపు.

౧౧. నాపైప్రేమలేనిబాడ - నాడేతెలిసెపుపోపోపారా || పాపిన
వలిమాయలలోఁజిక్కి - గోపాలనీకొనగోరంతైన || నా ||
ఎందాకఁజూచిన ఈమగబాతి - ఇంతులనేలేదాక ఈక్రీతి -
సందేహమామాట ప్రఖ్యాతి - సరసుల లక్షణమా యారీతి ||
నా || మోహమందు - మోసమిందు - ఏవేళబునులునియందు -
ఏలకలిగెనో ఇకనేమందు - స్నేహముఁ జేసినదే బలు
పాండు || నా ||

జంఝూటి. — మధ్యాది.

౧౨. పోపోపేచెలియా - రాజేలే || అక్కరవేళలో దక్కినదిటుల

కెక్కడిమమతే || పో || జాగుబుసమర తీతినవెనుక - దూకే
డేమరియాద || పో || వాసిగనను శ్రీనివాసుడు గూడి -
మోసముచేసెనే || పో ||

బ్యాగు. — మధ్యాది.

౧౩. పోయిరమ్మనే - పాలతిరోసామిని - పొగడేచెలియింటికి ||
పో || ఒంటిగా నిన్న దానింటిలో జూచి - నావంటిచెలిదెల్పేనే
కంటిననినాతో || పో || వెదిరోమును వనజాసనుఁ డేమని
ప్రాసెనో ఏవెనుగొనుటేలను || పో || వెదిరోచక్కనిసుర
పురినూనుతో - మదనునికేళిలో మనసీయనంటే || పో ||

జంఝూటి. — ఆదితాళము.

౧౪. మనసేమోసైచదే - మానినీమణినా || మ || వారిజముఖి సరి
వారిలోనన్నిటు - దూటిదానియిల్లుఁ జేరగనా || మ || ముకు
శరములు అతీదురుసుగనిరతము - గురుసుచములపై గురియగనా ||
మ || గోపాలుఁడునను రాపుఁడేసె పరితాపములను నెటులో
పునునే || మ ||

జ ఝూటి. — రూపకము.

౧౫. మానినీవానిజోలిదానను నేఁగాదే - ఓ || మా || కానిదాని
మాటవిని - కరుణమఱచి యుండేనే || మా || కలికిరోనను
బాయనని - పలికిన దేమాయనే - అలచెలితో కలిసిరాక
అయిదాటు నెలాయునే || మా || బోటిరో ననుఁబాయనని -
బూబకములుచేసెనే - మాటతప్పియున్నవాని మోముఁజూడ
రాదే - ఓ || మా || సప్పుతాంగిచాలవలచి - యిన్నిదిసము
లుంటినే - నన్నుఁగూడివేంకటేశుఁడన్నమాటవింటి నే || మా ||

హిందుస్థానికాపి. — చాపు.

౧౬. మానానమానము - లతనిదేచెలి || మునుపటివలెలాను - తన
మదిసెంచక - ననబోణిరాఁడాయునే - చెలి || మా || తరుణి
బోధనవిని - తానింనురాఁడాయె - కరుణయులేదాయునే -
చెలి || మా || వనితరోగోపాలుఁడు స్తన్నేలుట - తనదేభార
మసెనే - చెలి || మా ||

హరికాంభోజి. — చాపు.

౧౭. రమణీమణిసామినిలేవే - ఓ || సామినిలేవే - కామినిపోవే - ఓ ||
ర || చల్లనిసోముఁడు - పల్లవసాణుల - ఉల్లమురఁజిల్ల - వెన్నె
లగాసెనే - ఓ || ర || భామామణి - కామినిపోరున - వేమఱు
బాణము - వేయగతాళనే - ఓ || ర || చక్కనివాఁడే -
అక్కరోపిఁడే - మక్కువతోడనే - పక్కమలేవే - ఓ ||
ర || ధరయందు - ధర్మపురమందు - నా - చొరయాపర నా
సునివేగమే - ఓ || ర ||

బ్యాగు. — రూపకము.

౧౮. వింటివేమిరా - సామి || తుంటవిల్లుఁడేయపమను - తూపు
లెల్ల దానియెదను - జంటకత్తె ఓర్వదనుకొంటివేమిరా -
సామి || విం || నిమరలేకనీరుచారి - ఎదురుమాచివేసారి - సవ
యుఁడహాయనుచులేటి - సైపలేమరా - సామి || విం || రవల
సామ్మ్యు లిచ్చినటుల - రాతిరెల్లఁ గూడినటుల - కువలయాక్షి
పలికినటుల గోపబాలకా - సామి || విం ||

తోడి. — మధ్యాది.

౧౯. వేగరమ్మనవే - వేగమే నాసామి నిందునభి "

మదినోర్వజాలనే - సదయునికింతవయలేదే || వే || అలదాని
మాయకే వలచినసామికి - వలపనే మందు తలకెక్కె. || వే ||
అద్దెరయెవతోబిభునెవబాపెనే - నిద్దురకంటికిరాచుగదే || వే ||
వన్నెలాడిరో మైసూరికృష్ణుని - కొన్ననవిల్లునికేళికి || వే ||

హింధుస్థానికాపి. — మధ్యాది.

౨౦. సామి-వేళగాదురా-నా || సా || ముద్దుఁబెట్టనద్దుచాలురా -
సద్దునేయరామతాళురా || సా || సన్నపైగఁజేసేవేలరా - వె
న్నుఁడానేమగనాలరా || సా || సామిధరగిరినిలయా - సమ
యముగనికలయ || సా ||

—:0:—

వసంత. — ఆదితాళము.

౧. దీందీంతాందిరితనాందిరి-నాదిరి || ఉదనిత-తదనిత-తారెచారె-
నాదిరిదిత్తోంతనతనననన-నననన || దీం || నిన్నెక్కోరియున్నది
రా-నీపైమరులుకొన్నదిరా-పన్నుగదాని నేలుకోరా-వన్నెకా
జ-క్రీకృష్ణరాజేంద్రా || ఉదనిత || దీం ||

కమాసు. — ఆదితాళము.

౨. దీందీంతనదిరినా-ఉదనిదని || దీం || నాదిరిదీందీంతనా-ఉదని
దని-దోస్తార తానాదిరినా-తనోంతనన-తనోంతనన-తనదిరినా-
గమపధనిస - రిగరిస || దీం ||

కమాసు. — ఆదితాళము.

౩. తాంతాం - తద్దీం - ధీనుతకిటధిమి || తనదిరితోం - తోంతధిల్లా
నధీం || తా || ఝంతరిత - తఝాం - ధిమిత - తధిమితక -
తధిమి - తఝాంబు - తకిట - ఝాబుత - తతకిట - ఝాబుతక -
తరికిట - ధశంగుతక - తధింగిణతోం - తధింగిణం - తధింగి
ణతోం || సామిగా ఈమరుబారిసయిపఁజాలర - ఇదివేళర -
ధూమివెలయు క్రీకృష్ణధూప - నామిదదయముంచి వేగమే
వలుకోర || తధిమి ||

సురటి. — ఆదితాళము.

౪. ఉదతోంతనారి - నాదిరిదీం - తాందారదోస్తాని దార || ఉ ||
తనదీం - నతదీం - తదరదని - దోస్తారదానాదిరినా - ఉదనిత
దనదిరినాజియాలలీ - ఇంతతనోంతారదని || ఉ || చాల
నిన్ను పూజించిననామ - బాలిదీర్చివేగమెబ్రోవుమునా -
పాల నీకు మనసేలరాదు గోపాల దాసపాపఘనసమీరణ ||
నాదిరిదిరిదాని - తోందిరిదిరిదాని - దోస్తాన - ఇట్లూనతిల్లెల్లా
నాతందిరినా - నాదిరితోందిరితోందిరితిల్లెనా తానాతందిరి
నాదిరి - తకదిల్లెనానాదిరి - తకదిల్లె నానాదిరి - తోందిరి
నాదిరి || ఉ ||

సురటి. — ఆదితాళము.

౫. దిత్తాందిరినాదిరితందిరినా - నాదిరిదిత్తిల్లెనాదిరినాతందిరి || ది ||
నాదిరిదిరితందిరిదిరి దిత్తిల్లెనాదిరినాతందిరినాదిరి - తదిల్లెనా

తానాదిరి - తదిల్లానతానాదిరి - తందిరినాదిరి || ది || తాం -
 తదనిదారదాని ఉదనిత - తదనితాం - తదనితాం - తదరదని-
 దిన్నాం- దిత్తిల్లానాదిరిదిన్నా దిరితందిరినాదిరి - దీంతారతా
 నాదిరి - దీంతారతానాదిరి - తందిరినాదిరి || ది || అన్నిభూత
 మన్నిభౌతిక మన్నిభేద మన్నివిశ్వ - మన్నిమాయచే కల్పిం
 చినీ - వన్నిటికినిసాక్షిగానువెలుగుచు - ఉన్న ఏకామ్రనాథ
 ఇదేమి - నన్నుమిన్నజేసిపరిపాలించు || నా || ది ||

యమునాకల్యాణి. — రూపకము.

ఉదతనదిరినారే - తనదీం - తనదీం - తనదీం || ఉ || నాదిరి
 దిరిదానితోందిరిదిదాని - దాని ఇలలో - తనదీం - తనదీం -
 తనదీం - తనదీం - తనదీం - తనదీం - తనదీం - తనదీం -
 తనదీం || ఉ ||

శ్రీరస్తు.

ప ద ము లు .

తోడి. — త్రిపుట.

ఎచ్చోటనున్నాడో - ఓచెలియా - వాడేమనుచున్నాడో 3.
 డో || విచ్చలవిడిగాను వెఱపింలైనలేక - ముచ్చటలాడుచు
 మువ్వగోపాలుం || డె || పారిజాత్యయనుచు వద్దికిరమ్మచును-
 తిరుగానుదుటను తిలకముదిద్దుచు - జారుకొప్పునసన్న జా
 బలుచులుముచు - గారవమునపక్క జేరిమద్దాడుచు || నె ||

చాలనుచుదూలుచు సాటిలేదాయెననుచు - పాలుగారుచెక్కి-
 శ్ల బాగుగాజీరుచు - వాలాయముగదాని వాతెరలానుచు -
 ఏలపదముబాడుచు ఎలమినిసాక్కించుచు || నె || బాలగో
 మువ్వగోపాలుండో వరదుండ్రు - కోలాహలముగాను కొసరి
 కొసరివేడుచు - నీలవేణిరోరతిలీలలుసేయుచును - కూలముగా
 మరుకేలి గూడిముద్దాడుచు || నె ||

తోడి. — త్రిపుట.

పూసదారమురీతిపొందినచెలినిబాపె - దోసకారిచైనము ||
 ఆసలూరగమది - అనుదినమునుచెంత - వాసమైయున్నట్టి -
 వనితరత్నమువంటి || పూ || చిన్ననాటిమొదలు - చెలిమియొ
 నర్చుచు - ఎన్నడైననిన్ను - ఎడబాయననుచునా - కన్నులం
 గమ్ముక - కలసిమెలసినట్టి - ఎన్నదగినమంచి - యుపద
 ముత్యమువంటి || పూ || అద్దంపుచెక్కిలి - ఆననంబునఁజేర్చి-
 ముద్దు లొసఁగెనుని - ముదముతోమనసాటి - ఒద్దికగలదాని-
 నూరడించుచున్నట్టి - సుద్దులుదెచ్చిన - సుదతిబంగారువంటి ||
 పూ || సామిబాలగోపాల - సదయుండవైనన్ను - కాము
 కేలిలోన - కరగించుమనుచును - వేమాటుకూడుచు - వేడు
 కైయున్నట్టి-భామామణిరోమేటి - పచ్చిపగడమువంటి || పూ ||

భైరవి. — త్రిపుట.

ముందటివలెనాపై నెనరున్నదాసాసామి - ముచ్చటలికనేల
 రా|| ఎంచుకు మొగమిచ్చకపుమాటలాడేవు - ఏరామామువ్వ
 గోపాలనాసామి|| ముం|| పిలువనంసినలేవు - పిలచిననురావు -
 పలుమాటువేడినపలుకవు - వలపునిలువలేక - వగకొండనే
 నిన్ను - తలచితలచిచాల - తల్లడిల్లుటేకాని || ముం || చిన్న

నాటనుండి - చేరినచెంచక - నన్ను చొక చేసేదిన్యాయమా -
 వన్నెకాడనీదు - వంచనలెఱుగనా - నిన్నునపనియేమి -
 నేడేసినపూజను || ముం || కలతలేమియులేక - కంచివరద
 నిన్ను - లలనయింతమారము రానిచ్చెనా - అలరువిల్లు
 కేళి - అలనాడుననుగూడి - కలసినపాపానికి - కనులజూడ
 వచ్చితివో || ముం ||

ఆనందభైరవి.—త్రిపుట.

౪. పంచిదినునేడే - మహారాజుగరమ్మనే || పొంచిమాచు
 శేలే - పొలితిరోగోపాలునికి || మం || సుదతిరో అలవాని
 సామ్రేగదాయామేను - పదరితేయేమానో పడుచుతనసుం
 దురే - సదయుని విడనాడుట సహజమానలే యింత -
 కొదువవద్దనవేళ - కొప్పుపేరేత్తీనా || మం || ఇందువచ్చుటను
 భేదమెంచనేల యీవేళ - ఇందువదనవాని యిల్లుగాదటనే -
 అందున్న సుందరివలె అందకత్రేనేగాను - ఎందుకే నట్టిదూఱు
 ఎవరుదండించేరే || మం || మునుపటివలెనాతో - ముచ్చ
 లాడవచ్చితే - మనసీయకనేను - మల్లాడితినా - వనజాక్షి
 గోపాలుడౌ - వాడేఅచెలినిగూడ - తనకుఇట్టమైలే - తగ
 దనిచెప్పుచునా || మం ||

సైంధవి.—ఆదిత్యాళము.

౫. మేరగాచురా - నీవిడిదికిపోరా - మ్రొక్కేరా || మంటమారి
 మామకు నేనంటేమిగులరోసము - ఒంటివెడలనీడు బావ
 వింటేనుప్రయాసము - వెంటవెంటతిరిగి గేవునా - విభుడిం
 టనేవాసము - కంటకుడునానుఅది - కంటే చాలాహా
 సము || మే || సుదలియైనమాయ క్తయీ - నుద్దివాడేవిన్నది -

వదినెనమ్మజాలదు తలవాకిటనేయున్నది - పవరవలదు ఈ
 ప్రాద్దునీపద్దుచెల్లుచున్నది - అదిగోయీవీధికోనను ఆఱుచూ
 తొచున్నది || మే || పల్లకీవారవై లేనే నాపైటలోచేయినే
 తురా - ఇల్లాలనకకలసిమెలసి - ఇట్లూగాసిచేతురా - ఇల్లు
 వెడలనీదుసనతి ఇంతటట్టుచేతురా - తెల్లవాతెను విజయ
 రాఘవధీరా యేమిచేతురా || మే ||

ముఖారి.—చాపు.

౬. ఎందుకుబాంకేవురా - లేదనినాతో - ఎమ్మెలునేయకురా ||
 ముందటివాడవా మున్నగోపాలనీ - ముచ్చువగులు మానరా
 నాసామి || ఎం || నిన్ను దానింటికిపోలేదా - నీవునదియునన్నా
 డుకోలేదా - అన్నియునిప్పడులార్కాణగాదా - ఔరా
 ఇట్టేలేకోపమురాదా || ఎం || సరసములాడుకోలేదా - సన్న
 జాఱులుజవనుంచలేదా - పరిమళమలదుకోలేదా - ఛానుచే
 విడెమందుకోలేదా || ఎం || నన్ను మెచ్చికోడలేదా - నయము
 లోపాటలు పాడుకోలేదా - చిన్నదానిలోమాటాడలేదా -
 నీమమెచ్చినవాడవుగాదా || ఎం ||

ముఖారి.—చాపు.

౭. కాళికిపాయ్యేనే - నీవల్లనే || ఓసోసినానునినున్నయట్టినిను -
 ఆకలెల్లనిరాళచేసుక ఇదో || కా || వీరునైనను స్రీతిసే
 యుదునని - పాతకినేచాల భ్రమసితిరుగుచుంటి - రాలిమన
 నుగల నాతినీవనుచును - నేలెలియకమోసపోలి నయ్య
 యో || కా || చక్కగానునాతో సంతోషముగనీవు - ఒక్క
 మాటాడేతే తనునెట్టేనీకు - ఇక్కడిభ్రాంతిచే ఇల్లాలిని

వాసి - దిక్కు - దెసయులేక తిరిగితిరిగిరోసి || కా || ముద్దుగుమ్మ
చునుమిద్దులుగూడున్న ముద్దునటేళ్ళర మాత్తికే తెలుసును -
సుద్దులెంచకున్న సుదతినీవనుచును - పద్దుచేసినాతో పలు
కవుగనుకనే || కా ||

హలునేని. - చాపు.

౮. ఏమిసేతునే కొమ్మ - నేనెటులనైతునే || భామకోమామువ్వ
గోపాలుండేలరాండే ఓమయ్య || ఏ || ఒద్దికతోను చెక్కిలు
గోరులుంచనైతినా - దిద్దిమదనశాస్త్రమెల్లఁదెలుపనైతినా -
ముద్దుముద్దుగా ఆలనికెమ్మోవాననైతినా - ఒద్దికిరమ్మనివిన్న
వించితే - గద్దరించివాఁడురాండే ఓయమ్మ || ఏ || వంచనలేక
సిగనుపూలనుంచనైతినా - ఇంచుకించుకనేపు కాఁగిలింప
నైతినా - లంచమిచ్చివానినేను లాలించనైతినా - కంచు
పదనువంటిమనుకొగ వాఁడించురాండే ఓయమ్మ || ఏ || చెబు
వుండనుచు చాలభక్తిసేయనైతినా - చెలిమితోనుమోము
మోముఁ జేర్చనైతినా - కలికి మామువ్వగోపాలరాయని
కలయనైతినా - అలుకచేసియల్లదాని - వలనుజిక్కిరాండే
ఓయమ్మ || ఏ ||

కాంభోజి. - త్రిపుట.

౯. ఏలనేవానిపైమరులువాలుగంటిరో || బాలవినవేవరదగోపాలు
నిపై వట్టిభ్రమలు || ఏ || చిన్ననాటిమొదలువాని - చిన్నెలకేనే
లోనై - యున్నవగులు ఎంచలేకయున్న సామితో - కన్నెరో
యొక్కడిజోలి కాంతలనవ్వేరువంటే - వన్నెకాఁడునన్నీ
రీతివంచనచేసినందుకు || ఏ || కలసియున్న వారిసెల్లకనులారఁ
జూడలేదో - తలిరుబోణిరోనేఁ జేసినతపముచెట్టివో - అలుక

చేసి ఎన్నటికిపలకననియున్నవాని - తలతునా ఇప్పుడుకోర్క
తగునటే ఏమే ఓచాన || ఏ || ఏమిసేతునే ఓచెలియా - ఎంత
నినేవిన్నవెంటు - రామరామ వానిమనసు రాయివంటిదే -
సామిపరదగోపాలుఁడు సతముగాదెస్వరికైన - పాసురము
చేతవాని - పలువరించితినేగాని || ఏ ||

కాంభోజి. - చాపు.

౧౦. చక్కఁదనముఁజూచిభ్రమయవరా ఇంద్రబాలకతైగదరా ||
చిక్కితివోదానివలలోమగ్నమెల్లఁ - జెప్పెదశ్రీరాజగోపా
లదేవ || చ || కొంచెకతైగాదు బాగాదలిసికొమ్మ - కోమలి
మటుమాయ ఎవ్వరినినమ్మ - వంచనలెల్లను నన్నెలాడిసా
మ్మ - వనితనేనెఱుఁగుదు వలపు గుట్టపుకొమ్మ || చ || బలి
మిగచేపట్టు పచ్చిపచ్చిగఁదిట్టు - పడకింటిలోపదుగురినిదాని
పెట్టు - వలపుతాళలేననుచు నెత్తిముట్టు - ఒద్దఁజేరిలే అపనికె
నానుముఁదెట్టు || చ || నిన్నునమ్మవచ్చువటరా అలసీరబాఠీ
తప్పనడతలువిన్న - నన్నేలుటనిజమాకన్నెనేలుటసున్న -
నామాటనీకింతలెలుసు సంపెఁగమన్న || చ ||

యదుకులకాంభోజి. - జంపె.

౧౧. అలుకలేగాని వేడుకలుచెల్లకపోయె - ఆశించినందు కొక
సారి || కలికిరోసాసాలికస్తూరిరంగపతిగఁడిదేరనేమేరమీటి
ఓచెలియా || ఆ || ఎన్నటికినాప్రాణనాఘఁడిరఁడేయినుచు-
ఎంచినందుకు ఫలమువచ్చె - వన్నెకానికి మేలుపడినందు
కిప్పుడు నావలపు నన్నింతటికి తైచ్చె - కొన్నిదినములకైన
గుణముకలుగునోయనిన - కోపమంలంతునుపొచ్చె - ఎన్ని
కలుచూచిమనకేలయని యుండిలే - ఇల్లిల్లుతాఁదియగఁ జొ

చ్చెటచెలియా || అ || నెలకొక్కసారి ఏమటియైన ఇటువచ్చి
 చెలిమిచేసేదిలేదాయె - ఎలనాగబోధనలు నేర్చుకొనెనో
 లేక - ఎక్కడనులేదు ఈమాయ - వలపులంగడిచెట్టవచ్చె
 నింతేకాని - వానికేడది నెనరునేయ - తెలిసి తెలియనిజాడ
 సుండిమనకేలయని - మెలగుచున్నాడె ఈచాయ - ఓచెలి
 యా|| అ|| ఇందటిలోమేటియైయున్న నాబోటికా - ఇటు
 పంటికోదువ ఓచాన - ఇందుబింబాస్యలకునావెతుచూచితే
 ఎటుకలేదాయె ఇంతైన - అందటికి వారివారక్కణలుగాక
 మిదయ్యేది తెలియకొకరైన - అందించెననినట్టి కస్తూరిరం
 గడి - ట్లయితేనేనొకరినననానా ఓచెలియా || అ ||

యదుకులకాంభోజి.—త్రిపుట.

౧౨. ఏమాటలాడిననీమాటలేగాని - ఏమిచెప్పిన ఎదురాడదురా ||
 తామరసాక్షనీ వెపుడు వత్తువోయని - తలవాకిలిల్లుగానిల
 బడుచును || ఏ || కన్నులనీరుకాలువలైపాటీరా - కాంతవిర
 పున్నికనగూడదురా - నిన్నెడబాసి అరనిమిషమోర్వమరా -
 వన్నెకాడటిరి వలదనరాదురా || ఏ || మనసుకింపైనసామ్మ
 లుపెట్టమరా - మఱిమఱిహెచ్చెనకోకకట్టమరా - తనువునా
 హరనిద్రలుముట్టమరా - తాళుమనినధైర్యముపుట్టమరా || ఏ ||
 సాగసుగుబ్బలనున్న ముత్యాలనురులెల్ల - సాబగులేకచిట్టి
 సున్నపయ్యారా - మగువతెగువచేసి మా నెసిపొందుదలచి -
 సగకాడక్రీరాజగోపాలదేవ || ఏ ||

మోహన.—జంపె.

౧౩. గడియగడియను మనవిగలచె ఓచెలియా || పడలిరోనానునో
 భానమెఱిగినదొరకు || గ || కలనైనకలువరింతలైనై తనరూ

పములుగాని వేరొకటితలచదని తెలిసి - కలకాలముమనన్న
 గారవించినవిభుండు - తలిరుబోడిరోతానే దయజూడవలె
 గాక || గ || ఎడబాసినన్నాతడెన్నడున్నదిలేదు - పడుచు
 దనమునవానిపాదములెగతియనుచు - పడలిరోయొకపద్దు పట్ట
 రాదుపట్టిలే - విడువరాదదిమంచి విరుచుగ లిగినదొరకు || గ ||
 ఆటలనుపాటలను - అన్నిటనునెఱజాణ - మేటివేసికొకరు
 సాటిలేదనుచు - మాటిమాటికినన్ను మరుకేలిగూడి - పాటించు
 ముప్పగోపాలుననునికమిద || గ ||

శహన.—చాపు.

౧౪. ఏమందునేకొమ్మా-దీనివెత- లెట్లాతీటునమ్మా|| కోమలిశ్రీరా
 జగోపాలునెడబాసి - రామరామయెన్నాళ్లు కామినిలాళును||
 ఏ||పన్నీటచడినేపడతిపయ్యెట కొంగు కన్నీటచడినెచుగా-
 వన్నెకెక్కినట్టి పనితముద్దుమోము చిన్నబోయెనుగా -
 మిన్నగమెఱసే మెలతచక్కనిమేను సన్నమైసోలెనుగా -
 వెన్నెలనాడే వెలదిచందురుని - కన్నెత్తిచూడదుగా - దిగు
 లొండగా || ఏ || విరులపైపవలించి పారలేసుకుమారి ధరను
 పవ్వళించెగా - చిరుతలవలెనేచెలగే సరసికి చిటునవ్వుకఱ
 వాయెగా - పరియాచకములెన్నో పలికేచతురకుపలుకసైప
 దాయెగా - సరిగచీరగట్టు సొందర్యసతిసాత - చలునచీరగ
 ట్టెగా - జడతపుట్టెగా || ఏ || పాలుగారుదీనిబంగారుచెక్కి
 ళ్లుబలులెల్ల నైనవిగా - మేలైనసంగీతలోలనుసంతాప - మిలా
 గుకలిగెనుగా - చాలసామ్మలు పెట్టు చానముక్కుపోగు -
 చాలుచాలుననెగా - బాలరో రాజగోపాలుండు ననురతి -
 నేలినతాడనెగా - మైమఱచెగా || ఏ ||

శంకరాభరణము.—త్రిపుట.

౧౫. చల్ల నాయెనులేరా - నామననెంతో || చల్ల నాయెనులేరా -
 సామిమువ్వగోపాల || చ || చెలరేగియదినీవు చేపట్టుపట్టుక-
 కిలకిలనగుచు వెన్నెలలోరాగా - అలివేణి వేటొకతె ఆక్ష
 మడుపులీయ - పలుమొనలంబుకొనిపడతికీయగజూచి || చ ||
 జోడుగూడియదినీవు సొగసుగాపాడుకొని - వేడుకమీఱగనీ
 వీధికేరాగా - తోడిచెలివచ్చినాలో చిన్నవింపగ - మేడమీడ
 నుండిమీ మేలిమిచూచిచూచి || చ || ముదమున అదినీవు -
 ముచ్చటలాడుచుండగ - అదియేమోపదిరిన్ననగవిని - గదిమిని
 రాకరించికాదనియిండువచ్చి - కదసినన్నేలిన ఘనుడ ము
 వ్వగోపాల || చ ||

శంకరాభరణము.—చాపు.

౧౬. దారిజూచుచున్నది - నీచు ప్రియతరళాక్షియాచిన్నది ||
 వారిజముఖినీవు వచ్చేవేళనుకొని - కోరికతో రాజగోపాల
 సామినీ || దా || వెన్నెలగాయగవేడమీఱమంచి - పన్న
 బాజివిరులనరులుసుగంధము - పన్నీరుచెంబులుపడకింటిలో
 నుంచి - నన్నెలాడికలవాకిటనిలిచినీ || దా || ఏవగనైనను
 ఎంచుచప్పుడైన - నీవోయనియెంచి - నిలిచి తిరిగిచూచి -
 ఈవగతిత్రము ఇచటనిలిపినట్టి - భావమెవ్వరికైన బయలైన
 వెఱవకనీ || దా || పచ్చిపచ్చిగాను పదములుపాడుచు - వచ్చి
 రాజగోపాలసామినీవు - ముచ్చటలాడుచు ముద్దులుపెట్టుచు-
 గ్రుచ్చిక్కోగిలిచ్చి కూడుటదలచినీ || దా ||

బేగడ.—చాపు.

౧౭. చిన్న నాడెనాచెలిమిఁ గోరినసామి - సిగ్గల చెటిచేపురా ||
 సన్నెకెక్కినమావారెల్లనుండగ - ఉన్నావుసుంతైన ఇదియే
 మిరాస్కండ || చి || కూరుఁడు మాబాసచూచితే ఏమానో -
 మేరగాదుమగఁడేమరనున్నాఁడు - కూరిమిగల మామకొలది
 యెఱుఁగలేఁడు - చేరరమ్మనేవుచెల్లదుదొరవైన || చి || తిల
 కింపతోడికోడలు మంచిదికాదు - పలుగాకిమాయత్త పరువై
 తేతెలియదు - ఇలువిడిచినాననలి ఇట్టట్టుకదలదు - చలము
 సేయనీకుసమయమానా ఏరా || చి || పద్దులేలరజాము ప్రాద్దా
 యెరాస్కండ - హద్దుమీటి గుబ్బలచుమనచ్చేవు - ముద్దులిచ్చి
 మున్ను ఒడ్దికై యుండలేదో - సద్దుసేయక తేపుసంధ్యకాడ
 రారా || చి ||

అరాణా.—త్రిపుట.

౧౮. అక్కరో ఓర్వనివారు సర్వసుఁడుగాఁడని - ఆడుకొంటే
 ఆడుకొనేరు|| మ్రొక్కతగినవాని ముద్దుమాటలవాని - మువ్వ
 గోపాలసామిని - ఎవరైనగాని|| అ|| ఇంతిరోవాఁడిండువచ్చి -
 యెలమికొఁగిలింతే - యెంతోబడలికదీటునే - వశముగాని
 కంతుతాపము చల్లాటునే - ఇంతేకాదునా - సంతసమెల్లచే
 కూటునే - యెవరైనగాని || అ || రామవానిదలచి నపుడే
 అవికక్రిక్కిరిసిగుబ్బ - లేమోరోమ్మెల్ల నిండునే - వానిమా
 టంటే - నామనసుపైపైనుండునే - వానిజూచితే - నవని
 ధులల్పినట్లుండునే - యెవరైనగాని || అ || పూనిమువ్వగోపా
 లుఁడు - పైనిచేయివేసిలేనా - మేనపులకలుప్పలిల్లునే - నాత

శంకరాభరణము.—త్రిపుట.

౧౫. చల్లనాయెసులేరా - నామననెంతో || చల్లనాయెసులేరా -
 సామిమువ్వగోపాల || చ || చెలరేగియదిసీవు చేపట్టుపట్టుక-
 కిలకిలనగుచు వెన్నెలలోరాగా - అలివేణి జేటొకతె ఆకు
 మడుపులియ - పలుమొసలంచుకొనిపడతికియగజూచి || చ ||
 జోడుగూడియదిసీవు సొగసుగాపాడుకొని - వేడుకమీఱగనీ
 వీధికేరాగా - తోడిచెలివచ్చినాతో బిన్నవింపగ - మేడమీద
 నుండిమీ మేలిమిచూచిచూచి || చ || ముదమున అదిసీవు -
 ముచ్చటలాడుచుండగ - అదియేమోపదిరిన్ననగ విని - గదిమిని
 రాకరించికొదనియింపచ్చి - కదసినన్నేలిన ఘనుడ ము
 వ్వగోపాల || చ ||

శంకరాభరణము.—చాపు.

౧౬. దారిజూచుచున్నది - నీచు ప్రియతరళాక్షియాచిన్నది ||
 వారిజముఖనీవు వచ్చేవేళనుకొని - కోరికతో రాజగోపాల
 సామిసీ || దా || వెన్నెలగాయగవేడమీఱమంచి - పన్న
 బాజివిరులసరులుసుగంధము - పన్నీరుచెంబులుపడకింటిలో
 నుంచి - వన్నెలాడితలవాకిటనిలిచినీ || దా || ఏవగనైనను
 ఎందుచప్పుడైన - నీవోయనియెంచి - నిలిచి తిరిగిచూచి -
 ఈవగచిత్తము ఇచటనిలిపినట్టి - భావమెవ్వరికైన బయ్యలైన
 వెఱవకనీ || దా || పచ్చిపచ్చిగాను పదములుపాడుచు - వచ్చి
 గోపాలసామిసీవు - ముచ్చటలాడుచు ముద్దులుపెట్టుచు-
 లిచ్చి కూడుటదలచినీ || దా ||

బేగడ.—చాపు.

౧౭. చిన్ననాడెనాచెలిమిఁ గోరినసామి - సిగ్గల చెటిచేపురా ||
 నన్నె కక్కినమావారెల్లనుండగ - ఉన్నావుసుంతైన ఇదియే
 మిరాస్కండ || చి || కూరుఁడు మాబావచూచితే ఏమానో -
 మేరగాచుమగఁడేమరకున్నాఁడు - కూరిమిగల మామకొలది
 యెఱుఁగలేఁడు - చేరరమ్మనేవుచెల్లదుదొరవైన || చి || తిల
 కింపతోడికోడలు మంచిదికాదు - పలుగాకిమాయత్త పరువై
 తే తెలియచు - ఇలువిడిచినానవతి ఇట్టట్టుకదలచు - చలము
 సేయనీకుసమయమానా ఏరా || చి || పద్దులేలరజాము ప్రాద్దా
 యెరాస్కండ - హద్దుమీటి గుబ్బలమమవచ్చేవు - ముద్దులిచ్చి
 మున్ను ఒద్దికైయుండలేదో - సద్దుసేయక తేపుసంధ్యకాడ
 రారా || చి ||

అరాణా.—త్రిపుట.

౧౮. ఆక్కరో ఓర్వనివారు సరసుఁడుగాఁడని - ఆడుకొంటే
 ఆడుకొనేరు || మొక్కత్రగినవాని ముద్దుమాటలవాని - మువ్వ
 గోపాలసామిని - ఎవరైనగాని || అ || ఇంతిరోవాఁడిందువచ్చి -
 యెలమికొఁగిలింపితే - యెంతోబడలికదీటునే - వశముగాని
 కంతుతాపము చల్లాటునే - ఇంతేకాదునా - సంతసమెల్లచే
 కూటునే - యెవరైనగాని || అ || రామవానిదలచి నపుడే
 అవికక్కిరిసిగుబ్బ - లేమారొమ్మెల్ల నిండునే - వానిమా
 టంటే - నామననుపైపైమండునే - వానిజూచితే - నవని
 ఘులబ్బినట్లుండునే - యెవరైనగాని || అ || పూనిమువ్వగోపా
 లుఁడు - పైనిచేయివేసితేనా - మేనపులకలుప్పతిల్లునే - నాత

మిరేచ - వానికేబిరుడు చెల్లునే - వానిగూఁడిన - మానస
మెంతోరంజిల్లునే - ఎవరైనగాని || అ ||

అథాణా.—చాపు.

౧౯. ఎవతెతాళునమ్మా - ఈనడతల - కేమందునేకొమ్మ || సవతి
యుగోపాలసామికెక్కవేమో - యువిదనావలెనదియొక తె
కలకాల || మె || అక్కరోనేవాని కాకు మడుపులీయ -
గ్రక్కునవాఁడునా కన్ను లడ్డముఁజేసి - పుక్కిటివిడెము
అబోటికొనగిమోవి - నొక్కితె అలదానినోరుఁ జూచి
చూచి || ఎ || పసిదానసునాపాసుపుపైవాఁడు - ముసుకుఁ
బెట్టుకనోక మూలను బవళించి - నిశివేళలో అలనీరజసేత్రి
లో - గుసగుసమనిపలుకుచుముద్దులాడితే || ఎ || కేవగలనితెలి
యలేకవారిద్దఱు - ఈపడకింటిలో కాపురమైయుండి ఆప
డతికి సుంతకోపముగలనాడు - గోపాలుఁడు నన్నుగూఁడ
వచ్చుచుంటే || ఎవతె ||

కళ్యాణి.—చాపు.

౨౦. నామనసువంటిదే నీమనసైతే - నామోముఘల మీఁడేరురా ||
వేమాలుచెఱకున పండుపండినట్లు - వేడుకలినుమడించురా
ఓరివరద || నా || ఊరకుండలేకగోరనేమి వ్రాసిననీరూపుగా
నిల్చురా - నేనె - వ్యారితోముచ్చటలాడఁబోయిననీ - పేరే
జుందుగాఁదోచురా - ఏరా కను గూర్చి మేల్కొంచినంత
నేనా - యెమటనున్నట్లుండురా - ఓరి - ఈరితి నామోవా
మిదిసీకే తెలియురా - ఎవరితోవిన్నవించురా - ఓరివరద || నా ||
మేడయెక్కుచు తిరిగి - నీడఁజూచిన నాలోడ వచ్చినట్లుం
డురా - శ్రుతి - గూడినిను బేర్కొని సాడినంతనేనాలోడ

బొడినట్లుండురా - ఆడినమాటకుధ్వనినీవుప్రతిమాట - లాడిన
యట్లుండురా - ఈడులేనివలపు ఇదిసీకే తెలియురా - ఎవరి
తో విన్నవించురా - ఓరివరద || నా || వినరా నాయాహ్లాద
మెపుడుసీకాఁగిట - పెనగొన్నట్లునేయుండురా - నా - మన
సున పెరుండేవివరదా యని తలచిన - ఎనసికూడినట్లుండు
రా - ననుబోటిసతులెల్ల నీవు నాసఖుఁడంటే - వినసంతోష
మైయుండురా - ఎనసినతమిమర్మ రుదినీకే తెలియురా - ఎవరి
తోవిన్నవించురా - ఓరివరద || నా ||

సావేరి.—రూపకము.

౨౧. తెలిసెనురా - నీ తెఱఁగెల్లనునేడుచక్క || తె || ఎలమనినన్నే
లినప్రాణేశ శ్రీవేంకటేశ - తలపున నన్నెంచవేర - తప్ప
తంటలెల్లనేడు || తె || మాటలపస దానింట మానంబేనా
యింట - ఆటపాటదానింట అలుకలెనాయంట - జూటున
గలెనాయంట సొగసెల్ల దానింట - నాటకములె నాయంట
నమ్మికెల్ల దానింట || తె || పోడిగములు దానింట - పొడిచూ
పులునాయంట - వేడుకలునుదానింట వెగటులునాయంట -
ప్రౌఢతనముదానింట - పగలెల్లను నాయంట - ఊడిగములు
దానింట వట్టి నెనలెనాయంట || తె || మఱియాదలు దానింట
మటుమాయలు నాయంట - సరసములే దానింట సాకులునా
యింట - చిరుమతీవిధానింట చిగువెల్లనునాయంట - ఎరసు
భములెదానింట - వట్టిభ్రీమలెనాయంట || తె ||

పంతువరాళి.—రూపకము.

౨౨. వద్దంటేనేవంటివా - దానింట్టికిపో || వ || వద్దంటేవినకదాని
వలనుజిక్కిమేనుచిక్కి - సుద్దులన్ని తెలిసియుండ్లి హద్దువొటి

దానింటికిపో ॥ వ ॥ పదుగురిని పడకింటిలో కదలకనేదాచి
 పెట్టు కొదవతేరగాండ్రను తనకోకలో ఇమిడించు - ముదము
 మీఱ తనకొప్పునముడిగొను ఒరులకుదెలియక - సదయుండ
 మందులమారని సామినీకుదెలిసియుండి ॥ వ ॥ రాతిలోతానార
 దీసు - రతులకుబల్మేటి యంచు - ప్రితితోడ నటనసేయు
 ప్రియులతోడను - ఘాతకమునకొడిగట్టును - గయ్యాళినిమఱ
 పించును - ఏతకోలకుసమమే అదిభూతకియని తెలిసియుండి ॥
 వ ॥ విందుననీకు మందుఁబెట్టే సుందరియని పలువిధముల -
 సందుననే దెలిపినదెల్ల వెందుఁ బోయెరా - అందగ తైవలెదో
 చును ఔరాగోపాలదాని - పొందుగోరివచ్చిన వారందఱికి
 నామముఁబెట్టు ॥ వ ॥

నాథనామక్రియ. — త్రిపుట.

౨౩. అయ్యయ్యో వెగటాయేనే - నాసామికి ॥ పయ్యెదమీదఁజేరి
 పవళించియుండే నాసామికి ॥ అ ॥ వెలదినామోముఁకొప్ప -
 వేయకకనుగొనుచుండి - కలయనిండుసంధ్య చీకటినొందితే -
 కలికినీసుద్దుమోము గానరాకయుండునని - తెలిపిప్రాద్దుండ
 గానే - దీపముదెమ్మనేసామికి ॥ అ ॥ ననబోణివివమ్మ
 నాపైచాలప్రేమచే - తనదంతమున నాయభరమునొక్కి -
 మొనసిమాటలాడితే మోవి విడువవలెనని - అనుమానమున
 నైగలాడుచుండేసామికి ॥ అ ॥ మదిరాక్షివివమ్మ మామువ్వ
 గోపాలుఁడు - నిందురించితే కాఁగిలివదలీనని - పదరిశయ్య
 మీది దుప్పటికొరగులునాలుగు - ముదముతోగట్టిగా ముడి
 గొనుచునే సామికి ॥ అ ॥

ఆహిరి. — చాపు.

౨౪. ఏమినేతునే - ఓయచ్చునే ॥ నే ॥ ఏమినేతునేవెన్నెలకొకల -
 తెట్లార్తునమ్మమ్మనే ॥ నే ॥ కలకలరవములు చిలుకలపలుకులు -
 సోలపుచునామది యులుయులుమనీనే - అశులచేనశుకును
 సోలపులవలచితి - తెలతెల్ల వాఱదేచిలుకలకొలికి ॥ ఏ ॥ మింట
 చందురునన్నంట్టికొయగా - ఒంటినుంటేరాదుకంటికినిమర -
 తుంటవిట్టుఁడునన్ను కంటగించినాఁడు - వింటివటేకలకం
 ఠిరోనేడు ॥ ఏ ॥ అందమైన మామువ్వగోపాలుఁడైన రంగేశుఁ
 డరిగనోగాక - మందలించివాని నిందుతోడి తెచ్చి - పొందు
 నేయగదవే చందనగంధి ॥ ఏ ॥

పున్నాగవరాలి. — చాపు.

౨౫. ఏలఒంటిగా నినుపామ్మంటినే - ఏమందునేకామినీ ॥ గాలి
 శంకయు సోకినటులనుదోచీని - బాలరోధూర్తగోపాలునిం
 టికి ॥ ఏ ॥ చీకాకుపడి మేనుచిక్కి - తొమ్మదరగ - వాకున
 తదబాటుకలిగెనుగా - చీకటిలోనల్లగా కండ్లపడిబాగా -
 నీకేమితోచక ఇట్లయితివోవేగ ॥ ఏ ॥ నీవిటుసోలుచునిట్టూర్పు
 లిడగానే - మోవిగాయమేమిముదితరోచూడవే - కావలె
 ననిఇట్లు కఱుకుకొందువానీవే - ఆవహించినదయ్య మాక్ర
 మించినదో ॥ ఏ ॥ వేవేగననుఁగూడు ధూర్తగోపాలుఁడు -
 ఆవాకుకతానట్టే మఱిచినాఁడా - ఏచగతోచక ఏమిచేసెద
 చూడు - నావలెనే నీవు కావలెనా ॥ ఏ ॥

పున్నాగవరాలి. — త్రిపుట.

౨౬. నిన్నుఁజూడగలిగెనా ఇన్నాళ్లకు ॥ నిన్నుబాసి నాలుగైదు
 నెలలాయే మువ్వగోపాల ॥ ని ॥ నిన్న రేయికలలో నాకన్నులఁ

గట్టినట్లుండ-వెన్నుఁడానేమేలుకొని వెదకికొనక - కన్నీళ్లువే
పైటదడిసి - కరగించితనొందితి నన్ను నీవుదలచితివో - నా
నోముఫలమేమో || ని || విడమని అన్నమని - వేడుకనినిదురని
ఎడబాసినదిమొదలేమిలేదుగా - అడవిలోప్రొద్దుగూకి - అంధ
కారమైనవానలో - తడిసిదోప గాననిదానివలెనున్నతనకు ||
ని || కన్నవారాడుకొనేది - కన్నెలునవ్వుకొనేది - విన్నావో
వినలేదో - వినుమొక్కవిత - నిన్నుఁగూడినది మొదలు
నీతోడిదే లోకమని - యున్నాను వేటొకటై - యుండదు
మువ్వగోపాల || ని ||

ఘంట. — ఆదితాళము.

౨౧. ఏలవలచితి నోయమ్మా - ఎట్లావేగింతునేకొమ్మా ఈలాగొట
యెఱుఁగనైతి - యదుగిరిచెలువరాయనిపై || ఏ || ఉన్నచోట
నుండనీమ - ఒరగుపైనిఒరగనీమ - అన్నమాహారములేను -
ఆనపాలులేనెచ్చెదు || ఏ || చలువలై లేపైచదాయె - జాబులెం
తోమొనలాయె - నిలుపరానిమోహమాయె - నిట్టూర్పులగ్గల
మాయె || ఏ || తలపువానిమీదనాయె - తలవాకిలేళ్లాయె - పలు
మాఱుగలసినమువ్వగో - పాలుఁడొచెలువరాయనిపై || ఏ ||

భూపాలము. — చాపు.

౨౨. ఎంతోమనసున ఎంచియున్నందుకు - ఇంతలోనేకోడిగూసెను
రాసామి || ఎం || కంతునిగన్నచక్కనిమువ్వగోపాలా-కొంగిలిం
చియొక్కముద్దీరసామి || ఎం || మంచముపైమనమిద్దఱుఁజేరి -
మఱిమఱివింతలనేయఁగోరి - మంచిగంధమునే తెచ్చితిమాటి
మనయెడల నిర్దయముమీటి || ఎం || ఆకుమడుపులందిచ్చి
తినాపోని - అధరపానమైనజేసితి నా - సోకినదానికిసఫలము

సేనా - సంభ్రమమాయెనాససలియిదేనా || ఎం || కోరినకోరిక
చెల్లకపోయెను - కోపముఁజేసినఫలమేమాయెను - మారుబారి
కిటువేసారనాయెను - మంచిది - కూడకనిన్నెడవాయెను || ఎం ||

సురటి. — త్రిపుట.

౨౩. ఇంచెంచువచ్చితివిరా - అలదానియిల్లు - ఈనీధిగాదుపోపో
రా || మందరగిరిధరుఁడైనమాకస్తూరిరంగేశ - కుందరదనమది
గోరియించువచ్చితివి || ఇం || హెచ్చెనవెన్నెలలో - ఇల్లు
దెలియకనీవు - మచ్చకంటినిదగిలిమైమఱచినావో - మచ్చిక
తోడుత నీమనసుచల్లగఁజేసి - గ్రుచ్చికొంగిలిచ్చిన కోమలి
నేఁగాను || ఇం || నడిరేయిబామువేళ నాతినీవుమగూడి - నడు
చుకొన్న చిన్నెలుతెలిసెరాజానా - నడివడిగా వీధిలోవచ్చి
నామఱవిక - ముడివిడువవచ్చేవు ముచ్చువానివలెనే || ఇం ||
మదనలాహిరిమించి మదహత్తిపలెజూచెదవు - కస్తూరిరంగ
చేపట్టకురా - మదనకేళిగూడిమఱతరెట్టించెదవు - ఉదయ
మాయెనులేరా - యువిదయెమరుమాచీని || ఇం ||

క్రీరస్తు.
త్యాగయ్యగారికృతులు.

౧. దేశికత్తోడి.—రూపకము.

పల్లవి. నీ సా నీగాగాగా || మా,, | పా,,పామా || ధాధా |
 రాఆ | జువెడలె || జూ,, | తా,,లము || రా ఆ |
 పా,, - పాధప || గాగా | మాగారీసా || (౧) || ధా,, | నిసా,, -
 రే,, - ఏకల || స్తూడః | రి రం X || (౧) || రా,, | రె ఏ -
 పాధప || (౨) || ధా,, | నిసరిస - నిధధా || నీ ధ ప | పా - మX
 ఏ కల || (౨) || రా,, | రెఎఎ- ఎఎ క || స్తూడః | రి - రం
 రీసా || (౩) || ధాధా | గారీసీధా || నీ ధ ప | పా - మగరీసా ||
 ౦ X || (౩) || రా ఆ | రే ఏవక || స్తూడః | రి - రం X ||
 (౪) [నీ]
 (౪) [రా]

అనుపల్లవి. పాధానీధాపామా||ధాధానీనీసాసా||నీసా | నీ- రీ
 తే ఏజినె ఏ క్కి||సా ఆమంం త ||రాఆ | జు-లూ
 సానీ|| ధాధా | నీధాపామా|| గా,, | గాపా,,మా|| ధాధా | నీనీ
 ఊడి|| X ము | లుసేయ X || తే,, | జ రి,,ల్లు || న ప | ర ఆ
 సాసా|| నిసని రీసా-ని సధాధా|| ధాపా | గాగా-మగరి స|| [నీ]
 త్నపు || దిఇఇఇవ్య-భుఉఉ ప|| ణ ము | లి డి-రంX|| [రా]

చరణము. గాగా | పా,,పామా|| ధాధా| ధాధాధాధా|| పా,,
 కా ఆ | వే,, రీ ఈ || తీ ఈ| ర మున సు|| పా,,

ధాపాధామా|| గాగా | మా-గారీసా|| నీసా | నీ-గాగాగా|| పా,,|
 వ న మ గు|| రం ౦ | X -పురి ని|| క్రీఈ|ఈ-వె లయు|| చి,,|
 మా-ధాధాధా|| పధనీ | పధనీ - ద పమా||ధా,, | పా,,|| పాధా|
 త్ర - నీ ధ లో|| వెఎఏ | ఎఎఏ-వ్కలగా|| రా,, | గా,,|| సే ఏ |
 నీధాపామా|| ధాధా | నీసాసాసా|| నీసా | సారీసానీ|| ధాధా |
 వ న క ని|| సు రు | లువి రు ల || చేఏ | ప్రేఏమసు|| పూడః |
 నీధాపామా|| గాగా|పా,,పామా|| ధా,, | ధా- నీనీసా|| ని స రీ
 జిం ప X || భాఆ|విం,, ౦ చి|| త్యా,,| X-రాఆజు|| బాఅఅ
 స | నిసధాధా,,|| నీధప | మా-గారీసా|| [నీ]
 ఆ | డల X వై,,|| భోఃః | X -రంX || [రా]

౨. ధన్యాసి.—రూపకము.

పల్లవి. నీధా | పా -మాగామా || పా,, | పా,, - ధపమా ||
 శ్యాఆ | మ - సుం ద || రాం,, | ౦,, - Xఅ ఆ ||
 (౧) || పా,,నీ,, - ధధపమ || (౨) || పా,, | సా,, - నిధపమ||
 (౧) || రాం,,౦,, - Xఅఅఅ || (౨) || రాం,, | ౦,, - Xఅఅఅ||
 (౩) || పనిసరి | సా - నిసనిధపమ || (౪) నీ ధా | పా - మాగా
 (౩) || రం౦౦ | ౦ - ౦౦Xఅఅఅ || (౪) శ్యాఆ | మ - సుం
 మా || పా,, | పాగామాపా || నీ,, | సా రీ నీ,,|| సా,, | సాంస
 ద || రాం,, | X స క ల || శ,, | క్తియునీ,,|| వే,, | ఏ ఎఎ
 సా - నిధపమ || (౫) || పనిసరి | సని - ంసని ధపమ || (౬) || గా
 ఏ - రఅఅఅ || (౫) || వెఎఎ | ఎఎ - ఎఎరఅఅఅ || (౬) || వే
 ంస ! నిసరిస - నిధపమ || (౭) నీ ధా | పా - మాగామా|| పా,,|
 ఎఎ | ఎఎఎఎ - రఅఅఅ || (౭) శ్యాఆ | మ - సుం ద || రాం,,|

మపగా - రీసా || గమపని | సా నీ గా,, || మగ్గ రీ రీ | ససనిని - ధ
 గలస - కల || శలలల || క్తియనీ ,, || వెఎఎఎ | ఎఎఎఎ - రల
 పమ || (౮) [నీ ధా | పా]
 అల || (౮) [శ్యాత | మ]

అనుపల్లవి. ,, గా | గాగాగామగ్గ || గాగీ | సా - సనిసాసా ||
 ,, తా | మ స రహిఇ || త గు | ణ - సాంంద్ర ||
 గ్గ రీ రీ స | సని - నిధధ పపా || నీ ధా | పా - సా నిధపమ || [నీ
 ధలరల | నుఉ - వెఎలలయ్యు || రాత | మ - చంద్రలలల || [శ్యా
 ధా | పా]
 త | మ]

చరణము. ,, పా | పాపా - పధపమ || గాగా | పమగా - రీసా ||
 ,, మ | స్ట జ - నలలల || మ ద | విఇదా - ఆర ||
 ,, నీ | సాగాగా,, || గమపా | మా - పా,, పా || ,, గా | గాగా
 ,, శి | స్ట జ నా,, || నంం | ద - క ,, ర || ,, ఇ | స్ట జై
 మగ్గ రీ రీ || సాగీ | నీసా,, సా || గ్గ రీ రీ స | సని - ని ధధపపా || నీ
 ఇఇఇఇ || వ మ | నీవే ,, ర || ఇఇలల | నుఉ - త్యలలలగా || రా
 ధా | పా - సానిధపమ || [నీ ధా | పా]
 త | జ - వేరలలల || [శ్యాత | మ]

3. సూర్యకాంతము. — ఆదితాళము.

పల్లవి. ,, స రి గా రీ - గా,,,, - గమ | పా,, పామా | మాపమ
 ,, ముద్దుమోడి - ము,,,, - ఎ ఎ | లా,, గు చె | లంం
 గా - మగరి స || నీ (౧) స రి గా రీ గా,, - గమపధ | నిస - సనీ
 ౦ - గెఎనొబ || ఓ (౧) ముద్దుమోడిము,, - ఎఎఎఎ | ఎఎ - లత

ధధా | పాధ పమాపమగా - రి స || నీ - ధ ధ నీ ,, - శ రి గ రి -
 గుచె | లంంంంం గె - నొబ || ఓ - ముమలె,, - ట్లలలల -
 రిగమగ | గ మపధా - ధ పమ | గా,, - రిగ రి - రి || సని(౨) [స]
 కలనిఇ | మొబబబ - హింం | చి ,, - ఇఇఇ - రొ || ఒబ(౨) [మ]

అనుపల్లవి. ,, ధధాధధానీ - ధని స స నిసా | ,, రీగ్గ రీ |
 ,, క ఆ ద్దనుచు - నుఉఉ - చిర | ,, కలలము |
 గామాగా - రీ స || సా - నినీధధా - పధనిస - నీనిధ | ధ ప -
 హృదయ - ముఉ || ఉ - కరగి క - రలగిఇ - నిఇఇ | ల్చుఉ -
 మమాగగా | రీగామాపమ - గా - రి స || నీ [స]
 వాత రి క | దుఉటలల - రా - ముఉ || ని [మ]

చరణము. ,, పపాపపా - ధాధా - పధనీ | ,, ధ ధాపపా |
 ,, మన సుని - ర్మ ల - మలగు | ,, ధూడిసుర |
 మ పధా - పా,, || ,, - మమాగగా - రీ గామాపమ - గగరిస |
 కృఉ త - మో,, || ,, - మంచిపూ - జాత ఆ ఆ ఆ - ఫలలల |
 నీ - ధనీ స రీ | గమపమ - గ రిసా || ,, - ధధాధధానీ - ధని
 మొ - తొలరటి | త ఆపల - మొబబబ || ,, - ఘన నిధ దే - ఎఎ
 స - ని సా | ,, - రీగ్గ రీ | గామాగా - రీ స || సా - నినీధధా -
 ఎ - హుని | ,, - జననస్వ | భా ఆ వ - మొబబబ || ఓ - ధనపతి -
 పధనిస - నీనిధ | పా - మమాగగా | రీగామాపమగా - సరి ||
 సలఖుఉ - డైఇఇ | న - త్య ఆ గరా | జాత ఆ ఆ ఆ ర్చి - తల ||
 నీ [స]
 త [మ]

౪. భైరవి.—రూపకము.

పల్లవి. నీసా | రీ,, రీ రీ || గారీ | గారీగా,, || ,,గ మ | పా
 ఉప | చా,, రము || జే ఏ | నేవవా,, || ,,రుఉ | న్నా
 ,,ధాపా || గాగా | మపగా - గరి, రి, స || (౧) || ని స రి గ |
 ,, ర ని || ము | వేలక - రలలల || (౧) || మలరుఉ |
 మా - మగా రి స || (౨) || స రి, గా | రి గమా - గమపా ||
 వ - క ఆ రలల || (౨) || రుఉఉ | న్నల ఆ - రల ని ||
 మపని ని | ధప - మపమగ రి స || (౩) || ని స రి గ | రి స రి స - ని
 మలరుఉ | వల - కల రలలల || (౩) || జేఎఎ | నెఎఎఎ - వ
 సధా || ని స రి గ | మామా - గరిసా || పామగ | రీ - గమగ - గ
 అల || రుఉఉఉ | న్నా ఆ - రలని || మ రుఉ | వ - కలల - ర
 రి స || (౪) నీసా | రీ,, రి గ మ ప || పమగమ | పమగా - రీసా ||
 అల || (౪) ఉప | చా,, రలముఉ || జేఎ ఎఎ | నెఎఎ - వా ఆ ||
 ని స రీ | రి స నీ - ధాపా || మప స ని ధప-మపమగ రి స || (౫) [ని స]
 రుఉఉ | న్నల ఆ - ర ని || మలరుఉవల-క అరలలల || (౫) [ఉప]

అనుపల్లవి. నీ నీ | సా,, రీసా || రి స నీ | ధపమా - పధ ని స || గరి
 కృప | కా,, వలె || నలని | నెఎఎ - నిఇఇఇ || కిఇ
 రి స | స ని ధప - స ని స ప || ధప మ ప | పమగా - రీసా || [నీసా]
 ఇఇ | ర్నిఇనిఇ - బలలల || అలలల - మం ౦ - ఉగ || [ఉప]

చరణము. నీ నీ | నీనీ నీ,, || ధనిసా | సనిధా - పామా || మా
 వా ఆ | కిటనే,, || పలది | లలము - గా ఆ || వా
 మా | సా,, ధాపా || మాగా | పామాధాపా || ,,మప | ధాపారీ
 ఆ | తా,, తృజ్జ || దుఉ | న్నా ఆ ఉ ని || ,,శ్రీజ్జ | క రుల

సా || సనిధప | ప మగా - రీ సా || ,,నీ | ధా - ని స రీ సా
 గు || నిఇఇఇ | త ౦౦ - మ్ములు || ,,చే | రి - యుఉఉఉ
 రి గమప | మగమప - గారీ,, నీ | నీ ,,నీ నీ || ధనిసా | స నిధా-
 న్నలలల | అలరల - నిఈ,, ఏ | కాం,, తము || నలను | చాలల-
 పధపా || మా - మా | మామా - పాధా || ప ధ నీ | ని ధ నీ -
 నలకి || ఈ - యే | ర్పాడి - యుఉ || ఉఉఉ | ఉఉన్న -
 సాసా || ,,స ని సా - సనిగారీ || ని స రీ | రి స నీ - ధాపా || ని స రీ |
 ద ని || ,,శ్రీఇకాం - ౦౦ రల || పలమ | లెఎఎ - ల్ల ను || శ్రీఇఇ
 రి స నీ - ధాపా || మపనిని | ధప - మపమగ రి స || [నీసా]
 త్యల ఆ - ఆ గా || రలలల | జల - ర్పిఇతలలల || [ఉప]

౫. దేవక్రియ.—ఆదితాళము.

పల్లవి. దా,ని - పా,మ - మామగగా - రీగ రి | సా,,,, - ప
 నా,టి - మా,ట - మార అల - చితిఇ | వో,,,, - ఒ
 మ | గ రి స - రీ గమని || (౧) సని దని - పా,మ (౨) || స రి స ని
 ఒ | ఒఒఒ - రామచిన్న || (౧) నలలటి - మా,ట (౨) || నలలల
 ద ని - పాదపపామామా - మగగరి - స రిగరి - పమగరి | సా(౩)
 అటి - మాఆలల ట మా - రలలల - చిఇఇఇ - తిఇఇఇ | వో(౩)

అనుపల్లవి. ,, నీ స రీ - రి స - సమ - మగగారి రీ | ,, రి
 ,,మాటిమా - టిఇ - కిఇ - నలలపఇఈ | ,,మ
 గ మమగ | రీ గరి రీ, - సా రి గ రీ || స రి గ రి స రి (౧) | ,, రి గ
 అన్ననల | జేఎఎ, - యుమఉఉ || ఉఉఉఉఉఉ (౧) | ,,మల

మమగ | గామగగా, గ రీ || మగమా, ర - గా మగగా, గ రీ |
 న్ననల | జేవవ ఏ, యుచు || ఏ టి కీ, ఇ - యొబబబ, చన |
 ససాస ని | స ర గ ర - మగగా - గ ర రీ || [సరస నిధానీ]
 నిభాగ్యల | ముఉనిఇ - ఇఇఈ - దలమ || [నలలలలటి]

చరణము. మగమనిధా - పథ ప స-స ని నీ - నిధధా | నిని
 తరుణుల - బలగుఉ-ఉఉఉ - నలల | ర్న
 ధమా - మామ గ గారీసా || ధసధసా - రిగ మగ - రిగ గ ర రీ |
 ముల - జూచుఉఉవేళ || చరణము - లలమఉ - గనిసేవ ఏ |
 రిగమధా | ధపనీ - నిధపా ||
 కరగుచు | సేవ ఏ - విం ప ||

కరుణతో - నెనరుతో - పరమానందముతో - నిరతంబుగ శ్రీ -
 త్యాగరాజు నిరుపాధికుడై - అర్చించు [నా]

౬. పూర్ణ వక్షమము. — ఆదితాళము.

సల్లవి. మగమా, గా | మగగ ర రీ - సా | గారీగా ||
 శ్రీ, మా, ని | ని ఇఇఇఈ - మా | నోఓహ ||
 మా, గారీసా, నీ | నీపా, - నీ | సా - నీ సా || గా,
 రా, - చి రకా, ల | మనా, - మా | ట - యొక || టి,
 రీ, (౧) గా, మా, గా | మగగ ర రీ - సా | గారీగా ||
 రా, (౧) శ్రీ, మా, ని | ని ఇఇఇఈ - మా | నోఓహ ||
 మా, - నీ, సా, నీ | పా, మా, - నీ | నీ, - నీ || సాస ని
 రా, - వే, మా, రు | బ, ల్క, - జా | ల, ల, ల || రాలల

పమ (౨) ససాని - ప సామ - గరి | మగగ ర రీ - సా | గా
 అల (౨) శ్రీఈఇ - మ అ అ - నిఇ | ని ఇఇఇఈ - మ | నో
 రీగా || మా, - గారీసా, నీ | నీపా, - నీ | సా నీసా ||
 ఓహ || రా, - చి రకా, ల | మనా, - మా | ట యొక ||
 గా, రీ, [గా]

టి, రా, [శ్రీ]

అనుపల్లవి. నీ, సా, గా | రీ, - రిగ | మా - రిగ
 శ్రీ, మ, తు | లా, - నిఇ | ఈ - సాబ
 మా - సా || సా - గ ర రీ - సా నీసా, మా | నీ నీ, - స ని |
 ఓ - ద || రు - లుఉఉ - సేయురీ, తి | పాదా, - సెవ |
 పమ - గా, రీ || రీసారీ [గా]
 వల - కో, రి || తిఈని [శ్రీ]

చరణము. మగమా, గా | నీనీ, - సా | నీపా,
 ధ ఆ ర్కా, ద్య | ఖల, - పు | రుషా,
 మా || మ గ గా, - గామా నీ, సా | మగగ ర రీ - నీ | సా - గా
 ర్క || ముఉలు, - దా ఆ శా, ర్కా | ని ఇఇఇఈ - రూ | ప - మ
 రీగా || మా, - నీ, సా, గా | రీ రీ, - రిగ | మా - రిగ
 అబ్బి || న, - మ, ర్క, బు | వేరే, - యుఉ | ఉ - ఉఉ
 మా - గా || గ ర రీ, - సా నీసా, మా | నీ నీ, - స ని | పమ -
 ఉ - న్న || దిఇఈ, - మతన్ని, మ | మిక, - త్యల | గల -
 గాగా - రీ || సారీ, [గా]
 రాఅ - జ || సుత, [శ్రీ]

2. కన్నడగొళ. — రూపకము.

పల్లవి. మాగా | సా - రీ గామా || మాపా | పా,, - నిధధప ||
 సా X | సు - జూడడ || త ర | మా,, - నిఇఇఇ ||
 (౧) || మాపా | నీ,, - నిధధప || (౨) || మాపా | సా,, నిధధ
 (౧) || త ర | మా,, - నిఇఇఇ || (౨) || త ర | మా,, నిఇఇ
 ప || (3) || మాగా | సా - రీ,, గా || మాగా | సా,,,,,, ||
 ఇ || (3) || సా X | సు - జూ,,డ || త ర | మా,,,,,, ||

అనుపల్లవి. పానీ | సాపా - నీసా || రీ గా | మా,, గాసా ||
 ని X | ని X - మను || సుక | పో,, ఓ ల ||
 ఠ గ మ గ | సా - సానీనీ || నిధధా | పా - స నినిధ ధ ప || మా]
 యుక్తగతి | మ - చే ఏ ఏ || మెవర | యు - మొడిబడి ముక్త || సా]

చరణము. సాపా | పా,, ధామా || గాసా | రీ గామా,, || మా
 అ మ | రా,, ర్పి త || ప ద | యుగ మో,, || అ
 గా | సా,, నీసా || రీగా | మాపాపా,, || పానీ | సాపానీ సా ||
 ధ | య,, ప్రద || క ర | యుగ మో,, || క మ | నీ ఈఈయ ||
 రీగా | మా,, గాసా || ఠ గ మ గ | సా - సానీనీ || నిధధా | పా - స
 రను | నిం,, ది త || కాఅఅఅ | మ - కాఅమ || రిఇపు | సు - త
 నినిధధప || [మా]
 అనిఇఇఇ || [సా]

2. పరబింబ సమాధరమో - వసుళ సుమంబుల యురమో - కర
 ధృతశరకోదండ - మరక తాంగ - వరమైన [సా]

3. చిరునవ్వుల ముంగురులో - మరికన్నుల తేటో, వరత్యాగరా
 జార్పిత - వందనీయ యిటువంటి [సా]

౫. హరికాంభోజి. — ఆదితాళము.

పల్లవి. ,, ధానీసా,, సనినిధధా | పాధా - సాధానీసని | ధానిధ
 ,, ఎంతరా,, నిఇఇతన | కంత - పో ఓ ఓబబ | ఓ బబ
 పాధప మా - గమ || పధప - గ మా - గమసా - మ ప ధ నిసా -
 ఓ బబ ఓ - నిఇ || ఇఇఇ - చింత - విశ్చీఈ - దుఉఉఉవ -
 మ గ గ ర | సా,,,, ధా | నిసాని - ధ నిస ని - ధ నిస ని || ధ ని ప
 రాఅఅఅ | దా,,,, శ్రీ | రాఅ అ - మఅఅఅ - అఅఅఅ || అఅఅ
 [ధా నిసా]
 [ఎం తరా]

అనుపల్లవి. ,, నీ సా - నీ సానిసరీ రీ - ఠ సనిస | రీ - ఠ గ రీ
 ,, అంత - కాఅఅఅఅ రి - నిఇఇఇ | ఈ - చెంత
 సా | సా - సనినీ నీ ధా || ,, నిధప మధా - ధా,, ధ సా | సా -
 జే | ఏ - రిఇఈహను || ,, మంతుఉడై - ఈ,, కొబలు | వ -
 నీసని - ధానిధ పా | గమపా - ధనిసనిధనిసని || ధ నిప [ధా]
 లేఎవ - ఏ ఎవ ఏ | ఎవ ఏ - దఅఅఅఅఅఅ || అఅఅ [ఎం]

చరణము. ,, సా, ససా - సా - ధ నిధ - నిసా | ,, ఠ రీ స
 ,, శే, ఘడు - శి - పుఉఉ - నికీ | ,, భు ఉుఘ
 సా | నీసనినీ - నీ ధానిధ || ధా - నిధపమధా - ధా,, ధ నిసా |
 దు | అఅఅ అ - శ్మృణాఅఅ || అ - వెఎషిఇయై - ఈ,, వెఎ ల |
 సా - నీసనిధానిధ - పా | గమపా - ధనిసని - ధ నిసని || ధ ని
 య - లేఎవ ఏ ఎవ - ఏ | ఎవ ఏ - దఅఅఅ - అఅఅఅ || అఅ
 ప [ధా]
 అ [ఎం]

- 2. శిష్టుడు మానివ-రిష్టుడు గొప్పవ-సిష్టుడుహితుడుగాలేద||[ఎం]
- 3. నరవరనీకై - సురగణములువా - నరులై గొలువగలేద ||[ఎం]-
- 4. ఆగమోక్తమగు - నీగుణములుశ్రీ - త్యాగరాజు - పాడగలేద [ఎం]

౯. హరికాంభోజి.—రూపకము.

పల్లవి. రిగమా | మా - మగగారి || రీ సా | రీగాగా,, ||
 రలత | మ - న అలన్ను || బోడ | వరాల,, ||
 సరిగా | గా - రిగమా,, || ప ధనీ | ధపమా - గారి || [రిగ].
 వెవవ | మ - కొబడ,, || లాబడ | కలత - ఆ ఆ || [రల]

అనుపల్లవి. ధాధా | ధా - ధ నిసనిధ || ధప - ధా | నీ
 చీ ఈ | మ - లాబబబబబ || బబ - బ్ర | హ్మ
 సా,,సా || ధానీ | సరగం - రంసనీ || ధ నిసా | నీధాపా,,||మా
 లో,,బ || శ్రీ త | అలలల - అలల్ప || వంం | తులలో,,||శ్రే
 గా | మా - పా,,ధా || నీ ధా | నీ సా రీ,, || గంసా | రం సనీ -
 వ | మ - మీ,,ర || మెల | గుచుండే,, || విఇరు | దుఉన -
 స నిధా || నిధపా | ధపమా - మగగరి || [రిగ]
 హింం || చిఇన | నిఇఈ - త అలలల|| [రల]

చరణము. పా,, | పాపాపధని ధ|| సనినీ | ధా - ధ పమామా||
 మె,, | ప్పల కఇఇఇ|| కంం | న్ను - తాఅల వు ||
 పమమా | గా - గరిసాసా|| రిగమా | రీ- గమపాపా|| ధా,, | నీ -
 లలల | ప్ప - బఅడగ || విఇఈ | ర్ర- విఇ ఈ గీ త,, | ప్ప-

సానిధపా || ధనిసా | నీ - సా రీ,, || గంసా | రంసనీ - సని
 పలుఉకు || లలల | దు - చుండే,, || త్యలల | గలరా - అల
 ధా || నిధపా | ధ పమా - మగగరి || [రిగ]
 జ || సంం | న్నుఉఉ - త అలల || [రల]

౧౦. సామ.—ఆదితాళము.

పల్లవి. ,,సా ,రిమా - సా,,సాసా | ,, - మపధ - ప మా |
 ,,శాం,తము - లే,,వ క | ,, - సఉఉ - ఖ్యము |
 మ్మాగారీ - రీమగ || గరి (౧) సా ,రిమా - పా,,పా మాపధ |
 లే వ వ - దుఉఉ || ఉఉ (౧) శాం,తము - లే,,వ క అల |
 పధ - ప ధాపమా | మాగారీ - రీమగ || గరి (౨) సా ,రి
 అల - స ఉఖ్యము | లే వ వ - దుఉఉ || ఉఉ (౨) శాం,త
 మా - పామా - ధాసా | ,, - రంససాధపా | ధసధపమగ -
 ము - లే వ - వ క | ,, - సఉఉఖ్యము | లెవవవవ -
 రీమగ || గరి (౩) సరిగరీ - సధసా - రీగాగరి రిస | రీ,, రీ
 దుఉఉ || ఉఉ (౩) సతరస - దఅళ - నాయలలల | నా,, ఆ
 ,, | సారి ససా,,,,||
 ,, | ఆ అలల,,,,||

అనుపల్లవి. ,, ధ ధాపమా - ధాధా - సాసాంస | సా - ధ సా
 ,,దాంతుని - కై ఈ - సవేవ | వ - దాం
 ధ సా | మాగారీ - రీమగ || గరి [సా]
 తుని | కై ఈఈ - నాలల || అల [శాం]

చరణము. 1. ,,పాపాపాపామామాగారీ | ,, స ధాస రీ | రీ
 ,,దా ర సు తు లు ధన | ,, ధా ఆస్యము | లు
 మా - మగరీ || ,, - స సారిమా - పామా - ధాధా | ,, ధసాధ
 ం - డి ఇన || ,, - స ఆ రె కు - జ ప - త ప | ,, సంప
 పా | మాగారీ - రీమగ || X.8 [సా]
 ద | గ లి గి - నఅల || అల [శాం]

2. అగమశాస్త్రము - లన్నియు జదివిన - భాగవతులనుచు -
 బాగపేరైన [శాం]

3. యాగాదికర్మము - లన్నియుజేసిన - బాగుగ సకలహృ -
 ద్భావము చెలిసిన [శాం]

4. రాజాధిరాజశ్రీ - రాఘవత్యాగ - రాజవినుతసాధు - సజ్జన
 రక్షకుప [శాం]

౧౧. కమాసు.—ఆదితాళము.

పల్లవి. ,, ,, ,, పమమా - మగగామా | పా,, ,, - మా | నీ
 ,, ,, ,, సి ఇ ఈ - త అ అ ప | తీ,, ,, - నా | ఆ
 ధానీపా || ని ధపాపధ (౧) || సానిధపధ (౨) | మానీధా -
 మనసు || నాఅఅఅఅ (౧) || నాఅఅఅఅ (౨) | తీ ఈఈ -
 నీ | పా - నీధాపా || సానిధపధ (3) పమమా - మగగాసా |
 నా | ఆ - మన సు || నాఅఅఅఅ (3) సి ఇ ఈ - ధ్ధంం త |
 నీ సా,, - స గ | మా - గ మపాపా || పాధనిధాధని [ధపమా]
 మానీ ,, - యుఉ | ఊ - న్న అ అ సు || రాఅఅఅఅఅ [సి ఇ ఈ]
 అనుపల్లవి. ,, ,, ,, పధనీ - ధనిసానీ | సా,, ,, - ధ ని | సా -
 ,, ,, ,, వఅఅ - తఅఅత్మ | జా,, ,, - దుఉ | ల -

ధనిసా - నీ || ధప - మపామ (౧) | సా,, ,, - గా | మాసా,, నీ ||
 చెంం - త || నెఎ - ఎ ఏ ఎ (౧) | జా,, ,, - దు | ల చెం,, త ||
 స నినీ,, (౨) సా,, సనినీనీ | నీ,, ,, సని | ని ధధప - మగమా ||
 నెఎఏ,, (౨) వ,, ర్ణింంచి | న,, ,, పఅ | లుఉకుఉ - లెఎ ఏ ||
 పాధని ధాధని [ధపమా]
 ల్ల అల ఆ అల [సి ఇ ఈ]

చరణము. ,, ,, ,, సాపాపా,, పా | పధనీ,, - ధని | సా - స
 ,, ,, ,, ప్రేమ జూ,, పి | నఅపై,, - చెఎ | ధ్ధ - మ
 నినీధా|| ధపమా,, - పధనిధ - ధపమాగా | గాసా,, - గా | మా -
 త్రినసు || జెఎసి ,, - ని ఇ ఇ ఇ - మఅహిమ | లె ల్ల,, - ని | ం -
 పధనీధా || ధాపా,, - పధనీ - ధనిసానీ | సాసా,, - గా | మా -
 డఅఆర || జూపి ,, - ఇ ఇ మ - హి ఇ ఈని | ధ య,, - మే | టి -
 సా,, నీ || నీ ని ధధా - సాసా - సనినీధా | ని ధధా,, - స
 కం,, న్న || మాటఅఅ - రామ - చంండ్ర | త్య అ గా,, - ర
 ని | ని ధధప - మగమా || పాధని ధాధని [ధపమా]
 అ | అఅఅఅ - వి ఇ సు || తాఅఅ ఆ అల [సి ఇ ఈ]

౧౨. కన్నడగాళ.—ఆదితాళము.

పల్లవి. ,, ,, ,, రీగా - మా,, పా | పా,, ,, - ని ధ | ధప - ప మ
 ,, ,, ,, ఓర - జూ,, పు | జూ,, ,, - చెఎ | డి ఇ - న్య ఆ
 మాగా || గాగాసా (౧) | పా,, ,, - సెస | ని ధ - ధ పమాగా ||
 ఆ య || మోఅఅ (౧) | జూ,, ,, - చెఎ | డి ఇ - న్య ఆ ఆ య ||

గా గా సా (౨) సా సా సా , సా | స ని నీ , - ని ధ | ధా - ధ ప సా
 మా అ అ (౨) ఓ ర ఘ్నా , త్త | మ అ నీ , - పం | టి - వా అ అ
 మా || మ గ సా , [రీ]
 ని : || కి ఇ క , [ఓ]

అనుపల్లవి. , , , , , పా నీ సా , రీ | రి గ మా , - మ గ | గా సా
 , , , , , నీ ర జా , , క్ష | మ ఉ ను , - నీ ఇ | ఈ దా
 , - నీ || నీ - ని ధ ధా - పా నీ సా , , నీ | ని ధ ధా , - ని ధ | ధా -
 , - సు || ల - కు ఉ డి - నీ ఈ కే , , టి | వ అ వ్రు , - లు ఉ | డి -
 ధ ప సా మా || మ గ సా , [రీ]

దెవ ఎ ల్ప || వే వ వ , [ఓ]

చరణము. , , , , , పా పా పా , పా | నీ నీ , - ని ధ | ధా - ధ
 , , , , , మా న మిం , , మ | కై న , - ని ఇ | కు - త్తా
 ప సా పా || ప మ మా , - పా నీ నీ , - ని ధ | ధ ప మ గ సా - రీ |
 ఒ ఓ చ || లె వ క , - పో యి న , - వ ఇ | న అ మె వ మి - పు |
 గా మా , - పా || పా , , , - పా నీ సా , , రీ | రి గ మా , - మ గ |
 ణ్య రూ , - పా || మా , , , - దీ న ర , , క్ష | క ల్ల అ , - శ్రే ఇ |
 గా సా , - నీ || నీ - ని ధ ధా - పా నీ సా , , నీ | ని ధ ధా , - ని
 త మా , - న || వ - సం - త న గా , , న | లా ఒ ల , - త్య
 ధ | ధా - ధ ప సా మా || మ గ సా , [రీ]
 అ | గ - ర అ అ జ || సు ఉ త , [ఓ]

౧౩. వివర్ధని.—రూపకము.

పల్లవి. సారీ | మా , మా , || మా గా | గారీ సా , || ధా పా |
 వి న | వే , , వ , || ఓ ఓ | మ న సా , || వి వ |

సా , నీ సా || ని ధ పా | మ గ రీ సా నీ ||
 రం , బు గ || నె వ ఎ | దె వ వ ల్ప ద ||

అనుపల్లవి. ధా పా | సా నీ , సా | రీ రీ | మా గారీ సా || ధా
 మ న | నె రిం , గి | కు మా | ఆ ర్గ ము న || మ
 పా | సా నీ సా సా || ని ధ పా | మ గ రీ - సా నీ || [సా]
 ది | పా ర లు చు || చె ఎ డ | వ అ ల - దే వ || [వి]

చరణము. పా , | పా పా పా పా || మా మా | మా - మ గ గా
 ఈ , | న డ త లు || ప ని | కి - ర అ అ
 రీ || ప మ మ గ | గ రి సా - నీ సా || సారీ | మా పా , సా || ధా
 వ్రు || ఇ ఇ ఇ ఇ | శ్వ అ రు - కృ ప || క లు | గ బో , దు || ధ్యా
 పా | సా - సా నీ సా || రీ , | మా గా - గి గ సా || ధా పా | సా
 ఆ | న - భ జ న || నే , | య వె - వ అ ర || త్యా ఆ | ఆ
 నీ - సా సా || ని ధ పా | మ గ రీ - సా నీ || [సా]
 ఆ - ఆ గ || ర అ అ | జు ఉ మ - న వి || [వి]

౧౪. బేగడ.—ఆదితాళము.

పల్లవి. , మా , మ గ గ - మా మా , స పా | , మా , మ గ గ | మా
 , నా , దొ ఒ ఒ - పా ఆ , స న | , నా , దొ ఒ ఒ | పా
 మా , ప సా || , (౧) మా , మ గ గ - మా మా , ప మా ప ధ | ప ధ - మా , మ
 ఆ , స న || , (౧) నా , దొ ఒ ఒ - పా ఆ , స నా అ అ | అ అ - నా , నా
 గ గ | మా మా , ప మా ప ధ || ప ధ (౨) ప మ మా - మ గ గా - మా
 ఒ ఒ | పా ఆ , స నా అ అ || అ అ (౨) న అ ఆ - దొ ఒ ఓ - పా
 పా ధా - ని ని | ధ ప - ప మ మా - మ గ గా | మా పా ధా - ని ని ||
 ఆ స - న అ గ అ అ - న లీ ఆ - దొ ఒ ఓ | పా ఆ స - న అ ||

ధ ప (3) ప మ మా - మ గ గా - మా పా ధా - ధ సే । పా - ప మ
 అ అ (3) న అ ఆ - దొ బ ఓ - పా ఆ స - న అ ఆ - న అ
 మా - మ గ గా । మా పా ధా - ధ సే ॥ పా (౪) సా, గ రి గ - మా
 ఆ - దొ బ ఓ । పా ఆ స - న అ ॥ అ (౪) నా, దొ బ ఓ - పా
 ఘా, ధ పా । ,, సా, గ రి గ । మా మా, ధ పా ॥ ,, (౫) పా ధ ప మా -
 ఆ , స నా । ,, నా, దొ బ ఓ । పా ఆ , స నా ॥ ,, (౫) నా అ అ ఆ -
 మా మ గ గా - మా మా, ధ పా । ,, మ పా, మ ధ ధా । ప ధ ని స ధ పా ॥ ,,
 దో బ ఓ ఓ - పా ఆ , స నా । ,, చె ఏ , ఎ ఏ ఏ । శ ౦౦౦ క రా ॥ ,,
 (౬) సా రీ - ని ధ ప - మ ప గ రీ - స ని ధ ప । సా, ,, - రి స । గ
 (౬) నా అ - ర అ అ - య అ అ - వి ఇ ధ ఉ । లు ,, - వె ల । సి
 రి - ప మ ధ ప - ని ని ॥ ధ ప (౧) । గ రి - ప మ ధ ప - సా ॥ పో
 రి - ఒ బ మ న - స అ ॥ అ అ (౧) । సి రి - ఒ బ మ న - సా ॥ ఆ
 (౨) [ప మ మా]
 (౨) [న అ ఆ]

అనుపల్లవి. ,, మ ప మ - ధ ధ ప - స ని ధ ప - సా, ,, స ని -
 ,, వె ఏ ఏ - దొ బ ఓ - ధ ధ ప ఉ - లు ,, ,, వె ఏ ఏ -
 స ర స । నీ ర స నీ, స ధ పా ॥ ,, ప మ మా - మ మ గ మ పా - మ ప
 ద అ ఆ । తి ఇ ఇ ఇ, ఇ తు లు ॥ ,, వి ఇ స్వ - మె ఏ ఏ ల్ల - ని
 ధా । పా - సా స ని - రీ । సా - ర స నీ, స - ధ ప ధ ॥ నీ -
 ౦ । డి - యు ౦౦౦ - డే । ఏ - వ ఆ అ, అ - ర ల ఉ ॥ ఉ -
 [ధ ప మా] (౧) । సా - గా మ ర - సా ర స ॥ నీ స ని [ధ ప మా]
 [న అ ఆ] (౧) । ఏ - వా అ ర - ల ఉ ఉ ॥ ఉ ఉ ఉ [న అ ఆ]

చరణము. ,, పా పా, ధ ప - మా ప ధ పా - ధ ప మా । ,,
 ,, మం త్రా, త్మ ఉ - లు ఉ ఉ ఉ - యం త్రా । ,,

గా, రీ , । సా - గ మ ప మ పా ॥ ,, గ మా ప ధ ప - ని ధ ప - మ
 తం, త్రా, । త్మ - ల ఉ ఉ మ హా ॥ ,, మం త్ర మ ఉ - లె ఏ ఏ - ఎ
 ప గ రి । స స - ధ పా - గ రి గ । మా ధ ప మ ప గ రీ , ॥ సా - మ
 ఎ న్నొ బ । ఒ బ - గ ల - న అ అ । ఆ ర అ అ అ ల ఉ, ॥ డి - త
 ప మ - ధ ధ ప - స ని ధ, ర సా । ,, ని స ని ర సా । సా - ర స నీ, స
 ౦౦ - త్రి ఇ ఇ - ల అ య, స్వ రా । ,, గ అ అ న వి । ఈ - నొ బ ఓ, ఒ
 ధ పా ॥ ,, ప మ మా - మ మ గ మ పా - మ ప ధా । పా - సా స ని
 దు లు ॥ ,, త్య అ గ - ర అ అ అ జ - వ ౦౦ । ద్య - ల ఉ ఉ
 రీ । సా - ర స నీ, స ధ - ప ర ॥ నీ [ధ ప మా]
 స్వా । ఆ - తం, త్ర - ల ఉ ॥ డి [న అ ఆ]

౧౫. భవప్రియ. — ఆదితాళము.

పల్లవి. ,, ,, ,, పా ధా - ని ని ధా ధా । సా, ,, - మా । మా మా
 ,, ,, ,, శ్రీ ఈ - క ౦౦ త । నీ ,, - యె । డ బ
 మా, ॥ ప ధ ధ ప మా (౧) । ప ధ ని ధ ధ ప - మా । (౨) । మా మా -
 ల ,, ॥ తి ఇ బ అ ల (౧) । ని ఇ ఇ ఇ ఇ - యె । (౨) । డ బ -
 ప ధ నీ ॥ ధ ని ధ ప మా (3) । మా మా - ప ధ ని స ॥ నీ, ధ ప మ (౪)
 ల అ అ ॥ తి ఇ బ అ ల (3) । డ బ - ల అ అ అ ॥ తీ, బ అ ల (౪)
 । మా మా - ప ధ ని స ॥ ర స ని ధ ప మ (౫) మా మా పా ధ ప ప మ గా । రీ
 డ బ - ల అ అ అ ॥ తి ఇ ఇ బ అ ల (౫) చె ల గ ౦౦౦ ౦౦ గ । తే
 ,, సా - గా । ,, రి గ మ ప ధ ని ॥ స నీ ధ ప మ [పా]
 ,, ఏ - దా । ,, అ అ అ అ ప అ ॥ అ అ ద అ అ [శ్రీ]

అనుపల్లవి. ,, ,, ,, పా ధా నీ ,, సా ? నీ సా, ,, । సా, ,, ,, ॥
 ,, ,, ,, పా ఆ తా, ,, రి । న త ,, ,, । ఆ ,, ,, ,, ॥

,,నిధ పమ (౧) | సా,,,,నిధ || నిస ని - ధపమ (౨) | సా,, ధ ని
 ,,అఅఅఅ (౧) | ఆ,,,,అఅ || అఅఅ - అఅఅ (౨) | ఆ,, అఅ
 సాఁస || సీసని ధానిధపామా (3) పాధానీ,,సా | నీసా,,సఁ
 ఆఅఅ || అఅఅ అఅఅ అ అ (3) పాఅకా,,రి | మత,,సిఇ
 సఁ - గగఁగీ || సా సాఁస నిస (౧) పాధానిసఁగఁగీ | నీసా,,
 ఇఇ - వఅఆరి || బ లాఅఅఅఅ (౧) పాఅకఅఅఆరి | మత,,
 సా | రీ - గారీగా || మామా,, - మామా - ప ముగాగా | గారీ
 నీ | ఈ - వాఆరి || బ ల,, - బ ల - ముఉఉల | తెవ
 సా - ఁస | ,ని - స నీధ - నిధ || ,ప - ధపామ [పా]
 ఏ - లిఇ | ఇ - యం - గఅ || ,అ - చెవ మి [శ్రీ]

చరణము. ,,పాపాపా,,పా | పమపా,, - పమ | పమ
 ,,,,,,కౌ క దై,,త్యు | నిఇపై,, - శల | రఅ -
 పాధ ప మరి గా || రీ,సా, - గరిగాగా,, రీ | రిసనిసాని - సరి
 ముఉఉ ఉఉను || వే,య, - కంజాబా,,స్త్రి | మఇఇఈఇ - పఅ
 గరి గా - మపధా || పా,,,, - పాధానీ,,సా | నీసా,, - సా |
 రఅగా - తెవ || దా,,,, - శ్రీ క రా,,ద్వి | జలై,, - తా |
 రీగారీగా || మామా,,-మామా - పమగాగా | గారీ సా - ఁస |,
 రయంగ || లే నీ,,-విం త - నిఇ ఈతు | తోఁడీచ - చెవ |,
 ని - స నీధ - నిధ || ,ప - ధపామ [పా]
 మి - త్యాఅగ - రాఅ || ,బ - నుఉః త [శ్రీ]

౧౬. హమీరుకళ్యాణి.—ఆదితాళము.

వల్లవి. ,,గ గాపపా :: గాగాగా - రిస | సా - సనిరిససా |
 ,, మఅ నము - లేవీ వీ - దఅ | ఇ తనవఅఅ |

పాపమ - ని ధధప || పా [గా]
 జ నిఇ - యఅభిఇ || ఈ [మా]

అనుపల్లవి. ,,మపమ - ధధప - స నిధధ - సాసా | ,,సనీ -
 ,,గఅఅ - వఅము - రఅఅఅ - ఆ నీ | ,,సలే -
 ఁససా,ని | ధా ధా - ధ ని ధసపా || ,,గగా - సాము - ధధసా -
 నిఇఈ,ఇ | రోఁడీ, - హిఇ నిఇఈ || ,,గఅ - న య - విఇచె -
 సాసా | ,, - ఁసాసధా | ధాపా - సానిధ || పప [గా]
 లి యు | ,, - కుశలవ | జ న - కాఅఅ || అఅ [మత]

చరణము. ,,పపాపపా - పమగా - మాపా | ,, - ధపాభనీ |
 ,,నీఈ సము - భిఅఅ - ఆ న | ,, - ర వి తన |
 ధ ధాని - ధ పపా - గా గా || రీ - గధాపపా - గాగారీ
 యుఉఉఉ - ఉఉఉఉ - యెంతో || ఓ - బఅ సలు - బాఅ అ
 సా | ,,రి సాపమా | ధా ధని - ధసపా || ,, - ప మాధపా - సని
 గ | ,,రోఁడీ సము | తోఁడీ - సింం || ,, - హఅ సన - అఅ
 ధాధ - ఁసా | ,,ధధాఁసా | ధాధా - ధనిధప || పా - గ గాప
 ధీ ఇ - పతి | ,,జేవీ నిన | నీ ఈ - ఇఇనుఉ || ఉః - దాఅసు
 మా - ధధపా - సా సా | ,,ఁ సాసధా | ధాపా - సానిధ ||
 డై - ఇఇన - త్యాగ | ,,రాఅజక | రాఅ - ర్పితఅ ||
 పప [గా]
 అఅ [మాత]

సవరణ.

124వ పుటలో నాటిమాట మరచిపోవో అను కీర్తనయొక్క చరణమందలి వెనుకటి అర్ధభాగము 'కరుణతో - నెనరుతో - పరమానందముతో - నిరతంబుగ్రో - త్యాగరాజు నిరుసాధికుడై - ఆర్పించు [నా]' అని పాఠపాటుగా వ్రాయబడెను. దానిని యిట్లు మార్చుకొనవలయును.

భరతునికని చామరముల నింపుచు-కరుణను త్యాగరాజు నరచుడని ఫల్కిన [నాటిమాట]

శ్రీరస్తు.

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము.

1. శ్లోకము.

యాందృష్ట్యా యమునాం పిపాసు రనిశం వ్యూహాగవాం గాహలే |
విన్దుత్వానితి నీలకంఠనిపహో యాంద్రీష్ట్య ముత్కంశలే |
ఉత్తంసాయ తమాలపల్లవమితి చ్చిందంతి యాం గోపికాః |
కాంతిః కాళియశాసనస్య వపుష స్సా పావనీ పాతు శః ||

కాంభోజిరాగము.

మామగగా - పాధా - స స ధా పా - పధా స - స స సా -
యాంం - దృష్ట్యా - యమునాం - పిపాసు - రనిశం -
ధ రి - రి రి సనీధధా - పధ నీ - ధానిపాధ - మపామ - మ
వృఉ - హోఽ ఒఱగవాం - గహలే - ఏ ఏ ఏ న - ఏ ఏ ఏ - ఏ

గమా - పమప ధాపా || మగప ధ సా సస - మామ - పాధస
ఎవ - ఎఎఎ ఏ ఏ || విఇమ్యుఉ త్వానితి - నీ ల - కంంం
ధాసాధాపా - పమగా - గ రీ సా - సా - రిగమ గా మ -
ంంం శ - నిఇవ - హోఽఱ - యాం - ద్రఅఅ ఆ ఆ -
మగ - గ రీ స - రీ పమగ రీ - సరిగ రీ - గ రీ సా || మగ పధసా -
మ్యుఉ - ముఊఉ - త్కంంం ఆ లే - ఎఎఎ ఏ - ఏ ఏ ఏ || ఉఉత్తంసా -
రి రీ సా - మమగ రి - రి రీ - రి గ - రి గ రీ సా నీధా - పా
యతమాల - ప అల్లవ - మితిధిం - దంతి - యంంంం - గో
ధా - రి రీ సాసా || పా ప్ప - మపధ సా - ససధ ప మపామగ -
పి - కఅ ఆః || కాంతిః - కఅ ఆ - విఇయఅ శ ఆ ఆ స -
గాగ - గ రి స - సా - రి గ మ గా మ - మగ రీ స - రి ప మగ రీ
స స్య - వపుష - స్సా - పాఅఅ ఆ - వ ఆ నీఇ - పా అ తునః
స రి గ రీ - గ రీ సా ||
అఅ ఆ - ఆ ఆ ఆ ||

దరువు.

కాంభోజి. — ఆదిత్రాళము.

పల్లవి. ,,ధరీసా - స ని ధాధా - ధపపమ | పధసా - స ధస
,,అల - కృఉఊఘ్ణ - లఅమఉ | నిఇకః - లిఇప
ప | పమగా - గ రి గా || సా - సస - రి గ మ గా, మ - రి , స - రి
అ | ఇఇటు - వఅలే || ఏ - ధ్రమ - గఅఅ ఆ, ఆ - ల్పిం, - చి
పమగ | రీ ,, ,, ,, ,, సరిగ రీ గ రీ సా, ||
ఇఇ ఇ | నీ ,, ,, ,, ఇఇఇఉఇ ఉఉ, ||

అనుపల్లవి. ,, మగపాధా - సాసా - రంగము | గా - రంగా
 ,, నిఇలాం - బుద - వలలల | ఆ - యు
 రంసా | రంసనిధ - పాధా || ,, పధాంసా - సనిధా - ధమగా |
 హరి | మలలల - సుష || ,, లిఈలన - టిం - చిఇఈ |
 పా,ధసా,, - పా | ప మగరి - స రిగమ || ప్థప [ధరస]
 ని ,ఇ ఈ,, - అం | మ్మంం - మ్మలలల || అలల [బలల]

చరణము. ,, ధ స సా, ని ధా - ధాధా - ధానిని | ధా - ప
 ,, యము నా, అ ఆ - జ ల - మనిఇ. ఈ - గొ
 ధపధసా | రం సనిధ - ధపపా || ,, పసీధపా - ధమ మగ గా - మ
 ఒదిలను | వృక్షపల - భలము || ,, లలలల - గుఉ ఉఉఉ - డి
 పధస | నీధా,,,, | ధనీ, పా,,,, || ,, మగపా - ధాసాసా -
 ఇఇఇ | నీఈ,,,, | ఇఈ, ఈ,,,, || ,, నెమలి - గుములు -
 మామా | పాధస - పా,మ | గాగరి - రీగా || సా - రి గామ
 మె ఆ | నెడుఉ - మే,ఎ | ఘముఉ - లని || ఈ - నృక్షత్య
 గా - గ రీస- రిపమగ | రీ,,,,, | సారిగ రీ - గ రీ, సా || ,,
 ము - జెవిఎ- నిఇఇఇ | నీ,,,,, | ఈఇఇ ఈ - ఇఈ, ఈ || ,,
 ధసని ధా - ధాధా - నిధనిని | ధా - పధ పధసా | రంసనిధ - ధప
 రమఃలు - గుమి - చిఇఇఇ | ఈ - కటిఇయ | అలలల - లల
 పా || ,, సని ధ పా - మాగా - మపధస | నీధా,,,,, | ధానీ పా
 ని || ,, రయమున - జీ ఈ - రి ఇఇఇ | నీఈ,,,,, | ఈఈఈ
 ,, || ,, మ గపాధా - సాగరీ - మమ. గా - రంగాంసా | రం ని
 ,, || ,, భృపర ము - లెఎల్ల - సుఉ | ఉ - నల్లక | లుఉ
 ధా - ధపధా || ,, పా,ధ - ధా,రం సా - సనిధా - ధమగా | పా,ధ
 ఎ - లలని || ,, పై,ఇ - పై,ఇ ఈ - డలల - సిఇ ఈ | నీ ,ఇ

సా,, - సా | ప మగరి - స రిగమ || ప్థప [ధరస]
 ఈ,, - అం | మ్మంం - మ్మలలల || అలల [బలల]

2. శ్లోకము.

మందమందం మధురనినడై ర్వేణు మాపూరయంతం |
 బృందం బృందావనభువి గవాం చారయంతం చరంతం |
 ఛందోభాగే శతమఖముఖధ్వంసినాం దానవానాం |
 హంతారంతం కథయరసనే గోపకన్యాభుజంగం ||

కల్యాణిరాగము.

స సా సా సాని - ధనిస - నినిధా - ధ సని - ధ నిధాప -
 మందమందం - మధుర - నినడై - ర్వేణు - మలపూర -
 సా మ - పాధ నీధా - సానీసా,, || సా సా - సా సనిధప -
 యం - తంంం - ంంం,, || బృందం - బృందలన -
 మధప గా రీ - సాస - ని.సరీ - రి గా - పమధప - గారీ - సరిగా
 భువిగవాం - చార - యంతం - చరం - ంంం - తంం - ంంం
 సరేసా || సా సాసాసాని - సరంగ రంస ని - సీ రంస ధా - ధాసనీ -
 ంంం || ఛందోభాగే ఎ - శతమఖముఖ - ధ్వంసినాం - దానన -
 ధపపామా - పా ధ నీధా - సనినీ సా||మ దనిధాపాపమ- మధప -
 నలల ఆ - నాంంం - ంంంం || హంతారంతం - కథయ-
 మగగారీ - సాస - ని.సరీ - రి గా-పమధప - గారీ - సరిగా -
 రసనేవ - గోప - కలన్యా - భుజం-ంంంం - గంం - ంంం -
 సరీసా ||
 ంంం ||

దరువు.

కల్యాణి. — ఆదితాళము

పల్లవి. గాపామా - పాపా - ధానీ సాపా - సా ధా
 సదా ఆ - వేడు - కొన వేడు - కృ డా
 పా - పమ గా, రి || గాపా, - నిసరీ - గామప | గా, రి ||
 ప్లు - ని ఇ ఈ, ఇ || సదా, - వెఎడు - కొన ఆ | వే, ఏ, ||
 సరిగా - రీసా ||
 ఎఎవ - వవ ||

అనుపల్లవి. సస స ని - నిధనిధధప - ధపగా | మపనీధా
 ముదముడు - మఅఅఅనిఇ - మఅధు | ర అస ఆ
 పా | సనిధని - సా, || ధంసా - నీధాపా - పాపా | పా -
 జ్ఞా | నిఇమఉ - మీ, || మదన - గురుని - ముని | మ -
 నీ ధాపమ | ధ ధపమ - గమమరి || [గా]
 నోఓ నిఇ | హఅఅఅ - రుఉనిఇ || [స]

చరణము. గ గ గా గా - గా, గామా | రి - గ మపాపమ | గ డా
 మురళిని - మె, ల్ల న | ఆ - మధుర ర ఆ | సం
 పా - గా రీ || రీ , గ - గా, మ గా - గ రి రి స - పా, మ |
 ం - మ్ముల || పూ, ఉ - రిం, ం - చెఎడుఉ - వా, అ |
 పాధని ధా, || ధపమా, పా, || గ గ మాపా - ధా ధంసా, |
 నీ ఇ ఇ ఈ, || ఇ ఇ ఈ, ఈ, || డరిమె న - బృంండా, |
 నీధా - పాధని | పాపమ - గా, || రీ - సనిసా - ని సరీ రీ - గమ
 వని - నె ల అ | కొ ని ఇ - యా, || ఆ - వులమ - మెఎవపు - వ అ

పా | గా, రీ , | సరిగా - రీ సా || ధనిసా నీ ధా - పాపమగా |
 ఆ | నీ , ఈ, | ఇ ఇ ఈ - ఈ ఈ || నిర త మును - గ ల అ సి |
 మపనిధ సా | సనిధా - నీసా || సనిసా - రీ , రీ రీ , | ,
 నిగమలవి | పిఇన - ముల || దిరుగు - వా, నిని , | ,
 సా, రి గంసా | నీ, స ధానీసా || సనిసా - రీ , రీ రీ రీ | , -
 న , అ అల్లని | వా, అ ఆ నిని || సుయల - వై, రులను | , -
 సాంకా , ంసా | నీ, స ధా - నీసా || ధంసా - ధా, పా - మా
 గె లి ఈ , చిన | శూ, ఉ డా - రుని || సరస - గో, ప - భా
 పా | ధని సా, ని - ధపమా | ధధ పమ - గ మమరి || [గా]
 ఆ | మ అ అ , అ - విఇట | ర అ అ అ - య అ ని ఇ || [స]
 ౨

లి. శ్లోకము.

రాధా పునాతు జగ దమృతక త్తచిత్తా |
 మంథాన మంకలయతీ దధిక్తపా త్రే |
 తస్మాన్మై స్తనస్తబక చంచలలోలకృష్టి |
 శ్రేవోపి దోహనధయా వృషభం నిరుంధక ||

తోడిరాగము.

పధనిసా - ంసాని - ధనిసానినిని - నిని - నిసా -
 ర అ ధ అ - పునాతు - జగదామృత - దత్త - చిత్త -
 నినిధ పమ - పధ నిసంసా, రీ - నింసనిధా - ధనిసా నీసా ||
 అఅఅఅఅ - అఅఅఅఅఅ, ఆఆ - అఆఅఆఅ - అఅఅ ఆఆ ||
 (౧) పధనిసా - ంసాని - ధని సాని ని ని - నిని - నిసా - నినిధ ప
 (౨) ర అ ధ అ - పునాతు - జగ దా అ మృ త్త - క త్త - చి త్త - అ అ అ అ

4. శ్లోకము.

విక్రేతుకామా కిల గోపకన్యా మురారిపాదాద్భిశ్చిల్లవృత్తిః ।
దధ్యాదికం మోహవశా దవోచ ద్దోవింద దామోదర మాధనేతి ॥

ధన్యాసిరాగము.

గమాప - నీ సా - సామగరీ సా - సారీ నీ సా - నిసధా
విక్రేతు - కామా - కి లలగోప - కాల ఆన్యా - అలల
పా - పా నిసం సారీసా - నిసనీధాపా - గమ పా ని ధప -
ఆ - ము రలల ఆలరీ - పలలదా - ర్విత్ చి ఇ త్తల -
మాసా మాపమ గారీ సా ॥ ఘా మపా - నీ , సా - మగ గరీ
వృత్తి : ఇఇ ఈ-ఈఈ ॥ దధ్యాదికం - మో,హ - వల శల
సా - రీ నీసా - నిసధాపా - పని సారీ సా - నిసనీధాపా -
ద - వోచ - అలల ఆ - ద్దోవింద - దలలలమో -
గమ సాని ధప - మాధప - మాపమ గా - రీ సా ॥
దర మాఅ ధల - వే తిఇ - ఈ ఇఇ ఈ - ఈఈ ॥

దరువు.

ధన్యాసి. - చాపు.

పల్లవి. , , ప . గామా ॥ పా, పానిధ ॥ పమా, మా,ధ
,, గో . వింద ॥ దా, మోచిది ॥ దరా . మా, ఆ
పా ॥ మపమగా, మా పధా, ॥ పా - ధ . పా-మప ॥ గాగ . గమ
ధ ॥ అలల ఆ, య సఈ, ॥ ఈ - గో ప - కల ॥ ఆన్యా పెవ
పని ॥ , గప . మ పగా ॥ గరీ . సా, ॥ (౧) . గమ పని సా ॥
రుక ॥ , గల . మ్రొవప ॥ నెవ . ప , ॥ (౧) . మెవ రుకకా ॥

ని - గప . మ పగా ॥ రీ , సా, ॥ (౨)
కా - గల . మ్రొవప ॥ నె, ప , ॥ (౨)
అనుపల్లవి. , , ప . గామా ॥ పనీ . ధాపా ॥ , పని . సా, రీ
,, భా . వించి ॥ పెరు . గో ఓ ॥ , మెరు . గో, ఓ
సా, రీ ॥ ని నీ . స రీ సా ॥ , పని . సాసా ॥ సని ధా . పాపా ॥
ఓ, ఓ ॥ యన . బాఓయి ॥ , బల . ల కృ ॥ మ్మకా ని . మీ ది ॥
,, గ మ . పా, ని ధప ॥ మాపమగా . రీ సా ॥ (౧) , , సని . గరీ సా ॥
,, మోచి . హ , అవల ॥ శం౦౦౦ . బున ॥ (౧) , , బల . లలకృ ॥
సని ధా . పా, ని - సరీ సరీ సా - గ మ . పా, ని ధప ॥ మాపమగా .
మ్మకా ని . మీ, ఇ - ఇఇఇఇది - మోచి . హ , అవల ॥ శం౦౦౦ .
రీ సా ॥ , [ప . గా]
బున ॥ , [గో . విం]
చరణము. , , ప ప . గామా ॥ పా, పా నిధా, ॥ పమా . , ,
,, హరి . పాదా ॥ ప , ద్ర౦౦౦ , ॥ బు న . , ,
ధప ॥ మపమగా, గమ పధా, ॥ పా - పప . ధాపా ॥ మగా .
మ ॥ అలల ఆ , మల ధుకా, ॥ ఈ - కర . మన ॥ పనిం .
రీ సా ॥ నిసా . గామా ॥ ప ధా . పా, ॥ , , పప . గామా ॥
ంచి ॥ పర . వ శ ॥ యైఈ . ఈ , , , శిర . ము న ॥
పని . ధాపా ॥ , పని . సా, రీ సా, రీ నీ , సరీ సా ॥ , , పని . సా
దధి . మ్మకా ॥ , మిదు . గో, ఓని , ఇ ॥ రా, గలమ ॥ , , చెలి . య
సా ॥ సని ధా . పాపా ॥ , గమ . పా, ని ధప ॥ మాపమగా .
లు ॥ నకా క్కొత్తవో గ ॥ , , ఇ . ధు , కల ॥ పె౦౦౦౦ .

రీసా || (౧) ,, సని | గంసా || సని ధా | పా,ని - సససస || సా-
 బడి || (౧) ,, చెలి | యఅలు || నఉ ఉ | స్వ,అ- అఅఅఅ || గ-
 గమ | పా,ని ధప || మాపమ గా | రీసా || ,, [ప | గా]
 నిఇ | ధూ,ఉ అఅ || వెం.౦౦౦ | బడి || ,, [గో | విం]

5. శ్లోకము.

ఓస్థం జిఘ్రీణ శిశురితిథియా చుంబితో వల్లవీభిః |
 కంఠం గృష్ణా స్మరుణితపదం గాఢ మాలింగితాంగః |
 దోష్టా లజ్జాపద మభిమృశ స్నంక మారోపితాత్మా |
 ధూర్తస్వామీ హరతు చురితం దూరతో బాలకృష్ణః ||

కేదారగాళ రాగము.

పంసా - సాసా - నిసంసనిధపా - పససని సాని - ధపపపా -
 ఒబస్థం - జిఘ్రీణ - శిశురితిథియత - చుంబితో ఒ-వఅల్లవీ -
 మప ధానిధ పా - పధాపమగ - రిగారి రీ || రీ మాపా నీ - స ని
 భిః ఈఇఈ - ఇఈఇ ఇఇ - ఇఈఇ ఈ || కంఠం గృష్ణా - స్మరు
 ధప - నిధపమగ - రిగారి-రిమగ - రిగగరిస - సా - నిధపా -
 ణిత - పదంం - ౦౦౦ - గఅధ - మఅలింగి - తాం - గఅః -
 ఘననిసరీ - మపామ గా - గా మమ గారి - రిగ రీసా || ప రీ,
 అఅఅఅఅ - అఅ అ అ - అ అఅ అఅ - అఅఅఅ || దోబ,
 సా - సాసా - నిసంసని - ధప పా - వసా - ని సాని - ధపాపా,
 ష్టా - ల జ్జా - పదమభిమృ - శల స్నం - కమా - రోఒ ఒ - పితాత్మా -
 మప ధానిధ పా - పధాప మగ - రిగారి రీ || ప రీ సా - స నిధ -
 అఅ అ అఅ అ - అఅ అ అఅ - అఅఅ అ || ఘృక్ష ర్త - స్వఅమి

ప నిధ - ప నిధపమగ - రి మగ - రి గగరిస - సాసనిధపా - మనని
 హరతు-చురితంం - దుకర - తోఒబఅల - కృష్ణః అఅఅ - అఅఅ
 సరీ - మపామ గా - గా మమ గారి - రి గారి సా ||
 అఅ - అఅ అ అ - అ అఅ అ అ - అఅ అ అ ||

ద రు పు.

కేదారగాళ. - ఆదితాళము.

పల్లవి. ,, రి మరి-మపా-నీ ,, - సారీ | ,, ససానిధా | పా,,
 ,, లాఒఒ-క ము-లో,, - ప లి | ,, శిశువని | కృ,,
 రిగ రీ || ,, రిసీస రీ - రీ ,, - రిపమగ | రీ : ,, ,, - మపా ధానిధ
 ముకనీ || ,, చెవకొన - రా,, - దంంం | మ్మా,,,, - శ్రీఇకృఉఉ
 పా - మగగ రి || గరి - సనీస రీ - రీ ,, - రిపమగ | రీ : ,, ,, |
 ఊ - మ్మఉఉఇ || ఇఇ - చెవకొన - రా,, - దంంం | మ్మా,,,, |
 రిగ రీసా,, ||
 అఅఅఅ ,, ||

అనుపల్లవి. ,, మాపా,, - నీ ,, సారీ | ,, రమాగరీ | సా ,,
 ,, చే కొ,, - స్నం,, శనే | ,, నలుగురి | ముం,,
 నిధపా || ,, - పంసా,, - స నిధనిపా,, | ,, మస ధానిధ పా |
 గఅల || ,, - సిఇస్త్ ,, - పొఒఒఒవు ,, | ,, వం మ్మఅఅ అ |
 ధ పమగ - గ రి గరీ, || సా [రిమరి]
 కొంంం - మ్మఅ అఅ, || అ [లాఒఒ]

చరణము. ,, నీ ధా - పామగ - గరి రిగ | ,, స - స రీ మ
 ,, వంటి - చి ఈడ్డ - డఅనిఇ | ,, ఇ - ముఉడ్డి

మా | పాధనిధా,ని - పాపా || ,,పాపాపా ,, - నిపపమమా |
 డ | బోబుబు,బు - ఓ తే || ,,జంటి మో ,, - విభవతలు
 ,, మాపా - నీ | సా - నీసా,, || ,, రీ మా - పానీ - నీసారీ | ,,
 ,, గంఠు - చే | ఏ నెనే,, || ,, అంటి - కాడు - గిటనా | ,,
 ససానిధా | పాపా - మగ రీ || ,, రీసీస రీ - రీ ,, - రిపమగ | రీ
 జెవీ ర్చిన | కు - చ - ముడల || ,, వెంటనే - జీ ,, - రెవెవ | నే
 ,, ,, ,, | రిగ రీసా,, || ,, ,, నీ ధపా - మాగా - గరిగిగ | ,,
 ,, ,, ,, | ఎవవవ ,, || ,, ,, జంటగ - తొడ - పఇఇఇ | ,,
 సరీ మమా | పానిధ - ధ - ప పా || ,, పాపా,, - నిపప మమా,, |
 నిడుకొన | న ఉఉ - వ్వుఉచు || ,, సంకో,, - చఅపుఉతా,, |
 ,, మపసానీ | సా,, ,, ,, || ,, మా పాపా - నీ,, సారీ | ,, రీ మాస
 ,, వంటేవ | నే,, ,, ,, || ,, కొం టె ల - క్కె,, ల్ల ను | ,, గురు ప
 రీ | రీ గం రీ సా - ని ధపా || ,, ప రీ సా,, - రీ సీ ని ధ - పా,, |
 ఈ | యుఉఉ ఉ - న్న అడే || ,, గొబపా,, - లుఉడుఉ - ధూ,, |
 ,, - మప ధానిధ పా | ధపమగ - గ రి గ రీ,, || సా [రి మరి]
 ,, - ర్తత్ర గ్రేవవ ఏ | సఅరుఉ - డెవ ఎవ,, || ఏ [లోబుబు]

మంగళములు.

సురటి. - చావు.

మాకులమున కిహపర మొసగిన నీకు మంగళం - శుభమంగళం ||
 మాకులబోచిన మదనజనక నీకు || మం || మదగజగమన మానిత
 సద్గుణానీకు || మం || మదమోహరహిత మంజులరూపధరనీకు || మం ||
 మనసిజవై రిమానస సదననీకు || మం || మనవినివిని మమ్మేలుకొన్న
 నీకు || మం || మామనమున నెలకొన్న కృష్ణనీకు || మం || మామనోహ

రూపాలితత్యాగరాజ || మం ||

సారాప్ట్యం. - ఆదితాళము.

సీనామ. రూపములకు నిత్యజయ మంగళం || పవమాన సుతుడు
 పట్టు పాదారవిందములకు || నీ || నవముక్తాహారములు నజియించును
 రమునకు || నీ || నలినారితీరుగేరు నవ్వుమోమునకు || నీ || పంకజాక్షి
 నెలకొన్న అంకయుగమునకు || నీ || ప్రహ్లాదనారదాది భక్తులుపాగ
 ముమండే || నీ || రాజీవనయనత్యాగ రాజవిమతమైన || నీ ||

స్వస్తిప్రజాభ్యుపరిపాలయంతాన్యాయ్యేనమాగ్నేణమహీంమహీశాః |
 గో బాహుజేభ్యశ్చ భమస్తునిత్యం లోకాస్సమస్తా స్సుఖినోభవంతు ||
 గద్య ప్రతిమదాప స్తంబనూత్ర, కాశ్యపగోత్ర, లక్ష్మీకృసింహ
 చరణారచందనాభిలూప నరసింహార్యతనూధవ, తచ్చూరు - శిం
 గరార్య ప్రకటితంబగు సంగీతకథానిధి యను గానశాస్త్రంబున గృతి
 రత్నములంగల యు త్తరభాగము సమాప్తము.

తే. క్షీరసాగరశయన లక్ష్మీకృసింహ | నీదుకృపచేసితికృతి మో
 ములరం | దప్పులున్నను సుజనుల మెప్పువడసి | ధరనువెలయుత నా
 చంద్రతారకము ||

అనుబంధము.

ఈ 4 వ కూర్పునందు పూర్వకూర్పులలో లేని త్యాగయ్యగారి పుంజరత్నములు, వీరి సదునారు కృతులు, అయిదు కృష్ణకర్ణామృత శ్లోకములు, వీని దరువులు స్వరపరచి తాళాంగము లేర్పరుపబడి ముద్రింపబడినవి. దీనినివరణ యీక్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

స్థాయివిషయము.

స్థాయులు మూడని యీగ్రంథాదిలోనే తెలుపబడినది. అవి శ్రావణము, తలయముటకయి మంద్రస్థాయి యందలి స్వరములు క్రింద చుక్కలతోను, మధ్యస్థాయి స్వరములు చుక్కలు లేకను, తారస్థాయి స్వరములు పైనచుక్కలతోను యీరీతిగ వ్రాయబడెను.

మంద్రస్థాయి	మధ్యస్థాయి	తారస్థాయి
		పంగమపధని
	సరిగమపధని	
సంగమపధని		

ఒక్కొక్క స్థాయిలోను మూడేసి భేదములు గల్పించుటచే తొమ్మిదిస్థాయిలు లేర్పడునని యీగ్రంథాదిలో చెప్పబడియున్నను మన సంగీతమందు మూడుస్థాయిలే వాడుకలోనున్నందున యింతవరకే గుఱుతు లేర్పరుపబడెను.

మాత్రాకాలము.

స్వరమంజరి, గాయకపారిజాతము అభ్యసించినవారికి యీవిషయము సుబోధముగనే యుండును. అయినను ఒక్కొంత చెప్పబడుచున్నది. హ్రస్వస్వరము ఒకమాత్ర, దీర్ఘస్వరము రెండుమాత్రలు అగుచున్నవి. రెంటికంటే నధికముగు మాత్రలు దీర్ఘస్వరము

లగును గలవు. కమక, యిట్లు రెంటికి పైబడిన ఒక్కొక్కమాత్రకును నొక్కొక్క కామా (,) గుఱుతు వేయబడును.

- ఉ. స=ఒకమాత్ర. సా=రెండుమాత్రలు.
- సా,=3 మాత్రలు. సా,,=4 మాత్రలు.
- సా,,,,=5 మాత్రలు. ఇట్లే అంతటా నెరుగవలయును.

తాళవిషయము.

ఈ గ్రంథమందు స్వరపరచబడిన వన్నియు అది, రూపక, చాళు తాళములయందే యున్నవి. ఇతర తాళములు గల వేవియు లేవు. [వీని అంగములు లఘు ద్వుతములే. లఘువు (|) యీసంజ్ఞ చేతను ద్వుతము (0) యీసంజ్ఞ చేతను నూచింపబడును.] ఈ తాళములు తెలియుటకై ఒక్కొక్క తాళాంత్యమందు (||) యిట్టి రట్టగీతయును, ఇందలి ఒక్కొక్క అంగము కడపట (1) యిట్టి ఒత్తగీతయును వేయబడెను.

(1) ఒక లఘువు, రెండుద్వుతములు అను మూడుఅంగములుగల ఆదితాళ మిట్లు వ్రాయబడెను.

|| గమపా - గా,, గా-రిస | సా-సనిరిసా | పాపమ - ని ధధ ప||
 ,,మా,న ము - లే,, ఏ -దల | ఆ -తనవలల | డ నిఇ - యలభిఇ||

(2) ఒక ద్వుతము, ఒక లఘువు అను రెండంగములు గల రూపక తాళ మిట్లు వ్రాయబడెను.

|| గమపా | మా - మగ గారీ ||
 రలల | మ్మ - నలల మ్మ ||

(3) ఒక లఘువు, రెండు ద్వుతములు గలిగిన త్రిశ త్రిపుటతాళ

MUKUNDA MALA

ముకుందమాల.

ఈ గ్రంథములో 40 శ్లోకములు, వీని ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, శ్రీమాన్ పండిట్ టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి ఉపన్యాస సంగ్రహము, శ్రీకులశేఖర ఆశ్వాసుల జీవితము కలవు. ఇది 12 డెమ్మిపార్తులముల, అనగా, 96 పుటల గ్రంథము. ముచ్చటగా లైండు కట్టబడియున్నది. ఈ గ్రంథమును యంత విలక్షణముగ యిదివరకెవరును ముద్రించలేదు. దీని ధర అతి స్వల్పము. 4 అణాలు. వి. పి. పి. కర్నూలు సహారీ అణాలు. చెన్నపురి, బార్బిటపుల్లో, శశిలేఖా ఆఫీసు మేనేజరుకు వ్రాసి దీని తెప్పించుకొనవచ్చును.

Sri Bhagavad Gita.

శ్రీ భ గ వ ద్ గీ త .

శ్రీమాన్ పండిట్ టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి ఉపన్యాస సంగ్రహ సహితము.

శ్రీపండితులు గారు చెందు సొల్లు హిందూధియోలాజికల్ పాఠశాల భవనములో భగవద్గీతను మూడుమతములననుసరించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత జి. యస్. గారు యీ యుపన్యాసములనుండి కొన్ని సంగ్రహములు వ్రాసియుంచుకొని మా శశిలేఖ పత్రికలో ప్రతివార్తము వ్రాయుచుండిరి. మా పత్రిక పాఠకులగు మా మిత్రులు యీ విషయమును గ్రంథముగ ముద్రించినచో అనేకులకు లాభకరముగ నుండునని తెలిసినందున యీపుస్తకమును ముద్రించితిమి. ఇది 30 డెమ్మిపార్తుములు అనగా 280 పుటల గ్రంథమయినది. దీనిలో శ్రీమాన్ పండితులవారి పాటోపలము, వీరి జీవచరిత్రము సంగ్రహము గలవు. శ్రీ భగవద్గీతార్థమును బాగుగ గ్రహించుటకు కొరినవారి కీ గ్రంథము కొంత సహకారముండవచ్చునని నమ్ముచున్నాము.

దీని ధర వి. పి. కర్నూలులో రు 1-1-0 లు.

ఈ గ్రంథము అరవములోను ముద్రింపబడియున్నది. శ్లోకములు గ్రంథ, అరవ, తెనుగు లిఫ్టులలోన, అర్థము అరవ అక్షరములలో, అరవభాషలోను ముద్రింపబడినది. ఇది 49 పార్తుములు, అనగా 246 పుటల గ్రంథము. ధర వి. పి. పి. కర్నూలు సహారీ రు 1-8-0.

చెన్నపురి, కౌశిపెట్టివీధి వద్దనుండు తంబునాయుని వీధి 2 నెంబరు గల శశిలేఖా ఆఫీసు మేనేజరుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

Bagavata Saramu.

భాగవతసారము.

చెన్నపురిలోనుండు శ్రీభగవద్గుణామృత వర్షిణి సభలో శ్రీమాన్ పండిట్ టి. లక్ష్మణాచార్యులవారు 1913 సం॥ మే నెలనుండి శ్రీభాగవతమును 42 కాలక్షేపములుగ నుపన్యసించిరి. అనగా, భాగవతా శతారము, పరీక్షన్యూరాజు చరిత్రము, ప్రపంచసృష్టి, (వరాహావతారము, హిరణ్యాక్షవధము), (కపిలావతారము, కపిలదేవచూలి సంవాదము), దక్షాధ్వరవిధ్వంసనము, ధృతివచరిత్రము, దక్షప్రశేష్య రజనము, ఋషభావతారము, ఆజామిలోపాఖ్యానము, వృత్రాసుర వధము, (శ్రీసృసంహవతారము, ప్రహ్లాదచరిత్రము) త్రిపురాసుర సంహారము, గజేంద్రమోక్షము, (కూర్మావతారము, సముద్రమథనము), (వైషానీ ఆవతారము ఆమృతదానము), (వామనావతారము, చంద్రాక్షవర్తి ఉపాఖ్యానము), (మత్స్యావతారము, సత్యవ్రతరాజ చరిత్రము), అంబరీషఉపాఖ్యానము, మాంధాతరాజచరిత్రము, హరి శ్చందోపాఖ్యానము, (సౌదాసరాజచరిత్రము, శ్రీరామావతారము), (గాధిరాజచరిత్రము, పరశురామావతారము), శ్రీకృష్ణజననము, యశోధను భంగము, వత్సాసహారము, కౌలియమర్దనము, రాసక్రీడ, ఆక్షాహిని మునుము, కంసవధము, శ్రీకృష్ణబలరాముల ఉపనయనము, విద్యాభ్యాసము, రుక్మిణీ కళ్యాణము, సత్యభామాదిపరిణయము, నరకాసురవధము, ఉమకల్యాణము, శిశుపాలవధము, శ్రీకృష్ణబలరాముల మహిమ, కుచేలోపాఖ్యానము, ఉద్ధవోపదేశము, (కర్ణవేదము, కర్ణావతారము), మార్కండేయ

Library

.....19

1 before the

చరిత్రము, ఆనునీభాగవతము 12 స్కంధములలో గల కథలు లలిత మయిన శైలిలో వచనముగా వ్రాయబడినవి. ఈపురాణరాజములో భాగవతునియొక్కయు, భాగవతులయొక్కయు మహిమవిశేషముగ వరింపబడినవి. క్రీ. పండితులవారు ఆంధ్రభాగవతములో లేని అనేక సంగతులు తెలిపియున్నారు. ఇది 240 పుటల గ్రంథము. భాగవతము ద్రింపబడియున్నది. ముముక్షువులకు దీనికి మించిన పారాయణ గ్రంథము ఇంకొకటి ఉండదు. పరీక్షనృహారాజు దీని విని యేడుదినములలో మోక్షము వడసెను.

దీని ధర వి. పి. పి. కర్పూలతో రూ 1-3-0 లు పేరికి వ్యాపి తెప్పించుకొనవచ్చును. మేనేజరు, శశిలేఖా ఆఫీసు, మద్రాస్.

MUSIC BOOKS.

మిగులమేలైన సంగీత గ్రంథములు.
గొప్పవిద్వాంసులగు మెనర్సు టి. సింగరాచార్యులు
బ్రదికర్చుచే వ్రాయబడి
ఇదివరకు అనేకవేలు విక్రయమైనవి.

40 సంవత్సరములనుండి వాడుకలో నున్నవి.

1. స్వరమంజరి.

(3-వ కూర్పు) ఇందు స్వరావళులు, హెచ్చుస్థాయి శరుసలు, అలంకారములు, పితృగీతములు, గీతములు, స్వరజతులు, తానములు మొదలగు నంశములు తాళకట్టుతోడ గలవు. వెల 4 అణాలు.

2. గాయకపారిజాతము.

(7-వ కూర్పు) ఇందు విశేషస్వరావళులు, హెచ్చుస్థాయి పరుసలు, జంటపరుసలు, 30 అలంకారములు, గీతములు, తాళపథకమునం

దమర్పబడిన 27 నల్లములు, ఆయా విద్వాంసులచే చెప్పబడిన 80 కృతులు, రాగమాలికయు గలవు. వెల రూ 1-0-0

3. సంగీతకళానిధి.

(4-వ కూర్పు) ఇందు సంగీత శాస్త్రలక్షణాంశములు, మేళకర్తలు, 400 జన్యరాగముల అరోహణావరోహణ క్రమములు గల రాగ ప్రకరణము, రసకాముది, ఆభినయదీపిక, దీక్షిత త్యాగరాజు ప్రభుతులచే జెప్పబడిన 143 కృతులు (ఇందు 20 స్వరపరచబడినవి.) జానపదులు, పదములు, కృష్ణకర్ణామృతములు (5 స్వరపరచబడినవి.) ఇత్యాది అంశములు గలవు. వెల రూ 1-4-0

4. గాయకలోచనము.

(2-వ కూర్పు) ఇందు స్వరప్రస్తారము, రాగప్రస్తారము, తాళప్రస్తారము, వేయిరాగములకు లక్షణము, అనేక పెద్దలు రచించిన కృతులు ఇకననేక గొప్పయంశములు కలదైయున్నది. రూ 0-0

5. గాయక సిద్ధాంజనము.

(మొదటిభాగము, 2-వ కూర్పు) ఇందు ధ్యావింశతి శ్రుతిస్వరూపము, శ్రుతిచాతి విభాగపథకము, మూర్ఖనా ప్రస్తారము, 72 మేళకర్తలు, 400 జన్యరాగములు, అకారాది ఛాయాస్వరములతో గుడిన 20 దీక్షితులకృతులు, 60 త్యాగరాయకృతులు, 2 కుప్పయ్య గారి కృతులు, 10 శ్యామాశాస్త్రిలకృతులును గలవు. రూ 2-0-0

6. గాయక సిద్ధాంజనము.

(రెండవభాగము) ఇందు గాయకవిద్యకైవి జీవితములు, సంస్కారమార్గము, సరిపూర్ణ బాధన, మంచవసంపూర్ణాది భేదములుగల రాగముల అరోహణావరోహణ క్రమములు, రాగముల ప్రస్తారక్రమము, ఛాయాస్వరములతో గుడిన 15 దీక్షిత, 60 త్యాగరాజు, 20 పల్లం

brary

.....19

fore the

సుబ్రహ్మణ్యయ్య, 15 తమ్మారీ - శింగరాచార్యుల కృతులును, జా
చిట్ట, హిందూస్థాని, తిల్లానలు మొదలగు ననేకాంశములు గలవు.
వెల రూ 3-0-0

7. గానేందు శేఖరము.

ఇందు పూర్వభాగమున 72 మేళకర్తలను, ఆంధలి జన్యరాగ
ములను దాదాపు గా 350 లక్షణగీతములు, పిదప, తానములు,
ఇంగ్లీషు స్వరములు, స్వరప్రస్తారవిషయము గలవు. ఉత్తరభాగమున
33 త్యాగయ్యగారి కృతులు, పెద్దలుపాడిన పల్లవులు, 20 జానపదులు,
2 రాగమాలికలు, 5 తిల్లానలు, 12 క్షేత్రీయపదములు స్వరపరచి
చాచియబడినవి. ఇది సుమారు 400 పుటల గ్రంథము. రూ 3-8-0

8. శ్రీభగవత్సారామృతము.

ఇందు శ్రీత్యాగరాజగారు రచించిన భజనసంప్రదాయ కీర్తన
ములు గల పూర్వోత్తరభాగములును అందులకు సంబంధించిన ఇంకొక
కృతులును గలవు. వెల రూ 0-4-0

9. అవయవార్థకాముదీ.

(సంగీతము కాదు) శబ్దముల ఉత్పత్తిర్థమును - దెలుపు సాహిత్య
గ్రంథము వెల రూ 0-8-0

ఈధరలో వి. పి. పి. కర్నూలు చేరలేదు. శేటలాగు ఉచితము.

తమ్మారు - నరసింహాచార్యులు,

కోపు మొకటాచటయ్యభీధివద్ద నుండు తంబునాయక వీధి

2-వ నెంబరు, గానోల్లాసినీశాల, (శశిలేఖ ఆఫీసు) మద్రాస్

ఈ పుస్తకములో మొదటి 7 పాఠములు కళారత్నా
ర ముద్రాక్షరశాలలోను, పిమ్మటి 8 పాఠములు శశిలేఖా ముద్రా
క్షరశాలలోను ముద్రింపబడినవి.